

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR.
A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 14 frt, 1/3 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr.,
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Bánffy bucsuja.

Budapest, február 24.

(v.) A távozó miniszterelnök ma elzengte nattyudalát: kitartha lelkét a jászberényi küldöttség előtt s elmondta, mint vélekedik saját magáról, továbbá ellenfeleiről s végezetül utódjáról. Nem szeretnénk e pillanatban kiméletlenek lenni báró Bánffy Dezső iránt. Bukásával megbűnhődött hibáiért, s akit a sors marasztalt el, annak ne legyen ellenfelei részéről további bántódása, mert a sors nemcsak a legbatalmasabb bíró, hanem a legbülsőbb is. De ha nem akarjuk megtámadni báró Bánffy Dezsőt, *bírálni* őt kötelességünk marad még bukása után is, kivált mikor szükség nélkül támasztott kontroverziát által ő maga hívja ki a bírálatot. Ha a jászberényi küldöttségnek egyszerűen megköszöni a diszpolgári oklevelet, nem lett volna mért foglalkoznunk beszédével. De báró Bánffy Dezső politizált is, még pedig nem éppen a legszerencsésebb tapintattal. Erre már felelet dukál. Aki bucsuzáskor támad, az ne csodálkozzék, ha üldözőbe veszik.

Maga-magáról azt a nyilatkozatot tette Bánffy, hogy az ő politikájának alapelve az *egységes magyar nemzeti állam megalakítása volt*. Első színe mintha dicsekvés volna ez a szólam. S illik-e eldicsekednie az olyan embernek, aki még nemrégiben a pártatlan történetíráshoz főlebbezte meg a saját ügyét. De közelebbről megnézve, ez a frázis egyik részében üresnek, másik részében meg éppen hazugnak bizonyul. Hogy itt volt *állam* ő előtte is, azt Bánffy bajosan fogja tagadni. Azt is kénytelen elismerni, hogy ezt az államot *egységes* állapotban vette át utódjától. Ha nem csalódunk, *magyar* is volt már akkor ez az államszervezet. Sem államot, sem egységes

államot, sem magyar államot nem kellett tehát báró Bánffynak megalkotnia. Marad a *nemzeti* állam. Nyilván ez az, amit ő meg akart teremteni. Négy esztendeig volt miniszterelnök; nem nagy idő ez, de elegendő arra, hogy a politikája megvethette volna a lábát s ha teljes eredményeket nem is érhetett el, de legalább szerencsés uttöréseket s némi haladásokat tudjon felmutatni. Nos, hol vannak az ő nemzeti politikájának a nyomai? Vajjon le tudta-e fegyverezni a nemzetiségi mozgalmakat? Nem; ezek a mozgalmak még egyre tartanak, s erejük inkább gyarapodott, semmint apadt. Az oláhság szilajabb, mint valaha, a szerbek folytatják óvatos aknamunkájukat, a tót izgatók a régi buzgósággal hintik szét a panszláv propagandá magvait. Hát hol van a *nemzeti* iránynak sikere? A Wekerle-kabinet becsukta a memorandistákat, a Bánffy-kabinet királyi kegyelmet eszközölt ki nekik. Ebben áll talán a vívmány? A két oláh egyház érseki székébe Bánffy alatt Mihályi és Metianu került; mind a két főpap a harcias dákórománságnak vezértényezője volt. Ezt üdvözöljük talán báró Bánffy Dezső sikeréül? Szeretnők azokat a tényeket látni, amelyekre a távozó miniszterelnök ezt a dicsekvést alapítja. Meglazította-e a benső összefüggést a különböző nemzetiségek törekvései közt? Tudott-e éket verni a centrifugális erők összekövésébe? Szétugrasztotta-e az idegen népfajok forradalmi egységét? Tudta-e soraközásra bírni az államhü elemeket a nemzetiségek körében? S tudta-e őket szembe állítani az izgatókkal? Aki elhenceg a maga nemzeti politikájával, az produkáljon tényeket; s akkor is izlensebb dolog ezekre bizni azt, hogy őt dicsérjék. De báró Bánffy Dezső olyan dolgok miatt magasztalja magát, amiket tenni elmulasztott. Az ilyesmii illik

tarasconi Tartarinhez, de nem illik egy távozó miniszterelnökhöz.

Politikai ellenfeleiről is szólott báró Bánffy Dezső ebben a beszédében. Elmondja, hogy rossz uton jártak s hogy nem tettek jó szolgálatot az ország érdekének. Az obstrukció kétségenkívül nem helyes ut; de a Tisza-lex még sokkal helytelenebb. Igaz-e vagy sem, hogy báró Bánffy Dezső, ha két hónappal hamarabb mond le, megkimélhette volna az országot az exlex állapot kárhozataitól? Hát mért nem mondott le decemberben? Mért várta meg, amíg februárban megbukott? Mert azt remélte, hogy az ellenzék hozza meg az alkotmány épségéhez fűződő nagy érdeknek az áldozatot. Azt várta tehát, hogy ellenfelei önzetlenebbek lesznek nálnál; vagyis ő maga nem volt eléggé önzetlen. S meg ő mer másokra vetni, amért rossz uton haladtak? Arról pedig beszélni is kár, hogy ki tett, ki nem tett jó szolgálatot az ország érdekének. Az *obstrukciót utólag teljesen igazolta az ischli klauzula*. De mi igazolta vajjon utólag báró Bánffy Dezsőnek a hatalomhoz való ragaszkodását? Mi igazolta azt, hogy még akkor is bekapaszkodott görcsösen a miniszteri székbe, amikor már a korona is, a többség is cserben hagyta az ő politikáját? Amit az izlés kontraindikált, a parlamenti ildomosság pedig egyenesen tiltott: a bukott miniszterelnöknek maradni-akarását ugyan mi igazolta? Erre tessék báró Bánffy Dezső urnak válaszolni.

Szél Kálmánnak is neki megy a távozó miniszterelnök, persze burkoltan, de annál perfidebbül. Neki szól az a kijelentés, hogy doktrínákkal s a viszonyokhoz alkalmazkodással államot alkotni nem lehet, hanem oda tetterő kell és gyakorlatiasság. Hogy báró Bánffy lenézi a doktrínákkal dolgozó tudományt,

TÁRCA.

Egészségesek a tébolydában.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: dr. Laufenuer Károly, egyetemi tanár.

Előre is kijelentem, hogy ezt a tényt a kőszá híre és a felületesen informált zurnalisztika találta ki; származzék már most innen vagy amonnan, annyi bizonyos, hogy időnkint fel-felüti fejét egész váratlanul és rendkívül felizgatja a kedélyeket. Csodálatos, mily határtalanul szuggesztibilis e tekintetben a nagy közönség. Ha valamely napilap azt írja ujdonsági rovatában, hogy A. B. urat vagy asszonyt hozzátartozói vagy rokonai ebbe vagy amabba az elmeógyógyintézetbe önző okokból beszállították, s hogy egy másik rokon már megbízott egy ügyvédet, hogy a törvényszéknek ezt a hallatlan brutalitást feljelentsé: nem találkozik száz ember között kettő, ki ezt az abszurdumot el ne higgye és lelke mélyéből el ne átkozza azokat az orvosokat, akik ily embertelen tett elkövetésére nevetek, tekintélyüket bérbe adják.

Elméletben utóvégre nincs emberi bűn, rosszaság, amely elkövetőkre ne találna; az általán felvetett tényben csak az a kérdés, megfelel-e a valóságnak az, hogy itt Magyarországon, a mai törvényes viszonyok között, oly könnyű lenne minden további felelősség nélkül egy egészséges embert valamely elmeógyógyintézetbe elzárni? Főntebb azt említettem, hogy e tekintetben az olvasó közönség nagyon szuggesztibilis. Szuggérálni éber állapotban csak olyasvalami lehet, amit az ember bizonyosan nem tud. Hiába mondja pl. nekem az utcán szembejövő barátom, hogy hol hagytam a nyakkendőmet, mosolyogva hall-

gatom ezt a rossz viccet, hisz tudom, hogy nyakkendőm helyén van; ez tehát egy nem sikerült szuggesztio, tudatom ellenszegül a hamis vagy téves állításnak. Egy más alkalommal nagyobb társaságban valaki azt a hírt kockáztatja meg, hogy Andréé léghajója három utasával épp tegnap szállott le Irkuekban, Szibériában, mindnyájan jól érzik magukat, csak egy kissé fáradtak a hosszas légi utazástól. Általános a meglepetés. A társaságnak újságot olvasó része szinte ujjong örömben, hogy a sokáig keresett és várva várt merész léghajós végre megkerült; — egy másik része a társaságnak, mely szintén olvassa a lapokat, melyen megbotránkozik s valaki előlép, szólván: — Uram, hogy is hihet el ilyen zöldséget, hiszen ma még technikai lehetetlenség, hogy léghajó három héten túl tartsa magát a levegőben! Ez a vegyes szuggesztio egy példája, mely a társaság egyik részénél sikerült, a másiknál azonban lehetetlenségénél fogva megbotránkózást keltett. Szakasztott így vagyunk azzal a szuggesztióval is, hogy egészségeseket tébolydába lehet elcsuktatni. Csakhogy ez a szuggesztio nagyon sok hívőre talál és pedig azért, mert a nagy közönség sorában csak nagyon kevesen tudják, hogy ez a hír is a szó legszorosabb értelmében véve technikai lehetetlenség, épp úgy, mint Andréé léghajójának a példája. Látható tehát, hogy a hírlapok útján a tömegekre irányított szuggesztioknak legjobban és legbiztosabban akkor állhatunk ellen, ha bizonyos enciklopedikus műveltségre törekszünk; ennek megszerzésére első sorban ugyancsak a saját szolgálat, másodsorban pedig erre irányul a nagy, és nálunk is örvendetes lendületet vett társadalmi mozgalom, melyet a *tudományok népszerűsítése* néven ismerünk. (Szabad Lyceum.) Ugy látom, a *Budapesti Napló* szerkesztőse is érzi a szükségét annak, hogy tárcarovatában nemcsak a szépirodalmat, de a tudományt is

kultiválja és csakis ennek tulajdoníthatom, hogy tanártársaim közül többeket felszólított közérdekű tárcaközlemények megírására. Részemről kész örömmel ültem az íróasztalhoz, mert tudom, hogy tárgyam érdekelné fogja az olvasót, és mert magam is régen éreztem már szükségét annak, hogy ebben az irányban az olvasóközönséget felvilágosítsam.

Negyedszázadon túl vagyok gyakorló orvos, megfordult kezeim között sok ezer beteg, de soha, egyetlen egyszer sem tapasztaltam, hogy épelméjű embert hoztak volna hozzám azzal a céllal, hogy segítségemmel elmeógyógyintézetbe internálják. Ugyanezt mondhatom arról a klinikáról is, melynek élén állok. Itt is több ezer beteget vettünk fel, de itt sem fordult elő egyetlenegyszer sem, hogy épelméjű embert vétettek volna fel hozzátartozói vagy a hatóságok az intézetbe. De igenis az néhány százszor előfordult már, hogy valóságos elmebajosok a célból kerestek fel, hogy adják nekik egészségi bizonyítványt, mert reájok fogják, hogy betegek, pedig nekik legjobb tudomásuk szerint semmi bajuk sincs. Ily esetben az egész világon minden elmeorvos azt teszi, hogy az állítólagos egészséges egyént többször, több napon át behatáon átvizsgálja, informáltatja magát jobbról és balról is, mert az ilyen egyének, kik egészségi bizonyítványért jönnek, rendszerint az elmebetegségeknek legrejtettebb alakjait képviselik, legtöbbször betegséget maguk is tudják, ennél fogva annak minden jelét nagy ügyességgel eltakarják; *szimulálják az egészséget*. Az ilyen betegek tanulmányozása napokat, de heteket is vehet igénybe.

De vegyünk egy konkrét, az életből merített példát. X. Y. ur hivatalnok egy hatóságnál. Rendkívül szorgalmas, szolid ember, mindenki szereti. Egy szép napon azonban keményen ösztetüz hivatalnoktársával, ki vele egy szobában dolgozik. Az összezőrrenés oka az volt, hogy X.

azon nem csodálkoznak. Közte és a tudomány közt csakugyan némileg feszült a viszony; s tehát nem is lehetnek valami nagy véleménynyel egymásról. De hogy ő mer oppor-tunizmussal vádolni másokat, már az mégis csak erős dolog. Széll Kálmán a magyar köz-jog elveinek fegyverével győzte le a Bánffy Dezsőnek vagy felületes, vagy lelkiismeretlen opportunizmusát. Ki volt az, aki túltette ma-gát a Deák Ferenc törvényén, megköthetőnek mondta a vámszöveget egy abszolutisztikus Ausztriával is: ugyebár Bánffy Dezső? És ki volt az, aki magával hozta Bécsből azt a viv-mányt, hogy az új kiegyezés ki fogja mondani az önálló vámterület jogi állapotát: ugy-e bár Széll Kálmán? Ki csinálta meg az előbbi klauzulát, amely el akarta kobozni az ország kereskedelmi önállóságának időről-időre való automatikus feléledését: ugy-e bár Bánffy Dezső? És ugy-e bár Széll Kálmán volt az, aki meghíusította ezt a közjogi merényletet? És még a távozó miniszterelnök mer — a maga tettejéről és gyakorlatiasságáról magasz-talván — a viszonyokhoz való alkalmazkodás ellen prézsmítani?! Ugyan menjen az ur. Ne nézze baleknek ezt az országot.

BELFÖLD.

Szélcsend.

Budapest, február 24.

Az egyetlen nevezetesebb hír, melyet a mai nap hozott, a félhivatalos *Budapesti Tudósító* nyomán jut a lapokba. Ez a hír megmondja, hogy — Széll Kálmán deszignált miniszterelnök ma este Bécsbe utazik.

Nagy ideje is már, hogy a politikai hírek zsilipje egy kicsit bezáruljon. Minden hír valami bajt vagy legjobb esetben is valami baj orvoslá-sának megkísérlését tartalmazta s éppen azért esik jól, hogy elkövetkezett végre a nap, amikor az egyetlen értesítés éppen az összes bajok megszünetését adja hírül az országnak. A Széll Kálmán bécsi utazása ugyanis azt jelenti, hogy a béke és a rend immár tető alá jutottak s a diadalmas építőmester azért siet a királyhoz, hogy jelentést tegyen neki a bokréta-ünnepéről. Mert most már fel szabad lobogozni a békepalotát, habár a kompromisszumban foglalt megállapodások parla-mentári kiépítése természet szerint csak bizonyos idő múltán következhetik be. Annyi azonban már ma is látható, hogy a kompromisszum létrejött

ur élesen reá szól B. hivatalnoktársára, mert már másodszer sugja neki, hogy számár és kötni való himpeliér. B. azt feleli: — Barátom, én egy szót sem szóltam, hisz látod, hogy aktán dolgozom! Fél óra múlva a jelenet ismétlődik, azután pár perc múlva egy újabb interpelláció X. részéről, hogy kikéri magának az efféle nemtelen sérte-géseket. B. nem tudja, mit gondoljon. A követ-kező napon ugyanez a jelenet ismétlődik, kétszer-háromszor is a délelőtti folyamán. X. végre meg-unja a dolgot és a hivatali főnökhöz megy panaszra. Ez konfrontálja vele B-t, ki mindent tagad, és égre-földre esküdjözik, hogy egy szót sem szólt, hisz ellenkezőleg, nagyon tiszteli és becsüli X-et. A szigorú hivatali főnök erre megrója B-t, hogy társát munkájában efféle tréfákkal ne zavarja. Duzzogva távoznak mindketten. Fél óra múlva már X. újra beront főnöke szobájába és heves gestikulációk között panaszodik, hogy B. még mindig nem hagy békét. A főnök újra maga elé citálja B.-t és fegyelmi vizsgálattal fe-nyegeti, ha X.-et folytonosan inzultálja. B.-nek egy gondolat villant meg fejében, valaha olvasott valamit egy újságban a hallucinációkról s azt mondja főnökének: „Uram, én ártatlan vagyok, én azt hiszem, X.-nek hanghallásai vannak, méltóztassék talán a szomszéd szobában helyet fo-galni és a dologról személyesen meggyőződni.“ Megtörténik. A legnagyobb esendben hirtelen felugrik X. és megfenyegeti B.-t a felemelt tinta-tartóval, hogy ha még egyszer reá szól, kény-telen lesz valamit a fejéhez vágni. A főnök meggyőződött, hogy a szobában abszolúte semmi nesz sem volt hallható és X. mégis B.-t vádolja. Fejébe ment B. argumentációja és szakértő elmeorvost hívat. Előadja neki a dolgot és az orvos kijelenti, hogy itt a ritkábban előforduló izolált hanghallások esete fordul elő, egy oly em-bernél, kinek szellemi tehetségei különben telje-sen épek. Majd behatóan megvizsgálja a beteget, de már előre jelezheti, hogy okvetlenül szüksé-

nyomán öröm harsant fel minden irányban s még azok az ellenzéki pártok is szívesen vegyül-nek el az általános örvendezésben, amelyek elvi tekintetben kétségtelenül az új kormányval is szemben fognak állani. De örvendeznek neki, hogy Magyarországra megint a törvénytszélet napja virradt s az elvek tiszta harca ismét le-hetőségessé vált. Ennyit ugyanis bizonyosra vár-nak a Széll Kálmán kormányzatától.

Másrészt a szabadelvű pártban is leplezet-lenül nagy az öröm. Láthatatlan bilincsek pat-tantak le s az emberek fesztelenül mondhatják el végre, hogy még a legádázabb harc idejében sem szívesen ágaskodtak a béke munkája ellen. S olyan általános a békén való öröm, hogy a beállott szélesenedben szinte *bántán hatott* a meg-bukott miniszterelnöknek az a beszéde, melylyel ma a jászberényi küldöttség üdvözlésére vála-szolt. Az a fulánk pedig, melyet Bánffy válasza éppen gróf Apponyi Albert számára tartogat, *viszatelészt* is keltett a pártban, mert ott ma már mindenki érzi, hogy a béke kohójában forr az olvasztó tűz s a fordulatnak mélyreható következei elmaradhatatlanok. Talán nagyon is rövid időnek kérdése, hogy az idáig is mestersé-gesen támasztott falak leomoljanak. S hogy Bánffy éppen ilyen hangulatban próbálja az ő kis fulánkjait elhelyezni, ezt ma már a szabad-elvűpárt is arra értelmezi, hogy a volt miniszter-elnök bukása után sem tud tapintatosabb lenni, mint volt azelőtt. A szabadelvűpárt hangulatát azonban ez most már nem zavarja s teljes re-ménységgel néz a közel jövő elé, amikor Széll Kálmán visszatér Bécsből s meghozza a parla-mentnek a régen megakadt munkanapjait.

A béke ratifikálása.

A békeokmány aláírásakor *Horánszky* Nán-dor feltétlenül biztosította Széll Kálmánt arról, hogy pártja az egyezményt elfogadja. Hasonló kijelentést tettek a néppárt részéről *Molnár Géza* és *Rakovszky* István, ugyszintén *Polónyi János* és *Bartha* Miklós a függetlenségi pártnak általuk képviselt frakciója részéről. Csupán *Kossuth* Fe-renc akarta az elfogadást pártja előleges nyilatkozatától függővé tenni, de ekkor *Hentaller* Lajos kijelentette, hogy ő meg van róla győződve, hogy senki sem lesz a pártban, aki ehhez a kompro-misszumhoz hozzá nem járul, mire *Kossuth* Fe-renc is aláírta a jegyzőkönyvet, minden fenntar-tás nélkül.

A kompromisszum formális jóváhagyása a jövő hét elején tartandó pártértekezleteken fog

ges lesz a szerencsétlent egy elmeógyógyintézet-ben elhelyezni, mert X. ur közveszélyes elmebe-teg, az üldözöttesi tébolyodottság kezdeti szak-a-szában szenved; és az ne hozzon senkit téve-désbe, hogy egyébként hivatalon kívül, mint ép elméjű ember viselkedik. A főnök erre X-et felszólítja, hogy pár hétig maradjon távol a hi-vataltól, különben pedig Z. orvos ur által vizs-gáltassa meg magát, mert azt hiszi, hogy beteg, hangokat hall. X. egy önértetében és igazságá-ban sértett ember méltó felháborodásával kijelenti, hogy ő protestál ez ellen, egyébként pedig B-t vagy provokálja vagy lelövi. Nem folytatom tovább a történetet, X. elmeógyógyintézetbe ke-rült, ma is ott van, és szegény nevével sok ideig nagy bajuk volt az orvosoknak, míg meg tudták neki magyarázni, hogy az az áldott jó ember, aki egyébként oly intelligens, mégis közveszélyes beteg, akit sokáig, vagy ta-lán soha sem fognak az intézetből elbocsáthatni.

Képzelsen most a nyájas olvasó a történet bármelyik szakához hozzá egy jó barátot, de még inkább egy szemfüles hírlapíródot. Készen lesz a vastag betűkkel nyomtatott rémhír, ime már megint egy egészségeset hurcoltak a tébolydába! Hogy ez a kombináció nem túlzás, utalok a mult év eseményeire, kevés kivétellel az egész sajtóra és így természetesen a *Budapesti Napló*ra is, mely-nek tudósítói a töviről-hegyire elmesélté, mily módon szállították be egy főrangú egészséges uriembert intézetembe!

Mi szakemberek az ily kirohanásokat — melyek a hézagos információ folyamánai — nem vesszük nagyon tragikusan és eöfolatra még akkor sem gondolunk, ha az illető tudósítás írója, tu-lságos és mindenesetre méltánylóan altruisztikus érzeteinek hevében, vélünk még tudományos po-lémiába is akarna becsákozni, nem gondolván meg azt, hogy *szakkrítikához* tudás is kell, ezt pedig csak sok évi szaktanulmányok révén lehet megszerezni.

megtörténni. A szabadelvű pártnak kedden este lesz a konferenciája, a függetlenségi Kossuth-párt pedig hétfőn. A nemzeti- és néppárt értekezletei-nek időpontja még nincs hivatalosan megállapítva.

A függetlenségi párt értekezletéről a követ-kező hivatalos kommuniké jelent meg:

A függetlenségi és 48-as párt e hó 27-én hétfőn esti 6 órakor Kossuth Ferenc elnök-lésével értekezletet tart.

Az értekezlet tárgya a békekötés ratifi-kálása lesz. Az elnökség felkéri a párt tag-jait, hogy ez értekezleten lehetőleg teljes számban megjelenjen szíveskedjenek.

Széll Kálmán a királynál.

Széll Kálmán ma este Bécsbe megy, hogy megtegyje előterjesztését a békekötésről s egyut-tal az új kormány megalakításáról is. Holnap estére hazajön, már mint *kinevezett miniszterelnök*. Vasárnap aztán Széll Kálmán minisztertársaival együtt megy Bécsbe, ahol hétfőn az új kormány leteszi az esküt.

A *Budapesti Tudósító* a következőkben jelenti be Széll Kálmán utazását és az ezzel kapcsolatos dolgokat:

Széll Kálmán deszignált miniszterelnök ma este Bécsbe megy, hogy ő felségének jelentést tegyen a kompromisszum megköté-séről és javaslatot terjeszsen elő az új kabi-net alakítása iránt. Széll Kálmán ugy tervezi, hogy már holnap estére visszatér Budapestre. A *Bánffy-kabinet felmentése* s a *Széll-kabinet kinevezése* alkalmasint hétfőn jelenik meg a *hivatalos lap* külön kiadásában.

A képviselőház munkarendje.

A képviselőháznak jövő szerdán lesz a leg-közelebbi ülése. Ebben az ülésben az új kormány bemutatkozik és előterjeszti programját. Széll Kálmán székfoglaló beszédjére a pártoknak egy-egy szónoka rövid nyilatkozattal fog reflektálni. Ugyanebben az ülésben a miniszterelnök a Ház legközelebbi munkarendjére nézve fog proposíciót tenni, még pedig akként, hogy a Ház rákövet-kező ülésében a házszabályok 17. és 19. §§-ai értelmében válassza meg az elnököt és a két alelnököt. A választás után való napon a Ház hozzá fog az indenmity letárgyalásához, melyet remélhetőleg még a jövő hét folyamán letár-gyalnak.

Az indenmity letárgyalása után következő teendőkre nézve már az új elnök fog javaslatot tenni a kompromisszumban megállapított sorrend-nek megfelelően.

Láttuk eddig azt, hogy az elmebajok s fő-leg a rejtettebb alakok elbírálása sokszor igen nagy nehézségekbe ütközik és épp ezen okból abszolúte nem lehet csodálkozni azon, ha az illető szerencsétlennek betegségét illetőleg még a legszorosabb családtagok is két részre oszla-nak. Nagyon jól tudjuk mi ezt szakemberek, s főleg azok, kik ama nem éppen irigylendő hely-zetben vannak, hogy elmeógyógyintézetet is kény-telenek vezetni.

Hányszor kell a családtagokat végighall-gatnunk, kiknek egy része azt állítja, hogy az állítólagos betegnek semmi baja, míg a másik része épp az ellenkezőjét bizonyítja és fájdalom, mindig az utóbbiaknak van igazuk.

Nagyon könnyen megteveszthetik a laikus embert azok a betegek, akik félig gyógyult álla-potban javultan bocsájtának el az intézetekből. A betegek ezen kategóriája leggyakrabban a most oly tömegesen mutatkozó agysorvadásban (paralysis progressiva) szenved. A nyugtalan, ál-matlan, költekező, nagyuló beteget intézetbe kell szállítani, ahol pár hónap alatt oly javulás mutatkozik, hogy az intézeti orvos javultan házi ápolásba bocsátja a beteget. A beteg, a ki sem a javulás után, sem annakelőtte, betegségébe be-látással nem bírt, amint az intézetet elhagyta, elpanaszolja fünek, fának, hogy őt minden igaz ok nélkül intézetbe zárták. Rémségesen és bete-gesen nagyítva és ferditve adja elő átélt dolgai-t; és mindenkinek kész elhinni, hogy itt igazság-talanság történt; elmeengességét senki sem veszi észre, hiszen tényleg úgy beszél mint a nyomatás.

Fájdalom, nagyon sokszor a természet ön-maga hazudtoija meg az alap nélküli gyanusí-tást, a visszaesés veszélye nagy — a beteget most azok viszik vissza az intézetbe, kik leg-erősebben kardoskodtak a mellett, hogy semmi baja sincsen. Érdekes az, hogy a valóban gyó-gyult beteg, ki mint olyan is bocsájtatik el az

A parlament és a korelnök.

Parlament körökben elterjedt hírek szerint az új miniszterelnök a Ház egyik legközelebbi ülésében a kormány elismerését fogja kifejezni *Madarász Józsefnek* azért a kitartásért, melylyel heteken keresztül teljesítette a házelnök farsztó teendőit. Képviselőkörökben pedig mozgalom indult meg, hogy az öreg urnak az elnöki székből való lelépése alkalmából a Ház megfelelő fizetődíjat, vagy *nemzeti ajándékot* szavazzon meg.

A szabadelpártból.

A Lloyd-klubnak ma volt nagy idő óta az első csendesebb estéje. A megnyugvást, megelégedést jelenti ez a csend. A klub népes volt, de semmi nagyobb emóció nem mutatkozott. A válság szerencsés lebonyolítása befejezett dolog, a részletek is ismeretesek, a formalitások már senkinek sem okoznak fejtörést. A kombinációk is persze legnagyobbbrést elhallgattak már. Csak az államtitkári állásokra nézve volt egy kis találgatás, de már az este folyamán teljesen bizonyossá vált, hogy mindegyik miniszter megtartja a régi államtitkárt. Szó volt róla, hogy *Schmidt József* távozik a kereskedelmi miniszteriumból és *Vörös László* megy vissza a helyére; de ez a hír is alaptalannak bizonyult, bármily sokan látták volna is szívesen *Vörös László* reaktíválását.

A volt miniszterelnök ma sem mutatkozott a pártkörben. Báró *Podmaniczky* pártelnök tehát levélben kérdezte meg, hogy mikor fogadja a párt bucsutiszteletét.

Szell Kálmán, aki ma szintén több politikussal folytatott megbeszélést — legtovább *Lukács* pénzügyminiszterrel — ma is a ragaszkodás és föltétlen bizalom folytonos nyilvánulásaival találkozott. Nyoma sincs többé annak a keserűségnek és animozitásnak, amelylyel egyesek kezdetben — fenyegettek. Az animozitás a disszidensek irányában is teljesen megszűnt és mindenki természetesen találta azt a hírt, hogy a kilépettek a jövő héten visszatérnek a pártba.

Szell és az osztrák nyelvkérdés.

A *Magyar Távirati Iroda* a következő cáfolatot teszi közzé:

Az a lapokban kolportált hír, hogy *Szell Kálmán* deszignált miniszterelnök az osztrák nyelvviszályra vonatkozólag nyilatkozatot tett, önkényes koholmány.

Szell Kálmán üdvözlése.

Szent-Gothárd nagyközségi képviselőtestülete, országgyűlési képviselőjének miniszterelnökké való ki-

intézetből, soha sem panaszkodik azokra, akik intézete adták; hálás orvosa iránt, vele rokon-szenvez és szívesen barátkozik vele még évek múltán is. És ez az utólagos gyógyulásnak egyetlen biztos jele!

A XIX-ik század sok egyéb vívmányai mellett azzal is dicsékedhetik, hogy a szellemi zavarok felismerésében óriási nagy haladás történt s így teljesen ki van zárva annak a lehetőség, hogy épelméjű embert elmebajosnak deklaráljon a *szakorvos*. Hangsúlyozom: az az orvos, kinek specialitását épp az elmebajok képezik, mert meg kell jegyezni, hogy az orvosi diploma egymagában tanulmányi rendszerünknek fogva egyetlen orvost sem jogosít fel arra, hogy magát az elmebajok felismerésében kompetensnek tartsa. Hisz az egyetemi hallgatóság $\frac{9}{10}$ része, vagy talán ennél is több, az elmebetegségeket — miután nem vizsgálati tárgy — nem is hallgatja. A szakorvosok alatt tisztán azokat értem, kik ezzel a szakmával valamely elmegyógyintézetben specialiter foglalkoztak és pedig legalább is 5 — 6 évig.

Korunk materialisztikus iránya mindinkább megváltoztatja az elmebajok típusát is, úgy hogy oly betegségi formákat látunk fellépni, melyek annak előtte teljesen ismeretlenek voltak. Csak egyet említek: az ugynevezett *degeneráltak* típusát, kiknél az örökletes terheltség és az agyvelő kimerülési tünetei mintegy találgat adnak egymásnak. Ezeket a szakember által mindig elmebajosnak tartott egyéneket a laikus mindaddig egészségesnek tartja, míg a társadalommal vagy a törvénnyel összeütközésbe nem jönnek, és már most érthető, hogy ezeknek ügyes-bajos dolgai igen könnyen ellenkező felfogású bírálattal tárgyalhatók.

Egyetlen egy pontja van a kérdésnek, melyben még a szakértő is tévedhet, ez azonban nem az, hogy valaki elmebajos-e vagy nem, hanem az, hogy egy ténylog elmebeteg ember elme-

vezetése alkalmából *rendkívüli közgyűlést* tartott, melyen azt határtalan lelkesedéssel vették tudomásul. A képviselőtestület táviratban üdvözölte *Szell Kálmánt*. Erre az alkalomra a községi házaik fellobogóztak.

A jászberényi diszpolgár.

Budapest, február 24.

Jászberény városa a tizenkettedik órában diszpolgárrá választotta báró *Bánffy Dezsőt*. Másnapra *Bánffy* megbukott. Ilyenformán Jászberény városa abba a helyzetbe jutott, hogy a diszpolgári oklevelet, melyet a miniszterelnöknek szánt, egy bukott politikuskak volt kénytelen átadni. Talán ugy esett volna legjobban a szegény jászoknak, ha ezen az aktuson szép csendben eshetnek keresztül. De *Bánffy Dezső* másként akarta. Mikor a jászberényi küldöttség ma délelőtt tiszteletgel a budavári palotában és *Török Aladár* polgármester átnyújtotta a pergamenre írott és Jászberény függő pecsétjével ellátott diszpolgári oklevelet, *Bánffy Dezső* szokása szerint fölöttébb *tapintatos* beszédben mondott érte köszönetet. Neki ugyan ezért a beszédért aligha fog valaki köszönetet mondani.

A jászberényi polgármester üdvözlő beszéde is elég csinosan hangzott. Befejező passzusa a következő, kevéssé valószínű felkiáltással lepte meg az országot:

Hogy mit hoz a jövőnk nemzetünkre, mit hoz a liberálisizmusra, mit hoz a demokráciára, azt megjósolni nem lehet; s hogy mégis reménykedünk a jövőben, annak oka abban van, mert meg vagyunk győződve, hogy a nemzet nagy többsége a jövőben is nagyméltóságodot fogja egyik vezérének tekinteni s meg vagyunk róla győződve, hogy nagyméltóságod akár a miniszteri székben, akár azon kívül a magyar nemzeti ügynek, a liberálisizmusnak, a demokráciának legerősebb oszlopa lesz. Éljen!

Báró *Bánffy Dezső* erre az üdvözlésre a következő beszéddel válaszolt:

Igen tisztelt polgármester ur! Tisztelt urak! A legmelegebb, a leghálásabb érzelemmel vettem annak idején az értesülést arról, hogy Jászberény városa engem diszpolgárává választott. Nem tagadom, hogy nagy politikai jelentőségű ténynek tartottam ezt és úgy bíráltam el, mint a hogyan az igen tisztelt polgármester ur most jelezte: állásfoglalásnak tekintetem, szemben az akkor felet ádáz küzdelemmel és elismerésül azon politikai irányzatomért, amelyet mindenekelőtt az egységes magyar nemzeti állam megalkotása, létrehozása érdekében követtem. A jászok és magyar fajja első sorban hivatott megérezni, megérteni, mily nagy jelentőséggel bír az: a magyar nemzeti államot megalkotni akarai, erőssé, egységessé tenni.

Ma, midőn elhatározásuk következtében szerencsés vagyok e diszoklevelet átvenni, *változott viszo-*

beli állapotánál fogva házi ápolásban tartható-e, avagy okvetlen intézeti internálásra van-e szükség. Be kell ismernünk, hogy ezen kérdés elbírálásánál fordulhatnak elő ellentétes nézetek szakemberek és laikusok között, és pedig oly módon, hogy a tapasztalat a laikusnak fog igazat adni. Csakhogy figyelembe veendő, hogy egy gyógyuló beteg időelőtti elbocsátásából, nemkülönben egy ön- és közveszélyesnek tartott beteg házi ápolásban tartásából már sok ezer emberéletbe kerülő szerencsétlenség történtek, melyekért mindig a szakorvosot teszik, méltán, felelőssé, s így könnyen érthető, hogy a kellő óvatosság nemesak helyén van, de indokolt is, mert a zárt intézetben utóvégre a beteg gyógyítás alatt is áll, míg ez otthon teljes lehetlenség.

Tudományos és etikai szempontok szólnak tehát az ellen, hogy ép elméjű intézetben tartunk. De másrészt vannak ugynevezett technikai akadályok is. Közismeretű, hogy hatóságok orvos bizonyítványa nélkül senkit sem lehet intézetbe felvenni, megkívánatik ez még a megfigyelő osztályon is, melyből pedig legalább neve szerint azt kellene gondolnunk, hogy kétes állapotú betegeket is befogad. Azonban a megfigyelés csak arra vonatkozik, hogy intézetben vagy otthon tartandó az elmebajos. Tudni kell még azt is, hogy minden elmebajos, ki zárt intézetbe vétetik fel, törvényeink szerint a bíróságnak bejelentendő és ez saját szakértőivel vizsgálhatja meg a betegeket, vajjon elmebajos-e, s így gondnokás alá helyezése indokolt-e vagy sem.

Az elmebajosoknak tehát megvan a maguk hatályos jogvédelme, ezzel szemben áll az intézeti főnökök hivatalos felelőssége, úgy hogy e két faktor közreműködésével a tévedések teljesen ki vannak zárva, és ha mégis olvasunk vagy hallunk ilyenekről, nyugodtak lehetünk, fantázia szüleménye vagy álhir az egész!

nyokkal állunk szemben. A mai pillanat tiltja nekem, hogy mélyebbrehatóan, részletesebben nyilatkozzam, mert az az *ádáz harc*, amely a képviselőházban folyt és amely *Magyarország alkotmányának megintásával fenyeget* és a parlamentárizmus lábbal tapodta, bizonyos határig eredményeket ért el, amennyiben az ország érdekében, a parlamentárizmus érdekében, az alkotmányra való tekintettel szükségesnek tartottam miniszterelnöki állásomról lemondani és a felséges urtól fölmentésemet kérni. Engedjék meg tehát, hogy röviden kizárólag a személyi vonatkozásra szorítkozzam, midőn köszönetemet fejezem ki a kitüntetésért. Nem első eset, hogy egyik-másik törvényhatóság, város diszpolgárai sorába emelt; nem első eset, hogy ily megítéssel érte, de, nem tagadom, bár az utolsó is, nagy jelentőségét látom éppen abban, hogy *Magyarországnak az ádáz küzdelem élén álló egyik politikai tényezője kapta ezzel azt a figyelemzetést, hogy azon az uton, amelyen megy, nem helyesen megy, a magyar nemzeti állam érdekeinek és a parlamentárizmusnak ezen uton való haladásával jó szolgálatot nem tesz.* (Tetszés.) Kaptam onnan, ahol otthon érzi magát s ahonnan kétségtelenül a legerősebben éri és erősebben kell, hogy rejá hassen a bírálatt, mint bárhonnán más-honnan az országból.

Engedjék meg, hogy — amit jeleztem — ez alkalommal politikai vonatkozással többé ne éljek.

Engedjék meg, hogy a távozó miniszterelnök — és ma még nem a magánember — itt csak e rideg formák között ismételve köszönetét, háláját a kitüntetésért, amelyben részesült. És fogadják egyúttal biztosítását annak, hogy úgy mint miniszterelnökségem alatt és azelőtt is, midőn mint főispán egy törvényhatóság élén állottam, ezentul is mindenekelőtt első sorban arra fogok törekedni, hogy az egységes magyar nemzeti állam megalkotásával megteremtsem azt az alapot, amelyen tovább haladhatunk. (Élénk tetszés és éljenzés.) *Elmélettel, doktrínákkal, frázisokkal, szépen hangzó szavakkal államot alkotni, államot föntartani nem lehet, erre a tett kell és a gyakorlatiasság; erre az egy cél felé való öntudatos törekvés szükséges, amely nem alkuszik máról holnapra a viszonyok szerint, úgy, ahogy jónak tartjuk magunkra vagy a pártviszonyokra, de egy cél felé tör, amely nem lehet más, mint az ország érdekeinek biztosítása.*

De talán ez is sok volt már ez alkalommal, amit eddig mondtam; méltóztassanak egyedül csakis a köszönetet, az elismerést és hálát fogadni, amely élni fog bennem mindig, bármiképpen alakuljanak is a viszonyok, s méltóztassanak meggyőződve lenni, hogy mint magánember is mindig híven fogom emlékezni, emben megőrizni, hogy Jászberény városa ezzel az elhatározásával politikámat helyeselte és hogy Jászberény városának tekintélyes polgársága a távozó miniszterelnöknek elhozta üdvözlését, jókívánásait, tehát a távoztól sem vonta meg elismerését akkor, a midőn pedig tőle semmit sem várhat egyebet, mint hálás köszönetet. (Eljes éljenzés.)

A volt miniszterelnök ezután kézzorítással bucsuzott el a küldöttség tagjaitól, akiket neki *Almásy Géza* főispán mutatott be.

KÜLFÖLD.

Caprivi és Bismarck. A most elhunyt *gróf Caprivi* születésnapjának évfordulója alkalmából egy berlini lap közlése a második birodalmi kancellárnak a lap egyik szerkesztőjéhez intézett néhány levelét. Politikai anyag nem igen sok van ezekben a levelekben, de személyes momentum annál több és érdekesebb található bennük. Így magamagáról és az ellene indított és könyörtelenül folytatott hajszáról ezt írja *Caprivi* egy ízben a leküszönbése után:

Úgy tartom, hogy a német nemzetnek fontos érdeke az, hogy második kancellárját ne kelljen holmi sehonnainak tartania. Avagy nem lealacsonyítja-e a nemzet önmagát, ha azt kell hinnie, hogy egy esztendőnél tovább túrt meg kancellárnak egy embert, aki annyira értéktelen volt, amilyennek most gyakorta mondogatják?

Arra a kérésre, hogy írjon valamit a visszalépése okairól, *Caprivi* tagadólag felel; s csak annyit mond, hogy okainak nem jelentéktelen része *Bismarck* herceggel kapcsolatos. Ő — ugymond — régóta tudta, hogy annak a fényes éremnek a tulsó oldala mennyire meg volt kopva. *Bismarck* herceg a belpolitikát a külpolitika eszközeivel vezette. A nemzet abban a veszedelemben forgott, hogy erkölcsi színvonalát súlyolni látja. Ennek a tüzetesebb fejtegetésébe azonban vonatkozott belemenni *Caprivi*.

Államcsiny a boulevardon.

Budapest, február 24.

Déroulède tegnap forradalmat akart csinálni Páris boulevardjain: megragadta egy tábornok lovának kantárát s felszólította őt, hogy az Elysée ellen vonuljon a Faure temetésére kirendelt ezredekkel.

Ime azoknak az utcai hőstetteknek legfrissebbike, amelyekben a Dreyfus ellen összeesküdött bandák régóta oly vitézül gyakorolják magukat. Az igazság kiderítése ellen szőtt merényletektől csak egy lépésnyire volt az állam és alkotmány ellen való merénylet: Déroulède és Habert képviselők ezt a lépést is megtették. Akik eddig nem voltak tisztában az antirevizionisták jellemével, azok okulhatnak a tegnapi eseményeken.

A körtársaság erejére vall, hogy nagyobb emóció nélkül esett át e paroxizmus szülte merényleten. De tanulságul szolgál ez a vakmerő puccs arra is, hogy az olyan elemeket, mint amilyenek a Dreyfus perének megvizsgálása ellen szövetkezett politikai ligák tagjai, idejékorán ártalmatlanokká kell tenni, ne quid detrimenti respublica caperet.

Páris, február 24.

Azokról a körülményekről, amelyek közt Déroulède-t és Marcel Habert-t letartóztatták, még most különféle verziók vannak elterjedve. Csak az bizonyos, hogy nem az utcán, hanem a Renithy-kaszárnyában tartóztatták le őket, a hová Roget tábornok ezredét elkisérte. Az egyik verzió szerint Déroulède megragadta a tábornok lovának kantárát és így szólította a tábornokhoz:

— Előre az Elyséebe!

Más verzió szerint Déroulède, amikor látta, hogy a tábornok a kaszárnyába készül bevonulni, így szólt hozzá:

— Vonuljon az Elysée ellen! Franciaország és a patrióták ligája önnel van! Mentse meg ezt a szerencsétlen országot!

Déroulède emberei, akik körülbelül kétezen voltak, körülvették az ezredet s vele együtt bevonultak a kaszárnyába. A kaszárnya udvarán Déroulède még egyszer így szólott Roget tábornokhoz:

— Mentsek meg Franciaországot! Mentsek meg az országot az anarkiától és a dreyfusardoktól!

Erre a tábornok ezt válaszolta Déroulède-nak:

— Ha ön nem megy el innen azonnal, akkor bezáratom a kapukat s önt a többiekkel együtt letartóztatom.

— Nem bánom, — felelte Déroulède — mi az ön foglyai vagyunk, de önnel maradunk!

E párbeszéd után bezárták a kaszárnya kapuit s az ezredes azonnal telefonozott a rendőrigazgatónak, aki jelentést tett Dupuy miniszterelnöknek, aki éppen Loubet elnöknel ebédel. Dupuy azonnal elrendelte Déroulède és Habert letartóztatását. Miután attól lehetett tartani, hogy a letartóztatottak elszállításása csődületet okozhatna, a két foglyot éjjel a kaszárnyában tartották, mely körül száz rendőrrel kordont állítottak. A két képviselőt csakugyan letartóztatták s miután őket előbb a kaszárnyában megvaországatták, bérkocsin a rendőrségre szállították.

Déroulède, aki képviselő léte sérthetetlen ugyan, mégis letartóztathatták a parlament megkerdezése nélkül, mert hazaárulón érték tetten. Barátai és rokonai, akik hosszú elmaradása miatt aggódtak, fölkeresték a rendőrségnél s szabadonbocsátását követelték, de ezt a kívánságukat nem teljesítették. Erre a családja friss fehérneműt küldött neki.

Páris, február 24.

Déroulède Dupuy miniszterelnökhöz levelet írt, amelyben kijelenti, hogy nem azért tartóztatták le, mert bement a kaszárnyába, hanem azért, mert a kaszárnya udvarán a csapatokat izgatta, miután megkísérelte, hogy őket a Place de la Nationra terelje. Ő nem akar alakoskodni.

Páris, február 24.

Déroulède és Habert képviselőket este hat órakor a Santé-fogházba vitték.

(A deliktum.)

Déroulède ellen valószínűleg a miatt fognak vádat emelni, mert a hadsereget hazaárulásra akarta csábítani; ebben az esetben a szenátus bírósága fog fölőtte itélni.

Déroulède még tegnap este a következőket mondta:

— Nagyon természetesnek találom, hogy engem az Ördögzigetre küldenek abban a pillanatban, midőn Dreyfust onnan haza hozzák.

Midőn Déroulède a Roget tábornok lovát megállította, ezt mondotta a tábornoknak.

— Tábornok ur, Páris lakossága számít önre. Önnek nem a kaszárnyába, hanem az Elyséebe kell bevonulnia!

Roget tábornokot meglepte Déroulède vakmerő föllépése s midőn látta, hogy nem akarja elereszteni lovának gyeplőjét, kardjával a kezére ütött.

Hir szerint a kormány fel fogja oszlatni az összes politikai egyesületeket.

Az a kérdés, hogy melyik bíróság elé állítsák Déroulède és Habert képviselőket, attól függ, hogy a vizsgálat azt fogja-e eredményezni, hogy olyan deliktumról van szó, amely az 1893. december 12-iki törvény 23. cikke alá esik, avagy olyanról, amelyre nézve a büntetőtörvény 87. cikke intézkedik. Az első esetben az esküdtszék, az utóbbi esetben a szenátus mint büntetőtörvényszék ítél a két vádlott fölött.

Azt hiszik, hogy Déroulède és Habert ki fogják jelenteni, hogy a kormányformának plebiszcitum útján való megváltoztatását akarták előidézni. Ebben az esetben a büntetőtörvényszék illetékes.

Az 1893. december 12-iki törvény 25. cikke azt mondja, hogy minden felszólítás, amelyet katonákhoz intéznek a végből, hogy őket kötelesegtől eltérítsék, egy esztendővel az esztendőig terjedhető fogsággal és 100 franktól 3000 frankig terjedhető pénzbírsággal büntetendő. A büntetőtörvény 87. cikke szerint minden kísérlet, amely kormányváltásra vagy a polgároknak a kormány ellen való felbujtására irányul, valamely erődített helyre való deportációval büntetendő.

Páris, február 24.

(Mvt.) Déroulède és Habert elfogatásának körülményeiről újabb a következőket állapítottak meg:

Cocheford rendőrbiztos, aki a letartóztatott képviselőket a Renithy-kaszárnyából a rendőrségi palotába kísérte, egyelőre csak azt az utasítást kapta, hogy Déroulède-t és Habert-t a kaszárnyába való juttatás betelakadás miatt fogja el. Mikor Déroulède hallotta, hogy csak ilyen semmisséggel vádolják, erősen tiltakozott és kérkedett:

— Én félreértés. Én azért jöttem a kaszárnyába, hogy az ezredet föllátsam és az Elyséebe vezessem!

Cocheford: Ön tehát beismeri, hogy lázított?

Déroulède: Ön megint téved: én nemcsak hogy beismerem, de ünnepélyesen erősítem.

Cocheford: Vannak cinkostársai?

Déroulède: Nincsenek, de nem is lehetnek, mert nem volt szó összeesküvésről. Szándékomból csak Habert tudott. Célünk volt a parlamentáris köztársaságot más köztársasági kormányformával pótolni.

Ezután Déroulède a körülötte állókat iparkodott terrorizálni, de a rendőrbiztos véget vetett a jelenetnek azzal, hogy tudomásul vette a valómást.

Habert követelte, hogy őt is ugyanezért vonják felelősségre.

Millevoyt, akit utcai csődülésre való izgatás miatt helyezték vád alá és tetten is érték, hétfőn a büntető rendőrbíró elé állítják.

Andrieux volt képviselőnek nem engedték meg, hogy Déroulède-t meglátogassa a fogházban.

(A képviselőház kiadja a lázítókat.)

(Mvt.) Nagy volt az érdeklődés a képviselőház mai ülése iránt, mert mindenütt beszéltek, hogy az igazságügyminiszter ma fogja Déroulède és Habert kiadatását kérni.

Mindjárt az ülés elején bejelentette Lebret, hogy átiratot kapott a főállamügyésztől, amelyben fölhatalmazást kér Déroulède és Habert képviselőök bűnvádi üldözésére. (Közbeszólások: Olvassa fel!)

Deschanel elnök erre felolvasta a főügyész levelét, amely így szól:

Roget tábornok jelentéséből kitűnt, hogy mikor a tábornok a dandára élén a temetésről visszajött és csapatait visszavezette a Reny-kaszárnyába, egy kétszáz főnyi tömeg, amelyet Déroulède izgatott, szembekerült a katonasággal. A csoportban valaki megragadta a tábornok lo-

vának a kantárát. Roget észrevette, hogy a tömeg el akarja téríteni utjáról a hadoszlopot. Erre kardjával mutatta az irányt csapatának a kaszárnya felé. A tábornok a következő kiáltásokat hallotta:

— Fel Párisba! Éljen a hadsereg!

A tüntetők közül tizenöt embernek sikerült a katonasággal együtt bejutnia a kaszárnyába. A tábornok kiűrtette az udvart, de Déroulède és Habert erőszakkal ott maradtak. Déroulède a közelálló tisztekkel beszédbe ereszkedett. Ez hétnyolc percig tartott. Roget felszólította a két képviselőt, hogy távozzanak s amikor ellekeztek, letartóztatta Déroulède-t és Habert-t.

Déroulède azt mondotta a tábornoknak, hogy szeretné is, ha elfognák és Roget nagyon helytelenül cselekszik, ha nem veszi komolyan az ő célját.

A rendőrprefektus minderről tudomást szerzett és kiadta az elfogatási parancsot. Déroulède a rendőrfőnök előtt ismételte, hogy lázadásra akarta bírni a csapatokat és a parlamentáris köztársaságot meg akarta dönteni, hogy helyébe a plebiszcitum köztársaság lépjen.

Habert bevallotta, hogy tudott Déroulède szándékáról és osztozik vele a felelősségben.

Ezek a tények alkalmasak arra, hogy a katonaságot föllátsák az ellenszegülésre és eltérítsék kötelességétől. És mivel Déroulède és Habert képviselők tetten érték s a vizsgálat haladéktalanul megindítandó: a törvényekhez képest hivatalosan jelentést tesz a képviselőháznak.

Bertrand főügyész.

Pártkülönbség nélkül nagy figyelemmel hallgatták a képviselők a levél felolvasását és elhatározták, hogy azonnal tárgyalják az indítványt.

Castelin (radikális) azt indítványozta, hogy ideiglenesen helyezték szabadlábra Déroulède-t és Habert-t, anélkül, hogy ezzel a parlament jogkörébe beavatkoznának. (Ironikus közbekiáltások a centrumban.)

Dupuy miniszterelnök azt felelte, hogy a kérdés sürgősségére való tekintettel a képviselőház osztályai azonnal válaszolják meg a bizottságot, mely a letartóztatottak kiadatása felett döntsön.

Lazie (antisemita) azt mondotta, hogy ő Déroulédet és Haberttel együtt volt a kaszárnya előtt, tehát helyezték őt is vád alá. (Gúnyos közbekiáltások a centrumban.)

Ezzel a vitát befejezték, az elnök kihirdette a határozatot, hogy a képviselőház osztályai nyomban összeülnek az indítvány tárgyalására és addig a tanácskozást felfüggesztik.

(A bizottság ülése.)

A Bourbon-palota folyosóin élénk viták zajlók a kérdés, hogy Déroulède és Habert képviselők melyik bíróság elé állítandók. Beszólnék a fenytett rendőrbírósról, az esküdtzékéről és az állam-törvényszékéről; de döntés e tekintetben még nem történt.

A bírói vizsgálat eredménye lesz e tekintetben irányadó. Mindamellett azt beszéltek, hogy az ügy jelenlegi stádiumában a kormány az esküdtzékét tartja illetékesnek.

A kamara osztályai által választott bizottság meghallgatta Dupuy miniszterelnök nyilatkozatát, aki kifejtette, hogy az 1881. évi sajtótörvény 25. cikke, amelyre a főügyész hivatkozik, pusztán előleges vizsgálat megindításáról szól, amely vizsgálat más tényeket is deríthet ki, amelyek módosíthatják a vádat. A bizottság Sauzet-et választotta meg előadóvá azzal az utasítással, hogy jelentését még ma terjessze elő.

(Az ülés folytatása.)

Hatkor nyílt meg újra a képviselőház ülése. Időközben mindenfelől beszéltek, hogy a kiküldött tizenegy tagu bizottság, amelynek hat radikális, három progresszista és két szocialista képviselő volt tagja, egyhangúlag Déroulède és Habert kiadása mellett és ideiglenes szabadonbocsátásuk ellen döntött.

Sauzet, a bizottság elnöke, fölolvasta a jelentést. (Tetszés a centrumban.)

Castelin elsőnek szólott a kérdéshez. Déroulède — ugymond — maga is kívánja, hogy perbe fogják, de ettől a kérdéstől egészen különválasztandó az ideiglenes szabadlábra helyezés kérdése.

Millevoye, akinek megjelenése nagy feltűnést keltett, mert tegnap őt is elfogták és aki a fogházból egyenest a képviselőházba jött, magasztalta

Dérouté-t, akinél nem sok nagyobb hazafi van. Nem is akar a felelősség alól kibujni, de ha őt üldözik, akkor önkéntelenül felmerül az a kérdés, hogy miért engedik futni azokat a rossz hazafiakat, akik külföldről kapnak pénzt s akik sokkal veszedelmesebbek.

Végül *Castelin* írásban benyújtotta indítványát, hogy bocsássák szabadon *Dérouté*-t és *Habert*-t.

Dupuy miniszterelnök ellenezte ezt az indítványt.

Következett a szavazás.

A kormány kiadatási indítványára közfel-emeléssel szavaztak s nagy többséggel elhatározták, hogy *Dérouté*-t és *Habert*-t kiszolgáltadják a bíróságnak.

Castelin indítványát 438 szóval 109 ellenében elvetették.

(A zajongó boulevardok.)

Tegnap este tíz után a boulevardokon *anti-sémita* tüntetés volt. Ez a kiáltás hangzott: *Panama!* A rendőrség többeket letartóztatott. Tizenegy óra tájban a druoti polgármesterségen 150 fogoly volt, köztük *Choiseul de Cuverville* gróf, a tengernagy fia, továbbá *Harcourt* és *Talleyrand*. Csaknem valamennyit a rendőrség szidalmazása és igazolt kiáltások miatt tartóztatták le. Több tüntető megsebesült és véres arccal került a rendőrségre. Tizenkettőfél órakor a Boulevard-Poissonville-on verekedésre került a dolog. A rendőrség szétkergette a tüntetőket s ismét többeket letartóztatott. A Faubourg Montmartreban egy szerkesztőség erkélye előtt a papságot szidták, mire ellentüntetés következett. Itt is letartóztattak néhány tüntetőt.

Millevoy seine-megyei képviselőt a Boulevard Montmartreban letartóztatták, mert nem akart tovább menni és csődületet igyekezett előidézni s a tömeget fölízgatni. A rendőrfőnök utasítására *Millevoy* képviselőt egy órakor szabadon bocsátják. Ejjél után a boulevardok csöndesedni kezdtek.

Körülbelül kétszáz tüntető beverte a *Petit Journal* szerkesztőségének ablakait. A szerkesztőség *fecskendővel* próbálta elriasztani a tüntetőket, akik erre kövekkel hajigálták meg a szerkesztőséget. Ebből olyan verekedés támadt, hogy a rendőrségnek *kiavart karddal kellett közbelépnie*. Több ember megsebesült és többeket letartóztattak.

A boulevardokon tegnap letartóztatott személyek száma 200; 70-et közülök tovább is fogva tartanak.

Páris, február 24.

A közbiztonsági rendőrség főnöke megkezdte a házkutatást a hazafias ligának a Rue Petits Champsban levő helyiségében és lakost hívattott, hogy kinyitassa a szerkönyveket. A házkutatás valószínűleg hosszabb ideig fog tartani.

(A sajtó.)

A lapok élénken foglalkoznak azzal a kérdéssel, hogy *Dérouté* és *Marcel Habert* letartóztatásának milyen büntetőjogi következménye lesz, vajjon összeesküvés miatt vagy az állam külső vagy belső biztonsága ellen elkövetett bűntett miatt fogják-e vád alá helyezni. A büntető törvénykönyv az ilyen bűntettre, ha polgárháborúra való lázítással kapcsolatos, deportációt, sőt halálbüntetést szab. Mások szerint *Dérouté* és *Marcel Habert*-t a hadseregnek engedetlenségére való lázítása miatt fogják vád alá helyezni, *Roget* tábornok, kiinek nevét az utóbbi napokban sokat emlegették, *Cavaignac*nak hadügyminiszteri kabinetfeje volt és a *Dreyfus*-ellenes pártnak hive.

A *Figaro* kiemeli, hogy *Roget* derekasan teljesítette kötelességét s ez azt bizonyítja, hogy a francia hadsereg még nem süllyedt le a pronounciamentőig. A sajtó általában keményen elítéli *Dérouté* viselkedését. A *Radical* azt írja, hogy a bűnös üzelmeket in flagranti kiderítették. A köztársaságot meg kell védelmezni a reakcionárius lázítók ellen. Hadd érje őket megérdemelt büntetésük. Az *Aurore* azt írja, hogy a novotársaság összeesküvés hajótörést szenvedett. *Jaurès* a *Petite République*-ben azt írja, hogy a reakcionáriusok elvesztették játszmájukat; Páris tegnap bámulatos politikai és republikánus érzésről tett tanúbizonyságot.

A *Petite République* írja: Birói vizsgálat reményében a rendőrprefektus elővizsgálatot rendelt el *Dérouté* vétségének termézetére felől. Reggel hét órakor *Dérouté*-t és *Habert*-t a rendőrprefektúrán szembeállították *Roget* tábornokkal, aki azt állította, hogy a letartóztatott képviselők őt csapataival az *Elysée-palota* felé akarták szorítani.

A *Gaulois* szerint *Dérouté* barátai attól tartanak, hogy a szenátusból alakult törvényszék fog fölőtte itélni.

Rocheport vonakodott a hozzá intézett kérdésekre felelni, azzal a megjegyzéssel, hogy az eset túlságosan komoly.

(A trónkövetelő.)

Brüsszel, február 24.

Az orléáni herceg udvarának emberei egészen nyíltan beszélnek a trónkövetelő céljairól. *Monicourt*, a herceg titkára, azt mondta több újságíróknak, hogy a herceg várja a legelső alkalmat, amikor is hiveivel átlépi a francia határt. A belga kamarában balpárti képviselők meginterpellálják a kormányt, hogy miért tűri el az orléanisták összeesküvését belga földön.

Brüsszel, február 24.

A *Soir* jelentése szerint az itteni francia követ *tillatkozó jegyzéket* intézett a kormányhoz, amiért Belgium megtűri az orléanista üzelmeket.

A kormány állítólag már a napokban ki fogja utasítani az orléáni herceget. (net.)

Páris, február 24.

A *Hôtel Ritz* erősen megfigyeli a rendőrség, mert híre járta, hogy az orléáni herceg Párisba érkezett és ott vett szállást. A hirt semmi sem erősítette meg.

Temetés után.

Páris, február 24.

Az az orosz katonai küldöttség, amely *Faure* temetésére idejött, ma délelőtt a *Père Lachaise* temetőbe ment és *Faure* sírjára két koszorút tett, az egyiket *Miklós* cár nevében, a másikat a becsületrend orosz tájri nevében.

Loubet elnöklet alatt ma minisztertanács volt, amelyen tudomásul vették *Loubet* elnöknek *Freycinet* hadügyminiszterhez intézett gratuláló levelét a párisi helyőrségnek a tegnapi temetésen tanúsított jó magatartásáért. *Loubet* aláírta a védelmi helyek és erődök általános beosztásáról szóló törvényjavaslatot.

Páris, február 24.

Constans nagykövet elfogadta a jelöltséget a szenátus elnökségére és ma este elutazik *Konstantinápoly*-ból.

HIREK.

Dal

a hóról és a csincsillabundáról.

Örültem én is az új ibolyáknak

A Kossuth Lajos-utca szögletén,

De ma a hirtelen havas világnak

Hasonló mérvben megörültem én.

Habár nem tarthatom helyénvalónak,

Hogy kikeletkor esőrogyjon a szán, —

Azért csak mégis örülök a hónap,

Mert a csincsillát láthatom magán!

Buda felől ezer illatra váltan

Tavaszi zsbongott kéjjel, könnyedén,

Hogy tegnap délben boldogan megálltam

A Kossuth Lajos-utca szögletén:

Oh nem sokára nyílnak a virágok,

Es búvdalára kész a csalogány,

S az Operában egy művész se krárog, —

De a csincsillát nem látom magán! . . .

A csincsillánkat, az ezüst-fehéret,

Az illatot, az édest, a puhát,

Hogy azt, ki hozzá egy újjával érhet,

Sejtelmes boldog érzés járja át, —

A csincsillánkat, melynek melegéből

A nagy gyerek-szem úgy tekint reám,

Mint anygalaré az égnek felegéből, —

A csincsillánkat nem látom magán!

Ekként merültem el a mélabúba,

És ajkamon nyögött sok ah! — meg ó! —

Ma reggel bünt kinézek a borúba:

A Röck Szilárd-utcaiban hullt a hó!

Szememből rögtön elrepül az álom:

Egy új karácsony jött az éjszakán,

Szobámban helyemet alig találok, —

Ismét a csincsillát látom magán!

És várom, várom, hogy meglátogasson

Jéghideg arccal, hótól nedvesen,

Lelkemnek lelke, a rejtelmes asszony,

A nagy gyerek-szem, borzas édesem!

Még izzóbb lesz szerelmem lángkohója,

Vadabb a csókomb édes ajakán, —

Már én ilyen vagyok, — ég a tudója! —

Ha a csincsillát láthatom magán!

Gergely István.

Budapest, február 24.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Február 15-én új

előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetés ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Az udvar betegel.** Bécsből jelentik, hogy *Rainer főherceg* és *Rainer Mária főhercegnő* betegel. Mind a ketten meghűltek s *Mária főhercegnő* a tüdőgyulladás tünetei mutatkoznak, ami a főhercegnő 73 éves korára való tekintettel nagy aggodalomra adott okot. Most mindakettlen jobban vannak, de palotájukat még nem hagyhatják el.

— **Gyászmisze.** Bécsből táviratozzák, hogy ma délelőtt a Burg plébánia-templomban gyászisten-tisztelet volt *Mária Immaculata főhercegnő* lelki üdvéért. A rekviemen ott volt a király, a főhercegek és főhercegnők, a toskánai nagyherceg, a *casertai* gróf és *Agost Lipót* szász-koburg-gótai herceg.

— **A cár betegsége.** Pétervári udvari körökben beszélnek, hogy *II. Miklós* cár már legközelebb hosszas üdülésre Madeirába utazik. Ebből azt következtetik, hogy a cár szervezete nagy kíméletet igényel.

— **Közjegyzők áthelyezése.** A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy az igazságügyminiszter *Jeszzenszky* Danó budapesti IV. kerületi és dr. *Jeszzenszky* István budapesti X. kerületi királyi közjegyzőket kölcsönösen áthelyezte.

— **Lakomá Horvánszky tiszteletére.** A *Józsefvárosi Polgári Kör* a jövő héten elnöke, *Horvánszky* Nándor tiszteletére a béke-kompromisszum létesülése alkalmából a fővárosi politikai és társadalmi ellenzéki körök részvételével lakomát rendez. A meghívókat a napokban küldik ki.

— **Egyházi zene.** A budavári Mátyás-templomban e hó 26-án, vasárnap délelőtt 10 órakor *Orlando Lasso Octavi Foni* miséjét adják elő vegyes a cappella-karral. Betétül *Bogisich* Mihály átiratában két régi magyar bőjti ének kerül előadásra. *Perosi Lőrinc Mária Patriarchális* március 5-én kerül első előadásra a Mátyás-templomban.

— **A 70 éves Spielhagen.** A németek koszorus írója, *Spielhagen* Frigyes most ülte meg 70-ik születése napját. Az agg költő honfitársaitól és külföldi tisztelőlétől ez alkalomból nagyszámú üdvözlő-levelet, táviratot és virágajándékot kapott. *Bosse* porosz közoktatásügyi miniszter táviratilag üdvözölte. Szülővárosából, *Magdeburgból* levél jött, amely tudatja a város képviselőtestületének azt a határozatát, hogy egy utcát *Spielhagen*-utának neveznek el. Ugyanezzel tisztelte meg a költőt *Charlottenburg* város is. A nagyszámú látogatók közt testületileg jelentek meg *Spielhagen* személyes barátai, akik nagy babérkoszorút adtak neki át. Az adományozók nevében *Wichert* Ernő mondott beszédet, amelyre *Spielhagen* hosszabb beszéddel válaszolt.

— **Ember, légy kíváncsi!** A *Berliner Tageblatt* jelenti, hogy a német császári párnak a tavasszal Rómába tervezett utazása elmarad. Az óvatossá hirlap hozzátétele, hogy azt még egyelőre nem írhatja meg, hogy miért marad el ez az utazás. — Valószínűleg azért, hogy az embereknek legyen min törni a fejüket.

— **Szerkesztőváltozás.** *Gajári* Ödön országgyűlési képviselő ma a következő levelet intézte *Podmaniczky* Frigyes báróhoz, az országgyűlési szabadelvű párt elnökéhez:

Nagyméltóságú pártelnök ur! Tiszteletteljesen bejelentem, hogy a párt részéről vezetésemre bízott *Nemzet és Magyar Ujság* napilapok szerkesztőségétől visszalépek.

Midőn e bejelentésem tudomásulvételét kérem, egyben hálás köszönetet mondom az eddig tapasztalt megtisztelő bizalomért.

Fogadja nagyméltóságú pártelnök ur kitünő tiszteletet és változatlan ragaszkodásom nyilvánítását, amelylyel vagyok

Budapest, 1890. február 24.

Nagyméltóságú alázatos szolgája,

Gajári Ödön, orszgy. képviselő.

— **Csajthy Ferenc állapota.** *Csajthy* Ferenc állapotában az utóbbi napokban örvedetes javulás állt be. A megsérült szerkesztő párbajorvosa, dr. *Andréanszky* Jenő annak a reménynek adott kifejezést, hogy a beteg két hét múlva már elhagyhatja a kórházat. A golyót csak akkor fogják eltávolítani, amikor ez a könnyű operáció már semmi fájdalmat sem fog okozni. A párbaj miatt különben már a rendőrség megindította a vizsgálatot. Tegnap délelőtt *Zsarnay* rendőrtanácsos megidézte *Dienes* Mártont, *Csajthy* ellenfelet és vallomásáról jegyzőkönyvet vett föl.

— **A szegény egyetemi hallgatókért.** A *vágyhelyi* zsidó hitközség a napokban körlevélben föl fogja szolítani Magyarországon valamennyi zsidó hitközséget, hogy tehetségüköz képest adakozzanak az *Általános Egyetemi Segélyalap* javára. A hitközség a nemes célra háromszáz koronát szavazott meg.

— A régi magyar vallásból a táltos.

Egy képes levelezőlapot kaptunk ma, azok közül, amelyeket az állam csináltatott és árusított a millennium évében. A kép rajta elég jó. Igaz, hogy semmi értelmet nem lehet kihámozni belőle, olyan rosszul van nyomva, de hát ez mellékes. Utóvégre is a gyűjtők hozzá vannak szokva az értelmes képes levelezőlapokhoz, s így megveszik ezt a sárgás-piros folttal ékeset, mert igazán ritkaság. Ez még nem volna baj. Az állam nem köteles rajzolni és festeni tudni. De azt talán elvárhatnók tőle, hogy magyarul tudjon. A kép alá ugyanis ez van nyomtatva: *A régi magyar vallásból a táltos.* Így eddig csak Cicezbeiszter ur beszélt a Borsszem Jankóban, mondván: „Az Opongye oresságtól a párt” — vagy „tülem az esernyű”. A magyar posta tudhatná, hogy hogy kell ezt magyarul mondani. S hogy még egyszer visszatérjünk a képre: hát az csak Magyarországon furcsa, ha az állami levelezőlapon nem tudnak magyarul. De azt a hihetetlenül rántottaszerű képet a külföldön is méltányolni tudják. Vagy olyan nagyon jó az, ha a „művelt nyugaton” folyton csak nevetnek rajtunk?

— **Felfüggesztett városi tisztviselők.** Szolnoki levelezőnk írja: *Bagossi Károly* vármegyei alispán, mint elsőfoku fegyelmi hatóság, *Kludik Gyula* polgármestert és *Medgyesy Vilmos* számvévőt 50—50 forint, *Kindlovits István* adófőnököt 100 forint pénzbüntetéssel sújtotta, *Kerekes Géza* tiszti ügyész ellen pedig az eljárást nemrégiben beszüntette. Ezt az ítéletet *Almásy Géza* főispán megfélembreztette a belügyminiszterhez, aki új határozathozatalra utasította a fegyelmi hatóságot. Az új ítéletet ma hozták meg újabban. E szerint *Kludik Gyula* polgármester, *Kindlovits István* adófőnök, *Medgyesy Vilmos* számvévő, *Gombkötő Győző* városi aljegyző és *Kerekes Géza* tiszti ügyész ellen a fegyelmi vizsgálatot elrendelték, *Kludik Gyulát*, *Gombkötő Győzőt* és *Kerekes Gézát* pedig *állásaitól*, fizetéseiknek egyharmadára való leszállítása mellett, *felfüggesztették*. Ennek következtében a vármegye alispánja e hó 28-ára tisztújító közgyűlést hívott egybe, amely hivatta lesz a helyettesítések kérdésében határozni.

— **London felaprózása.** Az angol képviselőház világot érdeklő törvényjavaslatot kezd most tárgyalni. Arról van szó — amit különben már megirtunk, — hogy London felapróztassék. A javaslat a plébánia-elüljáróságok és kerületi tanácsok igazgatásával foglalkozik, de magát a Cityt nem érinti. London többi részét a helyi igazgatás szempontjából kerületekre osztják és a kerületeket egyidejűleg a helyi ügyek igazgatásának egész szervezetével látják el. Az új kerületek autonom testületeinek alkotmánya ugyanegy a nagyvárosok alkotmányával. Ezek a testületek semmiképp nem fognak összefüggni a londoni grófsági tanáccsal. A törvénynek a jövő év november hónapjában kell életbe lépnie. A Ház első olvasásán elfogadta a törvényjavaslatot. Ha végleg elfogadják, akkor a londoni kolosszusból egy csomó város támad, amely ezentul a maga ügyeit a maga ízlése szerint, a maga legjobb boldogulására fogja rendezni.

— **Az eltűnt s megtalált Andréeről.** Az Andréelegendakörbe új mese csuszott be: az eltűnt, megtalált s ismét eltűnt *André* és két társa állítólag mégis csak ott pihen Szibéria egyik vadon síkján, holtan. Krasznójarszki táviratok révén ugyan bejárta a világot ez a hír, de hamar megcáfolták a szibériai hatóságok. A mese azonban ismét féléledt. Mint ugyanis a berlini *Lokalanzeiger*nek Pétervárról jelentik, egy szibériai lapnak *Liam* aláírással a következő közleményt küldték be:

Sietek tudtára adni, hogy *André* léghajóját megtalálták. Az őserdőben hócipőkön keresztül, nyomára bukkantam Krasznójarszki 350 és az aranyosásoktól 100 versznyi távolságban. A léggömb és a kötelek el voltak szakadva. Három holttest feküdt mellette, egyiknek be volt törve a feje. A tényért kezeskedem: Tomszkban vagyok.

A lap megjegyzi, hogy a levél írója egy ismert vadász, és hogy be kell várni vizsátérését. Ha ugyan visszatér ama nevezetes vadász.

— **Sakkverseny.** A *Budapesti Sakk-Kör* holnap, szombaton este fél 9 órakor csoport-versenyt rendez, amelyben vendégek is részt vehetnek. A nyertesek csinos tárgyakat kapnak.

— **A királyné szobra Gödöllőn.** A gödöllői Erzsébet-szobor bizottság tegnapi ülését tartott *Kapocy Vilmos* főszolgabíró elnöklété alatt, és ez alkalommal örömmel vette tudomásul a gödöllői Erzsébet-szobor iránt mutatkozó érdeklődést. A bizottság felkéri mindazokat, akiknél gyűjtővek, vagy szelvény-füzetkék vannak, hogy azokat, illetve a befolyt pénzt, a bizottság címére Gödöllőre elküldjék.

— **Amerika Korponán.** A korponai vasúti állomásra huszadikán este robogott be az első vonat. A pályaudvar tele volt közönséggel, amely bizonyos ünnepélyességgel várta az első mozdonyt, amely Korponának fűtlyent. Amint berobogott a vasútvárt vonatot, a mozdony fűtlyéjében megvándorolt az állomás telefont is. Egy hang *Plachy* polgármestert szólította a telefonhoz. *Ipolyságról Czibulya László* alispán, aki nem lévén barátja a vicinálison való utazásnak, hivatalából, telefon útján tartotta az üdvözlő beszédet. *Plachy* egyik kezével a kagylót szorította a füléhez, a másikkal pedig jelezte a közönségnek a beszéd egyes fordulatait.

— **Mikor szeretett hazánk ... civilizáció ... általános jólét ... Korpona nem volt, hanem lesz ... stb. — és hasonló lelkes mondatok hangzottak el a telefonban.** Majd a polgármester jelt adott és a tömeg lelkes éljenzésben tört ki. Hogy pedig az alispán is élvezze beszédjének hatását, a polgármester közbe-közbe beleszólt a telefonba:

— **Tetszés ... zajos éljenzés ... derültség.**

Az alispánnak aztán a polgármester válaszolt ugyancsak a telefon útján, s ezzel a hivatalos ünnepség véget ért. Így vonult be Korponára az első vonattal — Amerika.

— **Káin és Ábel.** *Tiszovicán, Krassó-Szörénymegyében* egy kis négyéves bikfic megölte a bátyját, aki éppen csak két esztendővel volt idősebb nála. Egy oláh parasztságos ugyanis is udvarban dolgozó férjének a négyéves gyerekkel kiküldött egy éles konyhakést. A gyerek kivitte, de az ajtóban utját állotta a bátyja, a hat éves. Ő is kedveskedni akart az apjának, el akarta venni az öcsesétől a kést, hogy majd ő viszi oda. Az nem engedte, összekaptak, megvolt a dukaodás. És dukaodásokban történt, hogy a gyerek a bátyja nyakába szurta a hegyes kést. Egyet vonaglott a csöppesség, aztán meghalt. A szülék ellen vizsgálatot indítottak.

— **Pisztolypárbajok.** Ma délután két pisztolypárbaj volt a *József főherceg honvédelmisségi lakatnyában.* A párbajokra egy szépirodalmi dolgozat adott okot, melyet *Pakots József* írt s amelynek vonatkozásait *Batta Bertalan* alvinei nagybirtokos, *Pongráz Géza* főszolgabíró, *Binder József* szolgabíró és *Batta Mihály* joghallgató elégtételt kérték *Pakots*-tól. A tömeges provokálásból két párbaj lett: *Pongráz Géza* és a sorházás által kijelölt *Binder József* mentek pisztolyra *Pakots*-sal. A szigorú feltételek mellett vívott párbaj sérülés és a felek kibékülése nélkül folyt le. *Pongráznak* és *Bindernek* *Szöts Pál* országgyűlési képviselő és *Thoma Szilárd, Pakots*nak dr. *Horváth Lipót* és *Monksy Gyula* voltak a megbízottai.

— **Kártýakongresszus.** Németországban körülbelül az a skat, ami nálunk a kaláber. Minden jóvaló német tud skatot játszani; vannak skat-lapok, a lapokban skat-rovatok, a Fliegen-dében skat-viceek s minden kávéházban skat-játékosok. Most pedig a német újságok azt írják, hogy nemsokára meglesz *Halle* városában a harmadik német skat-kongresszus. Képzhetik, mily fontos emberbaráti vagy tudományos kérdéseket fognak ezen a kongresszuson azok az urak megvitatni! S mivel minden valamire való német intézmény hamar meghonosul nálunk is, már készülnünk a magyar Alsós Kaláber Kongresszusra, amely után a Huszoney-gyűlés, meg a Makao-összejövetel következik. Így aztán mi is művelt ország leszünk és kongresszuson beszéljük meg, hogy milyen kellemetlen az, ha tizenegyre megjön az ász és megvitatjuk, hogy minek nevezhető az, amikor tizenhétre csendesen megjelenik a zöld kilences ...

— **Tűz Liptómegeében.** Nagy tűz pusztított e hó 20-án a liptómegeyei *Thurik* községben. A tűz *Thuránszky Zoltán* nagybirtokos gazdasági épületeiben eddig ismeretlen okból ütött ki s csakhamar átcsapott a szomszédos *Thuránszky Kálmán* földbirtokos épületeire is. Rövid idő alatt mindakét gazdasági épületei s összes takarmánya elhamvad. A kár mintegy 15 ezer forint, melynek nagyobb része biztosítás folytán megtérül. A község többi lakossága kárt nem szenvedett. Valótlán tehát a lapoknak az a távirati tudósítása, mintha az egész község leégett volna.

— **A Dunáról.** A földmívelési miniszterium vizrajzi osztályához érkezett jelentések szerint a Duna hosszú ideig tartó áradás után apadóban van. A fővárosnál napok óta esik a víz, s mai magassága a tegnapi apadással 171 centiméter. A többi vidékekre a következők: *Schárding* 65, *Passau* 168, *Linz* 83, *Stein* 18, *Bécs* 84, *Pozsony* 146, *Komárom* 201, *Paks* 12, *Baja* 224, *Mohács* 240, *Gombos* 272, *Ujvidék* 206, *Zimony* 200, *Pancsova* 165, *Báziás* 153, *Drenkova* 146, *Orsova* 227 centiméter.

— **Házasság.** *Petykó Róbert* m. kir. adóhivatali tisztviselő a napokban jegyezte el *Miskoicon Pfyegler* Ilonka kisasszonyt.

— **A mártír atyja.** Mindenki emlékszik még az orvosi tudomány ama hőroszára, dr. *Müller* bécsi helyettes-tanára, aki áldozatul esett az indiai pestisnek. Voltak, akik hősnak vallották, voltak, akik kártékonynak állították, de senki sem volt, aki napokon át visszafojtott lélekzettel ne leste volna azokat a híreket, amelyek a borzalmas halállal vívódó fiatal tudós körégya közeléből érkeztek. De volt egy ember, aki mindenkénnél nagyobb érdeklődéssel, szívszorogással várta azokat a híreket és akire katasztrófa volt a tudomány áldozatának kiszendvedése. A gráci egyetemen szerény, esőséds könyvtárnoka volt ez, dr. *Müller* Alajos, a bécsi fiatal tudós édesatyja. Ott üldögélt elborultan, fia életéért remegve, a gráci könyvtárban — hiszen egy sem bocsátották volna be a halódó fuhoz — és várta, várta, minden legjobb tudása ellenére is várta az apai szív reménykedésével a hírt, hogy fia mégis megmenekült a halál torkából. Nem az a hír érkezett, hanem az a másik, amely mártírrá avatta az ő egyetlen fiát. És a mártírság töviskoszorújának minden tükskéje az apa szívébe furdott. Szavát sem igen lehetett azóta venni. Folyvást fiának retentő halálán busongott. Közönyös lett rá nézve minden, hiszen nem volt többé fia. A bubánat lassankint elemészette egész lelki világát s most érkezti a hír, hogy a betegleklü ember végre egészen megtört és gyógyító intézetbe kellett mennie. Ott az orvosok kettőzött gondall apólják most a szerencsétlen apát, és remélik, hogy meg is gyógyíthatják. Am a fiát semmi földi hatalommal vissza nem adhatják neki.

— **Megszöktettek egy háremhölgyet.** A szultán haragszik. Azt beszélik *Konstantinápolyban*, hogy egy gazdag európai fényes nappal megszöktette a legszebb háremhölgyek egyikét. A megszöktött háremhölgy állítólag csodálatos szép, alig husz éves, és csak a minap került a szultán háremébe egy magasrangú állami tisztviselő jóvöltából, aki így akart kedveskedni *Abdul Hamid* szultánnak. Természetes, hogy a szöktetés nem történhetett egy eunuch segítségével. A milliomos angol — így írja a *Journal* — megvesztegette az eunuchot, aki kivette a hárem kertjén keresztül a szép lányt, miközben a többi háremhölgy rendes délutáni álmát aludta. Természetes, hogy az angol az eunuchot is magával vitte, aki a mellett, hogy eunuch, még — néma is. — Így beszélük ezt az ugynevezett előkelő török körök.

— **Halálozás.** *Masiviere* Sámuel, nyugalmazott kuriai bíró, főrendiházi tagot ma délután temették el a régi posta-utcai görög-udvarban lévő lakásáról. A gyászházban a fővárosi jogász világ, politikai és társadalmi kitűnőségek nagy számban gyülekeztek. Jelen voltak: báró *Fejérváry Géza* honvédelmi miniszter, *Grownon* Dezső államtitkár, *Benczky* Lajos pestmegyei alispán, *Czorda* Bódog, a kuria második-elnöke, *Szabó* Agoston kuriai bíró, *Emich* Gusztáv királyi asztalnok, udvari tanácsos, *Szalay* Péter miniszteri tanácsos, *Kusvetits* Szvetozár főrendiházi tag, *Rochnitz* Örnagy, *Vértessy* Kálmán, *Ballay* és dr. *Papp* Árpád miniszteri osztálytanácsosok, a budapesti szerb egyház és a Tököl-intézet növendékei testületileg és még számosan. A gyászszertartást *Bogdanovics* Lacián budai szerb püspök végezte *Nedelkovic* Velemir budai esperes-plébános és *Dimitrievics* Vladimir lelkes segédletével. A Tököl-intézet növendékeinek gyászéneke után a koporsót az *Entreprise* hatogatu diszkocsijra a kerespesi-uti temetőbe vitték, ahol örök nyugalomra helyezték.

A tegnapielőtt elhunyt budai *Szabó* Alajos nyugalmazott kereskedelemügyi miniszteri tanácsos, székesfővárosi bizottsági tagot ma délután temették el. A végítességen az elhunyt hivatalársai, a fővárosi törvényhatósága és számos társadalmi és politikai előkelőség volt jelen. Közülük: *Cseörgeó* Gyula államtitkár, *Márkus* József főpolgármester, *Halmos* János és dr. *Rószavolyi* Gyula polgármesterek, *Gyöngyössy* János, *Tiehl* Frigyes, *Tiehl* János, *Szalay* Péter, *Mándy* Lajos, *Laudan* Gusztáv, *Benczky* Konrád miniszteri tanácsosok, *Harlig* Sándor, *Bucsy* József, *Benczky* Gyula, *Baranyai* Gyula műszaki tanácsosok, *Luksa-Fábró*, *Ney* Béla, *Garancsy* Mihály, dr. *Mencsik* Ferenc, *Péterffy* János, *Szterényi*, *Ehrenheffer* Aladár, *Dégen* Gusztáv, *Augusztn*, *Mihalovich* Antal osztálytanácsosok, haraszti *Jellinek* Henrik, botfai *Hüvös* József királyi tanácsos, *Bálint* Sándor, *Weinszeisz* Lajos, *Kausser* János, *Kausser* József, dr. *Laky* fővárosi bizottsági tagok, a kereskedelmi miniszterium II. ügyosztálya *Augusztn* osztálytanácsos és a pestmegyei államépítészeti hivatal testületileg *Baranyai* Gyula műszaki tanácsos vezetése alatt és még számosan. A koporsóra igen sokan helyeztek koszorút, többek között a kereskedelemügyi miniszterium, a kereskedelemügyi miniszterium II. ügyosztálya és az államépítészeti hivatal. A gyászszertartást *Tóthfalussy* Béla erzsébetvárosi plébános végezte, a koporsót hatogatu diszkocsin a kerespesi-uti temetőbe vitték és ott a családi sírkövek helyezették örök nyugalomra.

Dr. *Schultz* Henrik fővárosi nőorvos, tegnap este meghalt harminchat éves korában. Az elhunyt hosszú ideig asszisztense volt *Tauffer* tanárnak, tavaly pedig a Szent-Margit kórház nőosztályának főorvosává nevezték ki. A buzgó és kedvelt orvost

kiterjedt rokonság gyászolja, fiatal felesége, dr. Mandel Pal országyűlési képviselő leánya, akit négy éve vezetett a megboldogult az oltárhoz.

— **Anarkista-hajza Prágában.** Az anarkisták programja — mindenki tudja — nem áll tiszta evangéliumi alapon. Utópisztikus törekvéseik veszedelmek; agitációjuk nem nagyon illik be a békés polgári társadalom keretébe. És az anarkizmus ennyi veszedelmes oldala mellett is még sem lehet komolyan tekinteni a külföldi hatóságok buzgalomára, ami abban összpontosul, hogy anarkistát kell fogni minden áron. Mások széhhátosnak, tolvajnak, csalónak nevezték az olyan kétértelmű esztencziákat, amilyenekről manapság világgá kürtölik, hogy veszedelmes anarkista. A prágai rendőrség is most, mint prágai tudósítónk táviratozza, egy veszedelmes anarkistát fogott el, aki már hónapok óta tartózkodott Prágában. Megfordult mindenütt, hirdette is anarkista-eszméit, de nem is hederítették rá, annyira elvesztette már a hitelét a hatóságok tulbuzgósága folytán az anarkistaság. A társaságokban, ahol vezető szerepet játszott, nevettek rajta és hőbortosnak mondták. Egyébként szerették; bemutatkozáskor dr. Morosz *san-franciskói* tőrszorosnak mondta magát. Prágában nem követelt el semmi szabálytalanságot sem, de ki tudódott, hogy a svájci hatóságok körözik. A berni hatóságok táviratilag megkeresték a prágai törvényszéket, hogy az állítólagos Moroszt tartsa fogva, miután a svájci hatóságok annak kiadatását fogják követelni. A prágai törvényszék több más külföldi hatóságnak is beküldte az állítólagos amerikai doktor személyleírását, melyek azonban semmi terhelő adatot sem tudtak ellene felhozni. Dr. Morosz január 15-ike óta tartózkodik Prágában. A pénzzel bőkezűen bánt, mindenütt szívesen látott vendég volt. Letartóztatása egy prágai lengyel orvos fejletése következtében történt, ki az idegent még amerikai tartózkodása idejéből és pedig *Lesczynski* név alatt üsmerte. Február 15-ikén történt kihallgatásakor egy dr. Morosz Antal névre szóló utlevelet mutatott fel. Az amerikai konzul konstataulta az utlevél valóságát, de miután az idegen azt állította, hogy orvosi oklevelét *Pétervárot* szerezte, előbivatták a rendőrorvosot, hogy szakképzettségét megvizsgálja. A rendőrorvos kijelentette, hogy az idegen *mitsem tud az orvosi tudományból*. Előhívták egy másik orvost is, dr. *Silminovicsot*, aki bosszabb ideig tartózkodott Amerikában. Ez határozottan kijelentette, hogy Moroszt mint *elzüllött egyént üsmerte San-Franciskóban*. Amikor már a tőrszorosvost jól megexaminálták, kijelentette, hogy kérdezhetnek tőle akármit is, ő senkinek sem fog válaszolni. Annnyit bevallott, hogy *Teofil Lavczimski Tyszkovskii* a neve, *lembergi* születésű és elváltan él feleségétől, aki most San-Franciskóban tartózkodik. Nemrég Bernben tartózkodott, ott egy lelkész leányának házasságot ígért, akitől 3000 frankot kapott, azután *Budapestre*, később pedig *Prágába* ment. Pár nap múlva Amerikába akart hajózni. Utlevelét egy ösmeretlen embertől vette Amerikában. Végül bevallotta, hogy ő orosz anarkista, aki bosszút esküdött az oroszok ellen, amiért nővérét megmérgezték és édesatyját, egy volt orosz tábornokot, Szibériában kivégezték. A felette gyanus egyént átadták a büntető törvényszéknek. Kívánságára dr. *Linger* vette át védelmét, akit a letartóztatott a *Linkhart—Biberle-féle* pörben való működéséből ismer.

— **Mulatság.** A gödöllői izr. ifjuság március 5-én a Gödöllőn felállítandó *Erzsébet királyné szobor* alap javára az Erzsébet királynéhoz címzett szálloda üsz-szes termében zártkörű táncmulatságot rendez, melyre a Gödöllőn nyaraló fővárosi közönséget is meghívja a rendezőség. Kezdeté fél 9 órakor. Belépti-díj: Személy-jegy 1 forint, család-jegy 2 forint. — Felülfizetések a nemes cél érdekében közönséggel fogadtatnak és hirtalpig nyugtáztatnak. Jegyek kaphatók a rendezőség budapesti irodájában István-tér 10. szám I. emelet 11. Gödöllőn Fenyő Mayer urnál és este a pénztárnál.

— **Egy házaspár öngyilkossága.** Bécsből táviratozzák: *Scherian* Ottó, a cs. k. zálogház hivatalnokna nevével ma délután a IX. kerület egyik szállodájában egy szobába zárkózott és öngyilkossági szándékából szublimitáspasztilákat vettek be. Minthogy a hatás nagyon lassu volt, *Scherian* revolverrel előbb rálőtt a feleségére, aztán önmagára. *Scherian* meghalt; feleségének állapota reménytelen. *Scherian* azért követte el e tettét, mert hivatalában mintegy 11.000 forintot sikkasztott, és tudta, hogy a sikkasztás nemsokára ki fog derülni.

— **Házi tolvajok.** A verpeléti vasúti állomásnál alkalmazott *Sándor Ferenc* és *Kiss József* máhá-zók az ottani teheráruraktárt feltörték és több száz forintnyi értékű, elküldésre váró tárgyat, elloptak. A csendőrség a bűnösöket letartóztatta.

— **Uj szaklap.** A *házfelügyelő* címmel *Fröhlich János* és *Kinnes* Béla hirlapírók új szaklapot adtak ki, amelyeknek első száma ma jelent meg. A szaklap a házmesterek érdekeit fogja előmozdítani. Előfizetési ára 4 frt. Előfizetni lehet Aggteleki-utca 8-ik szám alatt.

— **Elfogott sikkasztó.** A rendőrség az éjjel letartóztatta *Rosenstein* József harmincöt éves ügynököt, aki a müncheni *Wiener és társa* cégnél 5000 márkát sikkasztott. *Rosenstein*, aki egyébként lopás miatt márült másfél évet, Dél-Németországban utazgatott a cég képviselőjében s legutóbb *Strassburgban* volt, ahonnan Budapestre szökött. Tegnap éjjel mámorosan bandukolt a Murányi-utcai lakására. Ott várta azonban *Fekete József* detektív, aki elfogta és a főkapitányságra vitte. A károsult cég a német főkonzulátus utján lépéseket tett a hütlén ügynök kiadására iránt, ami azonban nem vezetett eredményre, mert *Rosenstein*, mint budapesti illetőségű magyar állampolgár a büntetőtörvények szerint itt fogja büntetését elsenvedni. Kihallgatása után átszállítják az ügyész-hez.

— **A Zoltán-féle szag- és iznélkül csukamáj-olaj** a legbiztosabb szer különféle gyermekbetegségek (verszegénység, angolkór, serophulosis, tüdővész) keletkezésének elhárítására. Üvege 1 forint *Zoltán Béla* udvari szállító gyógyszerüzében. Budapest, V. Nagykorona-utca 23.)

(x) **Akácia-arokrém 1 forint, akácia-szappan 50 krajcár.** E kiváló és közkedvelt arczsépítő és tisztító készítmények törvényesen vannak védve. Kaphatók a gyógyszerárakban. Főraktár *Krieger Gy.* gyógyszerára, Budapest, Kálvin-tér.

(x) **Infuzálás idő jár,** majdnem minden második ember abban szenved, E makacs betegségnél a legkellemtlenebb a köhögés és rekedtség. Ily körülmények között megnyugtató az a tudat, hogy e betegség ellen biztos hatású szer a *Réthi-féle Pemetsükorka*.

Ki a bűnös?

(Ujabb részletek *Koburg Lujza* regényéből.)

Budapest, február 24.

A regénynek már vége, a hős elbukott s ime még egyre érkeznek — a folytatások. A hercegi koronával ékeskedő penna, amely nemrég kezdte meg a való tényállás leírását, ma folytatja közléseit s a *Neues Wiener Journal* mai száma is nagy nyomattal emeli ki, hogy *Ki a bűnös?* című cikkét *illetékes* helyről kapta.

A belga királylány szomorú regényének sivar fejezetei ezek a folytatások. Az ítélettel végérvényesen befejezett ügyben keresi a bűnöst a legujabb közlemény és meg is találja. Nem is nehéz a válasz a feladott kérdésre. A bűnös *Mattasich-Keglevich*, a néhai daliás főhadnagy, aki — mint a közlemény megállapítja — egyes-egyedül oka mindennek. A möllersdorfi fegyház immár csöndes lakója vitte bűnbe a szépséges hercegnőszont, ő volt oka esztelen pazarlásainak, ő rendezte a világfürdőkben a hercegnő nevéhez fűződő botrányokat; ő, a közönséges kalandor, aki a váltókon hamisította nemesek *Stefánia* főhercegnőszontnak, de még *Lujza hercegnőnek* a nevét is, aki — mint a mai cikk mondja — nem is sejtette, hogy nevével milyen visszaélést üz egy vakmerő kalandor.

De beszéljen maga az *illetékes* nyilatkozat, amelyet itt közlünk egész terjedelmében:

Bécs, február 24.

Koburg Lujza hercegnő regényéhez ma *illetékes* helyről ujabb részleteket kaptunk, amelyek szerint a hercegnő esábitójának áldozata lett, aki a pénzügyi tanácsadó álarcja alatt megígérte a hercegnőszontnak, hogy minden anyagi gondtól megszabadítja és így szabad kezét nyert arra, hogy pénzümveleteket eszközöljön, amelyet azután a fegyházba juttatott.

Mattasich eszerint régi időktől fogva kalandor volt. Már Nizza előtt voltak olyan adósságai, amelyek miatt közel állt az erkölcsi megsemmisüléshez. Remélte, hogy botrányok elkerülése okáért nem bolgatják majd az ügyeit.

A váltóhamisítások dolgában azt közlik velünk, hogy a gyanu árnyéka sem fér ahhoz, hogy a hercegnő bűntudása volt a főhadnagy, avagy, hogy csak tudomása is lett volna annak bűnös üzemleiről. Nagyon meg volt tehát lepve sőt megrendítve, mikor a hamisított váltók be-

mutatásáról értesült, épp úgy, mint *Stefánia* főhercegnőszont.

Szakértők vizsgálata igazolta, hogy a váltókon lévő aláírásokat egyedül Mattasich-Keglevich hamisította. Az 575.000 forint értékű váltókon még Koburg Lujza hercegnőszont aláírása is hamisítva van.

Sok irászakértő bírálta meg a váltókon lévő aláírásokat, közöttük *Kirchner* tanár is, aki a *Dreyfus*-ügyben is adott véleményt a borde-reauról.

És bár ilyen írásbeli bizonyítékok is voltak, *Mattasich* mindent tagadott; a vizsgálatot — amelyet eleinte a hamis aláírások ismeretlen tettese ellen Bécsben is vezettek a *Landesgericht*-nél — igen nehéz volt tehát vezetni. A zágrábi katonai törvényszék egy bizottságnak, amely különböző rangfokozatu tisztékből és egy százados-hadbíróból állott, Bécsbe kellett utaznia, hogy ott eszközölje több tanuak a kihallgatását.

Uzsoraügyletről vagy zsarolásról szó sem lehet; rendes pénzületek voltak ezek, amelyeket a hitelezők jóhiszeműleg kaptak, mert biztak az aláírások valóságában; két százalék közvetítési díj és hat százalék kamat volt az ügylettől kikötve, amelyet *Mattasich*nek egyik bécsi bizalmasa perfektuált s akinek halvány sejtelve sem volt arról, hogy az aláírások hamisak.

És ezért szerepelt ez a félmilliónyi váltó-adósság azon adósságok között, amelyeket *Koburg Fülöp* herceg ki akart fizetni.

Hogyan költötte el a főhadnagy a pénzt, azt még nem lehetett pontosan megállapítani. Bizonyos, hogy 60.000 forintot saját adósságainak fedezésére használt föl, a hamis uton szerzett pénz nagy részét pedig *Monte-Carlóban* vesztette el.

Lujza hercegnőszont majdnem összes ékszerreit elzalogosította. Egy részét — a *Koburgok* család *hitbizományának* ékszerait — kiváltották, más részét biztosították az eladás ellen, a többi azonban — mintegy 200.000 frank értékű — *Londonban* oda-vezetett, mert nem váltották ki idejékorán.

Koburg Lujza hercegnőszont most *ideiglenes gondnokság* alatt áll; gondnoka *lovag dr. Feistmantel*, a bécsi ügyvédi kamara elnöke.

Lujza hercegnőszont betegségeit *gyöngyelemjűségnek* mondják s viselt dolgai ebből folyólag betegségének pathologikus tüneteiként tekintendők. A hercegnő mindaddig csöndes magányában marad, amíg sorsáról végleg nem intézkednek; udvarhölgye most *lovag Gebauer* altábornagy leánya.

A hercegnőszont azért internálták más intézetbe, hogy módot találjanak arra, hogy régi környezetétől teljesen eltávolítsák. Tapasztaltak ugyanis, hogy azok a személyek, akik a hercegnőszontot nomád életének minden fázisában követték és a botrány minden részletében voltak avatva, rossz hatással voltak reá. Az is hírlik, hogy azokat a cikkeket, amelyeket külföldi lapokba állítottak a hercegnő volt orvossai írtak, arról a részről sugalmaztattak.

FŐVÁROS.

(*) **A Pantheon.** A középítési bizottság mai ülésére volt kitűzve a kultuszminiszter leirata a Gellérthegyben emelendő Pantheon dolgában. Minthogy azonban ez az ügy több tekintetben kiegészítésre szorul, a tárgyat egyelőre levetették a napirendről. Remélhetőleg nem sok időre.

(*) **Közoktatásügy.** A közoktatásügyi bizottság ma több fontos ügyet tárgyalt. Még a napirend előtt szóba hozta *Zboray Béla* azt a helytelenséget, hogy egyes iskolaszolgáknak módjukban van az igazgató ellen fegyelmi eljárást indíttatni, mert az iskola fáját és szénét használat. Kérdi az elnököl Szabó Károly tanácsostól, dolgoztak-e ki már szabályrendeletet a fővárosi iskolai igazgatók fa- és szénfogyasztása dolgában. *Szabó* azt a választ adta, hogy az iskolai igazgatókkal egyetértve szabályrendeletet dolgoztak ki, amely nemsokára a tanács elé kerül. A napirend során először a nőképző egyesület kérvényét tárgyalták. A derek intézet újra kéri a régi szubvenciót, évi 4000 forintot. A szubvenció megadása ellen nyilatkozott *Kürner* Károly plébános (.), de a bizottság méltányolta az egyesület kulturális érdemeit, és a szubvenció megadását javasolja. Sorra került az *ismétlő* leányiskolák ügyében kiküldött elbizottság jelentése. Ez tudvalevőleg két osztály felállítását tartja szükségesnek, egyikben az olvasást, írást és számolást, a másikban a rajzot, könyvvitelt, kézimunkát, stílusgyakorlatot tanítsák, mindegyik osztályban heti négy óra legyen, az órák ideje 4—6-ig, vagy 5—7-ig állapíthatók meg. Egyelőre egy-két kerületben próbaképpen állítják föl az ily iskolákat. A közoktatásügyi bizottság a javaslat-

hoz hozzájárult. Hozzájárult a bizottság ehhez is, hogy még 38 tanítói és 37 tanítónői állás szervezések, tekintettel arra, hogy a növendékek száma 3000-rel szaporodott. A budapesti orthodox izraelita hitközség elemi iskolájának 500 forint segélyt szavazott meg a bizottság.

(*) **A Nemzeti Kassinó kívánsága.** A Nemzeti Kassinó nevében gróf Eszterházy Mihály elnökgazgató arra kérte a fővárost, hogy a kassinónak Kossuth Lajos utcai háza előtt faburkolatot létesítsen. A közveési albizottságnak e kérelem teljesítése ellen nem volt kifogása, csak azt kívánta, hogy a kassinó négyüzemterenkint 3 forint 20 krajcárt fizessen a burkolásért. A kérelmet ma tárgyalta a középítési bizottság és a közveési albizottság javaslatához hozzájárult.

(*) **Az adókövető bizottságok.** A tanács összeállította az adókövető bizottságok fővárosi tagjainak a névsorát. A névsort a közgyűlés elé terjesztik jóváhagyás végett. A közgyűlés eddig mindig változatlanul elfogadta a névsort, most azonban nagy változásokat akarnak. A bizottságba különben a kormány ugyanannyi tagot küld, mint a főváros. A kormány kiküldöttjei azonban még ismeretlenek. A tanács névsora a következő:

I. kerület rendes tagok: Linzbauer Fülöp és Frey Alajos, póttagok: Pertl Alajos és Rauscher Viktor, II. kerület rendes tagok: Freyberger Pál és Eberling József, póttagok: Kanyó Sándor és Schiller György, III. kerület rendes tagok: Gernedl Mihály és Sollich Ferenc, póttagok: Veisz Simon és Gebhard József, IV. kerület rendes tagok: Dobrovzsky Ágoston és Boros Soma, póttagok: Vehrman Frigyes és Mezei Péter, V. kerület első bizottság rendes tagok: dr. Komlós Ágoston és Kamermayer Károly, póttagok: Károlyi György és Vidder Mór, második bizottság rendes tagok: dr. Miklóssy Henrik és Vuk Lajos, póttagok: Böck Mór és dr. Steinfeld Vilmos, VI. kerület első bizottság, rendes tagok Bauer Ervin és Bettelheim Miksa, póttagok Veiner Miksa és dr. Svarcz Gyula, második bizottság rendes tagok Janza Nándor és Schön Ignác, póttagok Huber Ignác és Pitzek Ferenc, VII. kerület első bizottság rendes tagok Paksy Béla és Szabó István, póttagok Ruterschmitt Károly és Popper Mór, második bizottság rendes tagok Nessay Gyula és Kunstädter Mór, póttagok Robitsek S. B. és Gach Károly, VIII. kerület első bizottság rendes tagok Weinszeisz Lajos és Koob Géza, póttagok Kleinlein K. és Rubiny József, második bizottság rendes tagok Michl Alajos és Kartschko János, póttagok Baumann Mór és Bleier Kálmán, IX. kerület rendes tagok Horváth Lajos és Kleineisel Jakab, póttagok Antoni Ferenc és Herlioska Andor, X. kerület rendes tagok Horváth A. János és Prükler László, póttagok Böszörményi Pál és Dlanchy Guido.

(*) **Tüdőbetegek szanatóriuma.** A pénzügyi bizottság ma foglalkozott a tüdőbetegek szanatóriumát létesítő egyesület kérelmével és elhatározta, hogy a Lipótmező közelében levő területet engedni át a szanatórium céljaira.

(*) **A kerületi választmányok értekezlete.** A fővárosi összes kerületi választmányok tagjai február 26-án, vasárnap délelőtt 10 órakor együttes értekezletet tartanak a Lipótmezői új városház közgyűlési termében. Ezen az értekezleten tárgyalják le az ügyrendi javaslatot, amelyet a választmányok által kiküldött albizottság készített.

(*) **A váci-ut kiközvetése.** A pénzügyi és gazdasági bizottságban ma megint szóba került a váci-ut kiközvetése, amely tudvalegoleg konfliktusba keverte a pénzügyi ügyosztályt a középítési bizottsággal. Ma aztán Schreyer Jakab, a kereskedelmi érdekek e buzgó szószólója védelmére kelt a középítési bizottságnak, amely megsürgette a váci-ut kiközvetését, míg Heltsi Ferenc, Polónyi Géza, Lampf főszámvéve, Fenyvessy Adolf azt hangoztatták, hogy nincs pénz a közeztetésre, amely közel 600,000 forintot igényel, a kölcsönpénzből pedig ilyen munkát végezni nem szabad. A bizottság 11 szóval 10 ellen elfogadta a pénzügyi ügyosztály javaslatát, amely nem zárkózik el attól, hogy az utvonat már közelebbi időben rendeztesék s ez megtörténhetik azonnal, amint a közgyűlés a szükséges pénzt a költségvetésbe felvétele s ezt a határozatát a törvényhatóság jóváhagyja.

SZÍNHÁZ, MŰVÉSZET.

** **Az Akadémia hangversenye.** Az országos magyar zeneakadémia ma este nyilvános hangversenyt rendezett saját disztermében, tartalmas programmal, jeles közreműködéssel. Koessler János és Hubay Jenő, ez a két kitünő tanár, mutatta be tehetős tanítványait a nagy, és előkelő közönségnek. Ifjabb Ábrányi Emil (Koessler tanítványa) orgonán adta elő *Mendelssohn*nak egyik szép és nehéz szonátáját, kifejező árnyalással és már is jelentékeny technikai készséggel. *Schultz* Eszter kisasszony (Hubay tanítványa) Beethoven hegedűversenyének egyik tételét játszotta zenekar-kísérettel. A kisasszony technikája fejlett, előadása komoly és művészi. Érdekes és hatásos száma volt a koncertnek Schubert *Imája* és Haendel *Versenumve*. Az *Imát* az akadémia ének-

kara adta elő Koessler vezetésével, aki remekül dirigált. Minden közreműködőt zajosan megtapsoltak.

** **Beöthy László új darabja.** *Beöthy* László, aki a *3 Kázmér* és *Béni bécsi* című darabjaival nagy sikert ért, új énekes darabot írt, amely értesülésünk szerint, még ebben az évadban kerül bemutatásra a *Magyar Színházban*. Az új darabnak még nincs véglegesen megállapított címe.

** **Vonóségyes hangversenye.** A Grünfeld-Berkovits-Riedl-Bürger vonóségyes társaság VIII. és egyúttal utolsó kamarahangversenyét február 26-án délután 4½ órakor a Royal szálló termében tartja meg, *Lindh* Marcella és *Thomán* István tanár közreműködésével. A műsor a következő: Szabados Vonóségyes D-moll (elsőszőr), Kern, Spanyol dalok: a) Unter dem Schatten, b) Serenata, Del Aqua Villanelle. (Zongorán kíséri Tarnay) Saint Saëns zongorahármas. Jegyek Rózsavölgyi és Társa zeneműkereskedésében válthatók.

** **A kardalos-hölgyesek és a kardalokok.** A kardalos-hölgyesek bájos és a kardalokok kevésbé bájos fajtája kihalóban van. A nem éppen milliomméteres habituék, akik nem emelhetik szemüket az ünnepezt primadonnáig, legfeljebb az ifjú karhölgyesek-faj ritkulását sajnálják, de akik a „kórus” kérdését nem csupán ebből a gyöngéd szempontból nézik, tisztában vannak vele, hogy az a kérdés komoly bajjal fenyegeti az operet-repertoírt. Ugy a budapesti, mint a vidéki direktorok tapasztalják, hogy a kórus-anyag évről-évre apad s ma holnap vagy csupa tiszteletré méltó régiségből, vagy énekelni nem tudó kezdőkkel fog állani. Az *Országos Színész-Egyesület* legközelebbi közgyűlése is foglalkozni fog ezzel a kérdéssel, még pedig egy indítvány révén, amelyet *Leszky* András, az aradi társulat igazgatója terjeszt a közgyűlés elébe. Az aradi direktor indítványa az, hogy a Színész-Egyesület halalmazzon fel néhány vidéki igazgatót, hogy azokban a városokban, amelyekben játszanak, verbuválhassanak maguknak kórust. Ehhez az indítványhoz azonban a központi tanács, — nagyon helyesen — nem járult hozzá, most teljesen kivonná a kórust az egyesület ellenőrzése alól s olyan elemeknek a beszerzését egyengetné, amelyek csak növelnék az amugy is felszaporodott színészproletáriát. A kardalos-kérdést most egy életrevaló eszmével *Rákosi* Szi di asszony akarja megoldani. A jeles mesternő magánszínész-iskolájától egész függetlenül, jó hangú és megfelelő alakkal rendelkező egyének taníttatására külön kardalos tanfolyamot nyit s ezen a jelentkezőket a repertoáron levő operettek kar-részére úgy betaníttatja, hogy az illetők, mint karénekesnők, vagy énekesek szerződhetnek el az ósztól fogva. A tanfolyamot az esti órákban tartják meg, hogy olyanok is részt vehessenek benne, akik nappal kenyérkeresetükkel vannak elfoglalva. A március elején megnyíló tanfolyamra *Rákosi* Szi di magánszínész-iskolájában (VIII. Rökk-Szilárd-utca 4. III. emelet) lehet jelentkezni naponként délután öt és hat óra közt.

** **A Kisfaludy-Színház új udonságai.** A *Kisfaludy-Színház* az idét szerint két érdekes darabra készül. Az egyik *Jókai Mór Dalmája*, amely régebben nagyhatású repertoíre-darabja volt a *Nemzeti Színháznak*, a másik *Hauptmann* Gerhardt-nak *Henschel* Juvasov című drámája. A nagyhatású dráma nagytehetségű, ifjú kollégánk, *Molnár* Ferenc, fordításában kerül színpadra.

** **A budai zenekör hangversenye.** A budai zenekör február 28-án, kedden esti fél nyolc órakor a krisztinavárosi polgári leányiskolában *Eisvogel* Ferenc karnagy vezetése mellett, hangversenyt rendez. A hangversenyen a kör zene- és ének-karján kívül *Korányi* Frida, a kolozsvári nemzeti színház tagja, *Somóly* Emma és *Kovács* Jolán működnek közre.

** **Délutáni előadások.** *Beöthy* László, a *Magyar Színház* igazgatója, azzal a kérelemmel fordult a fővárosi tanáchoz, hogy március tizenötödikén délutáni előadást rendezhessen a tanuló ifjuság számára. Az *Aranylakodalm* című darabot akarja előadni. — *Makó* Lajos, a budai szinkör új igazgatója megokolt kérénynt nyújtott be a fővároszhoz, amelyben vasárnap és ünnepnapok délutánjain félóra előadások megengedését kéri. A szinkör új igazgatója életkérdésnek mondja ezt a szinkörre nézve s a magunk részéről nem is látunk semminő akadályt fennforogni arra nézve, hogy a főváros ezt a kérelmet teljesítse.

** **Sardou új drámája.** *Sardou* elkészült már előre is sokat emlegetett új, *Robespierre* című drámájával, amelynek címszerepét, tudvalegoleg, *Ireing* számára írta. A drámát, amely május elején kerül Londonban bemutatásra, *Ireing* fia fordítja angol nyelvre. *Robespierre* Parisban csak a jövő évadban fog színpadra kerülni.

** **A Lotz-album,** amely most jelent meg, március 28-ig bezárólag még az előfizetők számára eredetileg megállapított 15 forintnyi áron megrendelhető *Benczur* Gyulánénál (VI. Lendvay-utca 15. sz. a.) Az album botái ára jóval nagyobb lesz. A tiszta jövedelmet művészeket segítő alap megalapítására szánták.

** **Szerző! Szerző!** Az az érdekes újítás, hogy a színpadi szerzők ne közönszjék meg a lámpák előtt a közönség ovációját, nagyban foglalkoztatja a bécsi színházak igazgatóit és az egyes szerzőket.

Herzl Tivadar, a *mi Katónk* szerzője kijelentette, hogy ő nem akart a közönség előtt megjelenni, csak éppen a szokás kedvéért tette meg.

Ebermann Leó, az *Atheni nő* szerzője, arra a kérdésre, hogy helyes-e a szerzőnek a közönség előtt hajlongani, ezt felelte:

— Izléstelennek tartom, hogy uri emberek hajlongjanak olyanok előtt, akik őt talán nem is látják szívesen.

Langmann Fülöp, a *Bartel Turaser* szerzője, egyszerűen ennyit mondott a kérdésre:

— Én soha többé nem lépek a színpadra.

Leon Victor *Lessing*ből citál:

— „A szerzőnek a premiér alkalmával nem kell a közönség előtt megjelenni.”

Schnitzler Artur most véleményen van:

— A szerző cselekedjék a maga izlése szerint. Érzelmekben és izlés dolgában nincs semmi féle szolidaritás.

Karlweisz azért tartja helytelennek, hogy e szerző megjelenjék a lámpák előtt, mert a premiér alkalmával szegény úgy is izgatott. A közönség körében sajnálkozó hangok hallatszanak:

— Szegény, milyen sápadt!

— Hogy remeg a bikfic!

Minek ez? — kérdi *Karlweisz*. *Meg Nem Jelenők Egyesületének* gyogyok a híve — folytatja. És ebben az egyesületben benn kell lenni valamennyi szerzőnek.

** **Pálmay — Schönerer.** Mai színházi rovatunkban irtuk meg, hogy *Pálmay* Ika az idén szokatlanul korábban, március harmadikán, fejezi be az *An der Wien*-színházban vendégszereplését, mint a múlt évben. A jól értesült *Fremdenblatt* most elárulja, hogy a vendégszereplés ily korai befejezésének egy konfliktus az oka, amely a diva és a bécsi színház harcias szellemű igazgató-kisasszonya közt kitört. A bécsi újság a konfliktusból csak annyit árul el, hogy *Schönerer* kisasszony meg szeretné hosszabbítani a diva vendégszereplését, de a divának nagy oka lévén a nehezítésre, tovább nem hajlandó maradni. Mi annyit tudunk erről a primadonna-háborusról, hogy a bécsi színház igazgatójának és a diva közt egy új operett szereposztása körül merültek fel nézeteltérések. Ezek a nézeteltérések olyan élesek, hogy a diva egy budapesti színházi barátjának azt írta a napokban:

— Nem hinném, hogy még visszatérjek valaha ennek a színházak a színpadára, amely annyi fényes estjét köszönheti nekem!

A diva különben, mint a bécsi újság, vendégszereplésének befejezése után *Raguzába* s onnét *Nápolyba* megy egy kis pihenőre. Pihenője után *Hamburgba*, *Berlinbe*, *Kölnbe* és *Grácha* megy vendégszerepleni. Vendégszereplési meghívást kapott Oroszországba és haza Magyarországra is. Ez az utóbbi meghívás tudunkkal arra vonatkozik, hogy a diva és a *Népszínház* igazgatója közt vendégszereplési tárgyalások indultak még erre az évadra.

** **Duse Eleonora Athénben.** *Duse* Eleonora, akinek athéni örásai sikereiről már megemlékeztünk, befejezte vendégszereplését a kis hellén fővárosban. A buscuelodás után a görög király páholyába kérette a művésznőt és egy értékes brillant-karperccel ajándékozta meg. A király azt az óhaját fejezte ki az olasz tragika előtt, hogy mielőbb térjen vissza Athénba s lépjen fel a legközelebb megnyíló új udvari színházban. A művésznő természetesen megígérte ezt s kilatásba helyezte, hogy *Sophocles Antigone*-ját először ebben a színházban fogja játszani. A görög tragédiát *d'Annunzio* fordítja le a művésznő számára.

** **A denevér és — egy bécsi terv.** *Strauss* János *A denevér* című operettje az idén éri meg születésének huszonöt éves jubileumát. Ebből az ötletből egy „zenebarát” azt a tervet pergette meg egyik bécsi újságban, hogy a népszerű *Strauss*-operettet valamennyi osztrák és magyar színpadon adják elő husvétvasárnapján s az előadásokból befolyó jövedelmet fordítsák egy *Strauss*-alap létesítésére. A *Neue Freie Presse* szerint már bizottság is alakult a terv megvalósítására. Nagyon méltányoljuk a bécsi „zenebarát” eszméjét, de csak a — *Lajthán* tula nézve. Ami a magyar színpadokat illeti, — bármennyire szeretjük és becsüljük is a bécsi keringőkirályt, már *A cigánybárónál* fogva is, — azoknak jóval előbb még más kötelezettségeik lennének. Hogy csak egyet említsünk, nekünk például még — „*Erkel*-alapunk” sincs!

** **Francia operett-udonságok.** A *Népszínház* igazgatója megszerezte *A fehér csibe* (*La pouille blanc*); *A Magyar Színház* igazgatója pedig *A kis Barnett leányok* (*Les petites Barnett*) című francia operett előadási jogát. Az előbbi zenéjét *Viktor Rozer*, az utóbbiét *Louis Varneu* írta.

**** Az Általános Egyetemi Segélyegyesület képele.** Emlegettük, hogy több jeles festő és szobrász festményeket és szobrokat ajándékozott az Általános Egyetemi Segélyegyesületnek, hogy az ezek eladásából befolyó pénzen szegény egyetemi hallgatókat segítsék. Az egyesület vezetősége e műtárgyakból kiállítás akart rendezni, mely terv elé azonban számos akadály gúrdült és azért ezt teljesen eljuttették. Miután azonban a téli hónapokban beállott szűkség égetően sürgeti e műtárgyak pénzértékelését, a vezetőség az egyesület helyiségében (VI. Kecskeméti-utca 2. szám, I. emelet) fogja a képeket elárulítani. A képeket naponta délelőtt 9-10-ig és 11-12-ig lehet megtekinteni.

**** Kézföldi színházak.** *Winkelmann*, a bécsi opera előadó énekes, egy bécsi újság szerint, szerződésének letételével megvált az intézettől. — *Brüll Ignác*nak, *A huszár* című dalműve a berlini *Theater des Westens*ben nagy sikert aratott. A fő nő szerepét *Lejo Lili* énekelte. — *A Theater an der Wies* Landesberg és *Steintöl Clo-Clo* cím alatt új vaudeville-t fogadott el előadásra. — *Hauptmann Gerhardt Magános emberek* című darabja, amelyet *Zaccani* társulata mutatott be, a római *Teatro Constanza*ban nagy sikert aratott.

*** Az Opera előadása otthon.** Holnap (szombaton) este a M. Kir. Operaházban *Mozart* dalművét a *Don Juan*t hozzák színre. *Telefon Hermon* az előadást közvetíteni fogja s így az előzetek otthon is végighallgathatók, Opera után 11 óráig cigányzene lesz hallható a kagylókon.

EGYESÜLETEK.

(Az Országos Iparegyesület) összes szakosztályai e hó 25-én, szombaton délután 5 órakor az egyesület helyiségében ülést tartanak. A napirend tárgya: *Szudinka* Ferenc előadása *Hazánk zománczó iparáról*.

(Az orsz. izr. tantőgyesület) központi választmányja *Csukási* Fülöp alelnök elnöklété alatt tegnap ülést tartott, amelyen az évi zarszámadások tárgyalás alá kerültek. Az összes bevétel 9230 forint 40 krajcár volt, a kiadások 8158 forint 16 krajcár tettek ki; az egyesület vagyona 67.379 forint 31 krajcár. A választmány a számadásokat jóváhagyólag tudomásul vette és az elnökségnek a felmentvényt megadta. A dr. *Jókai Mór* 1250 forintos alapítványának évi kamatait *Jókai Mór* hozzájárulásával *Mannheim* Sámuel, *Szepesi-Nedezsen* működő tanítónak adják ki a magyar nyelv sikeres tanításáért.

(A Budapesti Önkéntes Mentőegyesület) e hó 26-án, vasárnap dében 12 órakor tartja évi rendes közgyűlést az egyesület házában nagytermében.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ A Fővárosi Szegénygyermek-Égyet ügyének epilógja. A Fővárosi Szegénygyermek-Égyet ellen néhány választmányi tag panaszára a főpolgármester tudvalevőleg vizsgálatot indított. Ez a vizsgálat még folyamatban van, de az időközben lejtárszódot kellettmetlen incidensek már a rendőrség és a büntető járásbírósg közbenjárását provokálták. Az egyik választmányi ülés után ugyanis dr. *Grósz Sándor*, az egyet volt elnöke, a nyílt utcán tettleg inzultálta *Löv Dezső* hírlapíró, aki az *Egyetértés*ben támadta az egyet vezetőségét. A rendőrség ezért dr. *Grósz Sándort* 50 forint pénzbírsággal megváltható 5 napi fogházra és 50 forint pénzbüntetésre ítélte.

Ez előzmények után dr. *Grósz Sándor* rágalmasz és becsületértés miatt följelentette *Löv Dezsőt*, aki a már említett választmányi ülésen, amikor kérdőre vonták támadásaiért, kijelentette, hogy mindazt, amit írt, fenntartja, mert valóságban alapszik. A büntető járásbírósnál mára volt kitűzve *Nagel* bíró előtt ez ügyben a tárgyalás, amelyet azonban, minthogy *Löv Dezső* több tanura hivatkozott, elnapolták.

§§ Megrálgalmazott járásbíró. A pécsi sajtó-bírósg ma tárgyalta másodsor *Strausz* Béla pécsi lakos sajtópörét, aki egy röpiratában bűnös merényletnek, gatszágunk nevezte *Horváth Csungor* János járásbírónak azt az eljárását, hogy öt elítelttől a telekkönyvek betekintésétől. *Strausz* Béla zugirászatl foglalkozik rovott multja miatt adta ki ellene a járásbíró a tilalmat. Az első tárgyaláson a vádlott nem jelent meg, a másodikra elővezették. Az esküdtszék egyhangulag vétkesnek mondta a rágalmaszban, mire a bíróság négy havi fogházra, kétszáz forint bírságra ítélte és elmarasztalta 176 fnt eljárás költség fizetésében.

TÁVIRATOK

Bécs, február 24. *Ottó* főherceg ma délelőtt gróf *Apponyi* Lajos magyar udvarnagot fogadta.

Junghunzlau, február 24. *Wild* Lambertet, a junghunzlai takarékpénztár sikkasztóját, 4 esztondei súlyos börtönre, havonként egy-egy börtönnapal szigorítva, továbbá az elisikkasztott összeg 19.526 forint 63 krajcárnyi maradékának megtérítésére ítélték.

Bern, február 24. A szövetség tanács elközbás terhe mellett megtiltotta olasz váltópénz behozatalát.

A botrányfészekből.

Bécs, február 24. Bécs város tanácsa egyhangulag elfogadta azt az indítványt, hogy a *Neue Freie Presse* tudósítót ne bocsássák be a község tanács ülésétermébe, mert ez a lap állítólag szándékosan elferdített leírásokat közöl Bécs város közüntézményeiről, gazdasági és társadalmi állapotairól és általában ellenségesen ír a községi igazgatásról.

Bécs, február 24. A városháza mai közgyűlésén hosszú idő óta ma megint botrány volt. A huspénztárak kerültek szóba s közben *Mayreder* hazafiatlansággal vádolta az ellenzékét. Ebből nagy zavar keletkezett. A kisebbség dőngötte a padokat és nem engedte *Mayreder* tovább beszélni.

Lueger: Önök úgy viselkednek mint a gyerkőcök!

Ez a megrovás még inkább feltűzte az ellenzékét, amely addig dörömbölt, amíg *Mayreder* elállott a szótól. Erre *Lueger* megkérte a megsértett ellenzékét; kijelentette, hogy tulerős kifejezést használt.

Aztán *Nechanski* megintorpellálta *Lueger* a *Neue Freie Presse* tudósítójának kitiltása miatt és azt gyavaságnak bélyegezte. A többség követelte, hogy az elnök utasítsa rendre a szónokot. *Lueger* azt felelte, hogy a kitiltás nem az illető újságiról, hanem a lap ellen irányul, mert ez az újság állandóan becsméri a városi tanácsot és elriasztja a külföldet Bécs városának a látogatásától. (Zajos Ohó kiáltások az ellenzéknek.)

A többség tudomásul vette a polgármester választását.

Kihallgatás a szultánnál.

Konstantinápoly, február 24. A szultán a szalamlik után báró *Calice* osztrák-magyar nagykövetet fogadta, aki *Ferenc József* ő felsége részéért tolmácsolta a szultán nagyméjének elhunya alkalmából. A szultán továbbá bucsukihallgatáson fogadta báró *Macchio* eddigi követségi tanácsost és nejét, minthogy *Macchio* cettinjei miniszter-rezidenssé neveztek ki. Ez alkalommal bemutaták a szultánnak gróf *Trautmansdorf* osztrák-magyar nagykövetségi attasét, aki ez állásotl megváltik, valamint *Racics* korvet-kapitányt, a *Taurus* osztrák-magyar állomáshajó parancsnokát is.

A szultán *Constans* francia nagykövetet és *Novakovic* szerb követet is kihallgatáson fogadta. *Novakovic* bemutatta a vámegezmény tárgyalására kiküldött meghatalmazottakat.

A szultán a szerb követnek az Oszmanije-rend nagy szalagját, *Petrovic* ezredes katonai attasének a II-os osztályú Oszmanije-rendet, *Gvozdic* meghatalmazottnak a Medsidje-rend nagy szalagját és *Zonic* meghatalmazottnak a II-os osztályú Medsidje-rendet adományozta.

Anglia és Szudán.

London, február 24. A hadügyi póthitel tárgyalására kiküldött bizottságban *Orley* 100 font törlését indítványozta, hogy ezzel a kormány szudáni politikájának ellátását kifejezzék.

A tábornokok ellen.

Madrid, február 24. *Almenas* gróf visszautasította *Linares* tábornok kihívását és kijelentette, hogy a szenátusban folytatni fogja támadásait a tábornokok ellen.

Madrid, február 23. A kamarában, a kormány politikájának vitatása során, *Linares* tábornok védelmébe veszi a legutóbbi kabinet eljárását.

Silvela támadja a szabadelvű kormány működését, amely Kuba elvesztését vonta maga után. Azzal vádolja a kormányt, hogy semmit sem tett a háború kikerülésére, *Sagastának* a békeszerződés megkötése előtt le kellett volna mondania. Az ülést erre bezárták.

Közgazdasági táviratok.

Berlin, február 24. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) Esti forgalom. Négy százalékos magyar aranyáradék 101.65. Magyar koronajáradék 98.10. Osztrák hitelrészvény 231.10. Osztrák-magyar államvasut 153.75. Déli vasut 30.25. Északnyugati vasut —. Elbárvölgyi vasut —. Orosz bankjegy készpénz 216.35. Buschtiehradi —. Orosz bankjegy —. (Ultimo.) Lombard —.

Frankfurt, február 24. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) Esti forgalom. Osztrák hitelrészvény 231.40. Osztrák-magyar államvasut 154.20. Déli vasut 30.20. Magyar aranyáradék —. Magyar koronajáradék —. Osztrák aranyáradék —. Osztrák ezüstjárdék —. Osztrák papíriárdék —. Bécsi bankjegyesület —. Alpei bányarészvény —. Olasz járadék 96.05. Diskontó-bank 203.60. Laura-kobó —. Harpeni 183.80. Szilárd.

New York, február 25. *Liszt* helyben 2.85. *Buza* helyben február 24. —, márciusra 73.%, májusra 76.%, *Tengeri* február 24. 40.%,

Chicago, február 25. *Buza* február 24. 73.%, *Tengeri* február 24. 36.%,

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

R. L. Kápolnás-Nyék. Széll Kálmán 1845-ben született. Atyja Vas megye főispánja és földbirtokos volt. Huszonhárom éves korában országgyűlési képviselő, harminc éves korában, 1875-ben pedig pénzügyminiszter lett a Tisza-miniszteriumban. A boszniai okkupáció alkalmával, 1878-ban lemondott a miniszterségről. Azután megalapította a Jelzálog-Hitelbankot s ugy ennek, mint a Leszámitoló és Pénzváltóbanknak elnök-igazgatója lett. Sokáig volt a képviselőház pénzügyi bizottságának elnöke, a delegáció egyes bizottságainak tagja, sőt egy ízben a delegáció elnöke is. Mint pénzügyminiszter, ő kezdte meg a magyar pénzügyek rendezését, melyet aztán utódai szerencsés kézzel be is fejeztek. Vallására nézve katolikus. Kitüntetései: valóságos belső titkos tanácsos és a Lipótrend nagykeresztese.

Előfizetés. 18. A következő nyár divata még bizonytalan. A téli szezonban bő nadrág és szűk ujjú kabát volt divatos.

F. L. Mező-Kövesd. A szesz állami adója 35 forint egy hektoliter 100 foku után. Van azonban ugynevezett exkontingens szesz is: ezé 45 forint, de ez az ár a nyilvános forgalomba nem megy át.

J. Ö. Déva. Az Eggenberger-féle könyvkereskedés még most is fennáll. A Ferenciek-teréről a belvárosi szabályozás folytán a Kecskeméti-utóba költözött. Pontosabb címre nincs szükség.

F. 73962. Használja a sósfürdőket. A cizi víz nem hat csillapítólag. — **G. Gy. Szatmár.** Ilyen könyv *Kálmár Antal* műve: *A villamoságról*. Százkilencven ábrával van kísérve. 1 forint 70 krajcárért megrendelhető a *Budapesti Napló* kiadóhivatalában. — **Hü előfizető.** Forduljon valamelyik börtöngyűszőhöz, mert az a vörösség a bőr betegsége. — **F. S. Győr.** Nem kell külön engedély hozzá. — **Erzsébetfalvi előfizető.** Magyar Kereskedők Lapja, VII., Rottenbiller-utca 46. Kereskedelmi Hetiszemle, VI., Andrássy-utca 43. Magyar Kereskedelmi Közöny VII., Kertész-utca 25. — **R. S. Pincehely.** Hoffmann: Szeszforgalmi, sör- és cukorforgalmazási adótörvények című könyvét 2 forint 70 krajcárért megrendelheti kiadóhivatalunkban. — **75005. sz. előfizető. 1.** A folyamodáshoz mellékelni kell: a belépési, születési, tanulmányi, szegénységi bizonyítványokat, a családi értesítőt, községi hivatalos bizonyítványt arról, hogy szülői és legközelebbi hozzátartozói még a 374 forint kincstári ellátási díjat sem képesek fedezni, a szülők belegező nyilatkozatát s végül az erkölcsi bizonyítványt. 2. Bécsben a következő gyalogzerek állomásoznak: 4., 25., 61., 64., 67., 71. Ha nemétül akar tanulni, helyeztesse magát a Deutscheisterekhez, a bécsi házi ezredhez. Ez a 4. számú gyalogezred. 3. Aggodalma főlöleges. Mint katona, édeskeveset fog érintkezni a polgári közönséggel, bent a katonaságban pedig tilos az antiszemitizmus. Ott csak katonák vannak, akik egyforma elbánás alá esnek. — **14.032. számú előfizető.** Hozassa meg magának a Zettner-Magyar-féle polgári iskolai számtant, mely két részből áll. Mind a két részt 1 forint 60 krajcárért megrendelheti kiadóhivatalunkban. — **Völégény.** Ha megengedik a menyasszonya szülői, amint az valószínű is, mindjárt a szülők címén nevezheti őket. — **Bavaniste 25.** Délelőtt 11-12 és délután 5-6 órákban teheti a látogatást. — **T. L. Tárpa.** Az irodát most már *Herczel* Mária urnó vezeti, VI. Lázár-utca 18. — **Egyetem. 1.** Ha gimnáziumi érettségit akar, akkor a különböző tárgyakból (latin, görög vagy görög-pótló tantárgyak) le kell tennie a hiányzó osztályvizsgákat s azután az érettségit. 2. Minden fakultáson kell a rendes előadásokat hallgatni. 3. Mindegyik doktorátust egyforma idő alatt érheti el. — **R. I. Abafalu.** Előző kérdés a kiadóhivatali intézte el. A másodikra pozitív választ nem adhatunk, de úgy tudjuk, hogy az *Abeverus* a persa *Xerxes* név heber alakja. — **H. I. Entrádám. 1.** Art et la Mode, Páris, megjelenik hetenkint egyszer, egy évre 26 fnt. 2. Sorsjegyre a napokban kap úzenetet. — **74.883. sz. előfizető. Székesfejervár.** Gróf *Ráday* Gedeon most 70 éves. 1829-ben született. Szegeden és vidékén 1868-ban volt királyi biztos. Olyan könyvet nem ismerünk, mely a rablóvilágban való királyi biztos működését ismertné. — **Gizike.** Hallottunk róla, ismerjük is, de közelebbi címet nem tudjuk. Meltóztassék kérdést intézni egyenesen Berlinbe. — **69.512. számú előfizető.** Ugy válaszolunk, amint kívánta: nem. — **Uj előfizető.** A vasúti tiszti tanfolyamra a kereskedelmi miniszterium júliusban vagy augusztusban fogja kiírni a pályázatot. Abból mindent meg fog tudni. Tessék addig türelemmel lenni, mert addig a folyamodást nem lehet beadni. Különbösen egy a posta-és táviratásznál, mint a vasúti tiszti tanfolyamról az igazgatóságnál (VIII. kerület, Luther-utca 3. szám alatt) szerezhet bővebb információkat. Meltóztassék oda fordulni, ha a pályázatok idejét nincs türelme bevárni. — **Hernád-utcai előfizető.** Azt nem lehet úgy rövidesen megállapítani, amint ön kívánja. Majd utánanézzünk. — **Rábaközi.** Hja kérem, a katonai hatóságokkal nem lehet játékot tüzni. Ha már egyszer az avatási okmányait jelenlegi tartózkodási helyére áttette, ott is kell magát soroztatnia. Az ön kedvéért, amiért véletlenül most haza kell mennie, nem utaztathatják az avatási okmányokat ismét vissza. Azért csak menjen haza, de idejében térjen vissza, mert ha a sorozásra nem jelenik meg, katonaszokevénynek deklarálják. A sorozás időpontját a szolgabírói hivatalban tudhatja meg. Az különben az idén is a rendes időben meglesz.

KÜLÖNFÉLÉK

Színek.

— A Színek című kötetből. —

Hová tűnt az ezernyi szín,
A csillogó sugár?
Lelkem berokad romjain
Csak sápadt árnya jár.

Ugy, mint mikor a nap leszáll,
Kigyúl a végtelen,
De már sötétlik a homály
A távol téreken.

Az estnek rezdülő ködét
Ezer szín lepte meg,
Hol hűnyő fény, kelő sötét
Egymásba lengenek.

Szél zendül... A köd megremeg...
Nincs fénye semminek.
Csak még lelkeim rezgenek
A tovatűnt színek.

Pásztor Árpád.

— A szenátor ábruhában. Berend José hamburgi tájkép- és állatfestőnek most jelent meg „Ifjúkori visszaemlékezéseim” című művének második kötete, amelyben vidám história is olvasható egy magáról megfélekedezett bakterről. Abendroth szenátor, a rendőrfőnök erős volt a gyanuja, hogy némely éjjeli örök visszaélnék a beléjük helyezett bizalommal s az éjszakai osendhaborítókat, akik kapatosan ódóznak a városban, a helyett, hogy bekisérnék, egy kis borraló ellenében szépen hazakisérik a szállásukra. Különösen az idegenekkel bántak így, akiket a fogadójukba vezettek el s ezért meglehetősen nagy jutalmakat vágtak zsebre. A szenátor végre elhatározta, hogy tenni fog valamit. Abban a pillanatban mindjárt példát is talált a világtörténelemben s azt az ő esetére is alkalmasnak találta. Harun al-Rasid módjára, ábruhába öltözve, személyesen akarta kipróbálni a baktereket. Francia ruhába öltözött s rátalálva egyik bakterre, idegenszerű német-séggel megszólította:

— Ugyan kérem, kedves barátom, mondja meg nekem, hogy juthatok el a fogadóba, az Alte Stadt London-ba?

— Jaj, jó uram — mondja a bakter nagy fejesóvalással — messze van az innen nagyon, de ha jó borralót kapok a nagyságos urtól, hát elkísérem.

— Nagyon kedves lesz, majd kap tőlem valamit. A bakter elkíséri a franciát a hotelbe, megkapja a borralóját, aztán alázattal jóéjszakát kíván. Mi sem természetesebb, mint hogy a szenátor másnapra magához hívatta a baktert és szigorúan rászólt:

REGÉNY.

Jour-fixe kisasszony.

(7)

— REGÉNY. —

Irta: MOLNÁR FERENC.

Igy volt ez körülbelül mindig, amikor a csöppesség meglátogatta Elzát. Mindig akart valamit mondani, s mindig sirás lett a vége. Mint a hogy vannak dolgok, amelyeket csak sirással lehet elmondani.

Az idő négy óra felé járt. Künn a kezdődő téli alkonyat borulata szállott az utcákra.

— Megyek... haza — mondta Mancsi, miután fölkel és dacosan megtörülte a szemét.

Udvariasságból tartóztatta még egyideig a lány, de aztán elbocsátotta — a szobalánnyal — látva, hogy mélysegen szegyenli magát az álomkirálykisasszony.

Amint aztán elment a kis lány, fogta a kalapját, kabátjától is, és utnak készült. Most történt először, hogy így elment hazulról, szobalány, kíséret nélkül. Oly becsületesnek érezte a szándékát, hogy még a szíve se dobant meg erre a gondolatra. Pedig akkor már átellenben, a nádor-utcai gabonakereskedés első emeleti irodájában égett a gáz, és a kirakatokban is meggyújtották a lámpákat. Ebben a perében még izgatott se volt. A regényekből, pletykákból úgy ismerté azt az állapotot, amikor az ember randevura megy, hogy nagyon elesodálkozott, amikor nem észlelte magán a rendes tüneteket. Nem is lopózott, rendesen kiment az előszobán, ahol még vetett egy pillantást a tükörbe, aztán le a lépcsőn, ki az Andrássy-ut felé. Eszébe se jutott, hogy mellékutakon menjen, vagy elfátyolozza az arcát. Egyáltalán hiányzott belőle az az érzés, hogy most rosszat tesz. Nem érezte szükségét,

— Mondd csak Petersen, igaz-e az, hogy te jelenkint elhagyd az órhelyedet?

— Már hogy én elhagvom a posztomat? Hogy én...? No már uram, aki ezt mondta, az hazudik, csunyan hazudik.

— Petersen! — döngött rá haragosan a szenátor. — Nem te voltál az, aki tegnap éjjel tizenkét óra felé egy francia urat kísértél a London-fogadóba?

A bakter látja, hogy csávéba került. Arra könyörgésre fogta a dolgot és siralmasan így mentegődött:

— Én jó istenem, hát meg kell vallanom, ugy volt, haza kísértem. De hát meg kellett tennem, keresztényi kötelesség parancsolta, mert az a francia ur tökérszeg volt, a sárgaföldig leitta magát az istenadta.

— Csak gyöngöden. Van a sértegetésnek egy nagyon finom módja. Az eljárás az, hogy kellemetlenül minősítjük azt a csoportot, amelyhez a sértendő személyiség szorososan hozzá tartozik, aztán az illetőt kegyesen kivonjuk mint nemes kivételt. És ugyanakkor mindenki mélyen meg van győződve arról, hogy a megsértett éppen ez a személyiség. Ilyenféléképpen bannak Mac Kinleyvel az amerikai lapok. Szemenszedett vaskosságokat vagdálnak a fejébe, ami csak azt bizonyítja, hogy az Egyesült-Államok elnökének személye nem szent és sérthetetlen, pedig állása, rangja feljogosítaná. Most még mindig a spanyol-amerikai háboru utóhatékai vannak napirenden s derekasan leleplezik a szállítók manipulációt. Miles tábornok azzal vádolta a hadsereg szállítót, hogy rossz hussal látta el a katonáit. Alger hadügyminiszter dühös lett Mileses meg akarta őt fenytetni. Egy newyorki lap pártját fogta s kijelentette, hogy alapos vizsgálat nélkül nem lehet megbíjteni Miles tábornokot és erre neki megy a kormányzatnak. És pedig ilyenképpen:

Vannak gazemberek és vannak szamarak és van olyan ember, aki gazember is, szamar is. Meglehet, hogy Mac Kinley kabinetjében vannak ilyen emberek. De maga Mac Kinley nem szamar.

De Mac Kinley nem cáfol soha a Nyiltérben.

— A francia köztársasági elnök jövedelme.

A francia köztársasági elnökének fizetését nem szabja meg a törvény. Egyszerűen fölveszik a költségvetésbe. A tulajdonképpeni fizetést eddig évenként rendszerint 600.000 frankban állapították meg, a reprezentációs költséget 1873-ban 162.400 frankról 300.000 frankra és 1876-ban a mostani összegre, 600.000 frankra emelték föl. Faure oroszországi utazását külön megfizették. Az elnök tehát évenként 1.200.000 frankot kap, amelyet havonként két 50.000 frankos részletben kap meg. A régi civillistákban nagy a különbség. 1791. május 26-ikán a nemzetgyü-

annak, hogy önmaga vagy mások előtt rejtjelesen valamit. Minden idegszálát hatalmában tartotta az a gondolat, hogy most a boldogság felé megy, és hogy a zsurokon elkövetett, titokban maradt csökök, vagy asztal alatti lábérintések legárthatlanabbja is ezerszeres bűn ahhoz képest, amit most tesz.

Ma reggel kapott Miklóstól először levelet. Istenem, szegény mama dehogyan merete volna fölbontani az ő leveleit! Az ő művelt, társasági lány seho engedte ezt meg neki és a mama ugy gondolkodott, hogy a budapesti előkelő gazdag lány csak jobban ért ehhez, mint ő, a vidéki pálinkagyáros leánya. A levélben csak az volt, hogy ma délután öt óra körül várja Elzát valahol a Városligetben, az ilyenkor elhagyott iparesarnok körül. Egyéb semmi. De ők tovább érezték ennek a levélnek a folytatását, vissza a multba és előre a jövőbe. Mint valami folyó, amely a föld alatt fakad, ott folyik s csak egy kis darabon mutatkozik, hogy ismét a föld alá osonjon. A titkon fakadt szerelemnek egy mindenki által megérthető dokumentuma volt az a levél s utána ez a szerelem megint visszabujt, tovább osont a titkok alatt.

Ment nyugodtan a homályosodó utcán, szinte vonzotta az új élet, a boldogság után való bánatos vágyakozás. Egy-egy pillanatra úgy rémlett előtte, mintha ismerőssel találkoznék. De aztán haladt tovább, hátravetett büszke fővel, lelkében dacos göggel nézte le ezt a kishitűségből, látszából, mások bukásából élő embertömeget. Künn, a liget felé már kevesebben jártak. Ez jól esett neki, mégis valami megnyugvás. Aztán, hogy az egyik sétálóval keresolya esőrgött a kezében, megdöbbsent. Figyelni kezdett, s hallotta a jégpálya katonabandáját, amint valami pattogó keringőt játszott. Nem tudott annyira kiemelkedni a világ nyelvtől való félelemből, hogy most meg ne ijedt volna. A jég nem egyéb, mint télkabátos bál. Aztán bálon keresztül mégse jó randevura menni. Elkerülte oldalt a jégpályát, s besietett, szinte szaladt a kocsz fák között a ligetbe,

és a királynak és háztartásának huszonöt millió franknyi civillistát szavazott meg, amit 1792. augusztus 10-ikén ismét megszüntettek. Az első konzul 500.000 frankot kapott. Az első császárság ismét megállapította a huszonöt millió civillistát. A restauráció alatt felszökött harminckettől millióra, azután tizenhárom millióra süllyedt. Az 1848-iki forradalom után Cavaignac tábornok, mint a végrehajtott hatalom feje 120.000 frankot kapott; a november 4-iki alkotmány 600.000 frankban állapította meg a köztársaság elnökének a fizetését, reprezentációs költség megállapítását pedig a kamarákra bízta. A második császárság ismét huszonöt millióban állapította meg a civillistát.

— Páratlan világposta. Thüringiában történt. S. városka polgári iskolájának egyik felsőbb osztályában írásbeli dolgozatot adtak fel a tanítványoknak. Ez a feladat abban állott, hogy mindegyik növendéknek egy levelet kellett írnia valami külföldön élő rokonának, ismerősének, teljes címmel, borítékkal. Még arra is kaptak utasítást a növendékek, hogy mit írjanak; gyászhíreket, panaszokat, felszólításokat fizetésre és úgy tovább. A tanító aztán hazavitte az összes leveleket, hogy egy este sőr mellett kényelmesen átnézhesse őket. Letette az írásadtlára a leveleket és elment hazulról. Szállásán asszonya bemegy a szobájába, látja az asztalon a sok levelet, nem tudja elgondolni, hogy mért szaporodott így fel egyszerre a levelezés, de mivel hozzá volt már szokva ahhoz, hogy az asztalra kikészített leveleket feladja, fogta a leveleket s elment velük a postára. Sok levélre rá volt ugyan írva, hogy portómentes, de a postatiszt kifogásolta ezt, arra a jó asszony szépen kifizette a bélyegeket. Másnap reggel a tanító borzalommal értesült a szíveségről, amelyet derék háziasszony tett neki. Micsoda mulatság támadhatott ezek után a levélírók és címzettek között!

— Boccaccio a klastromban. Gaston Dechamps beszéli el a Figaróban ezt a finom kis históriát. Egy klastromban, ahol fiatal leányokat nevelnek, felovászt tartott egy fiatal egyetemi tanár, akit a főnök hívott meg, hogy adjon elő valami érdekes fejezetet a világirodalomból.

— Miről akar előadni, tanár ur? — kérdezte a főnök.

— Boccaccióról.

És ugy is lett. A fiatal tanár előadást tartott Boccaccióról s veszedelmes tárgyat a legtapintatosabban kezelte. A kis kalandnak azonban rossz vége lett. Az egyházkürelleti hatóság egy napon — mint minden évben szokta — felszólította az intézet főnököt, hogy nevezze meg azokat a könyveket, amelyekkel az iskolai könyvtárt kiegészíteni akarja. A főnökön nem sokat habozott, hanem megírta egye-

Egy-egy kis szélsőhajtásra, mint nagy vattafosz-lány mállozt le a faágakról az odahullott hó. Csak szaladt, s mire kiemelkedett a lombtalan erdőből az iparesarnok nagy sárga épülete, már égett egyénhány lámpa a távolban, s egyre szűk-kebben, sötétebben borult a horizontra valami hamuszínű nagy felhő.

A nagy épület előtt már várta Miklós. A lány megállott, ahogy meglátta. A konvenciók mind föltámadtak benne, s a vesztüket érző férgek arroganciájával állították meg. A fiu meglátta, s elébe ment. Ugy állottak egymással szemben egy pillanatig, mint két hajó a sivár nagy tengeren, amikor találkozik alkonyatkor. Érezték, hogy az utjuk nem vezet egy felé. S közelebb volt egymáshoz a lelkük, épp azért, mert válnunk kellett.

— Isten hozta, Elza.

Nem felelt. Kissé hátrahajította a fejét, mintha nagyon sok gond bánatná egyszerre. Talán távolgott is, mert a fiu a hóna alá nyúlt, fogta, erősen. Aztán a fiu vállára hajtotta a fejét, s valami igen nagy, érzéki vágyat érzett egy csök után.

De Miklós nem csökölte meg. Csak beszélt vele halkán, nagyon komolyan, mint azok a fiuk szokták, akik tizenöt éves koruk óta maguk keresik a kenyerüket.

— Elza — mondta — azért hívtam...

A lényt fölriasztotta ez a komolyság, nagyon komolyan nézett a fiu szemébe.

— A bálra kaptam szabadjegyet egy újság-író barátomtól. A frakkot is az adta. Ezért megcsináltam neki a névsort. Kellott magát látnom, mint ahogy kell magával most beszélnem. Talán úgy ért meg legjobban, ha megmondom, hogy azért kell magával beszélnem, mert még mindig nem tudom, hogy mit akarok mondani. Ha mondanivalóm lett volna, megírtam volna a levélben.

(Folytatása következik.)

nesen: „Első sorban is kérem Boccaccio elbeszélését”. Az volt aztán az elképedés, amikor ez a levél a biboros érsek és a fővikáriusok kezébe került. Egy megbízható főpapot fölkértek arra, hogy ebben a hallatlan esetben vizsgálatot indítson. Az aztán megindította a vizsgálatot. Beszélt a főnöknével, aki ugyancsak oda volt a meglepetéstől, amikor meghallotta, hogy ki az a Boccaccio.

— De kérem — kiáltott fel szörnyülködve — én azt hittem, hogy Boccaccio a legerkölcösebb egyházi író.

— **Carducci milliója.** Giosuè Carducci, a nagy olasz költőt, a sors nemcsak lángésszel áldotta meg, hanem fejedelmi földi kincset is őriztetett a számára. Legutóbb egész komoly alakban az a legendás hír jár felőle, hogy a kertjében egy millió van eltemetve aranyban és drágakövekben. A sors a költőkkel még a legújabb időkben is nagyon mostohán szokott eljárni, némi kételkedés tehát jogosan hozzáférközik az emberhez, amikor a mesés kincsről szóló hír világra száll. Annyi bizonyos, hogy Giosuè Carducci kertjét turják, szorgalmasan turják. Mert egy esetleges millióért ki sajnálna egy kis ásómunkát.

— **A jázmin illat.** A jázmin illat anyagát már sokszor próbálták vízzel való párolással a virágjából kivonni, de mindeddig hiábavalók voltak a kísérletezések. Az eredménytelenséget azzal magyarázták, hogy a keresett illatanyag csak kis mennyiségben van meg a jázminban s a vízzel való tartós főzés után teljesen el is pusztul. Most nemrégiben Albert Verley, egy francia kémikus, egy angol cég megbízásából, amelynek Franciaország déli részében parfümgyára van, foglalkozott a dologgal s neki nemcsak az sikerült, hogy a jázmin illat anyagát jelentékeny mennyiségben állította elő, hanem még szintetikus módszert is talált az illat előállítására. Azt az eljárást használta, amelyet a franciák *Enflourage à froid* neveznek. Fába foglalt üvegtáblákat, amelyeket mindkét oldalukon zsiradékkal kennek be, egymásra helyeznek s a közbébe friss virágokat raknak. A virágokat a hajnali harmat előtt kell szedni, hogy a nedvesség meg ne árton nekik. Ilyen módon az üvegtáblák a fakereettel olyas kamrácskákat alkotnak, amelyek zsiradékkal vannak kibélelve. A virágok aztán kiadják magukból az illatjukat, amelyet aztán a zsiradék fölcsúsz magába. Reggelként az elhervadt virágokat frisszekkel pótolják. Miután ezt sokszor megismétlik, az így nyert jázminpomádét vazelinolajjal vegyítik, amelyet megtelnek az illatanyaggal, míg a zsiradék visszamarad. A vazelinolajból a jázmin acetonnal választják ki. Ez a kivonat a légszivattyúval való kezelés után egy élénk piros, meglehetősen könnyen folyó olajat hagy hátra, amely nagyon erő-

sen jázmin illatu. Száz-százegy Celsius fokos hőnél és tizenkét milliméternyi nyomás mellett való párolás után ebből az olajból előkerül az illatanyag, amely gyöngén sárgászínű, nagyon könnyen folyó s rendkívül erősen jázminillatu. Kissé sulyosabb a viznél. Ezt az anyagot vegyelemzte s aztán sikerült neki mesterségesen előállítani s az így nyert folyadék éppen olyan sajátosságokat mutat, mint a természetes jázmal — így nevezi Verley a jázminillatot — s főképp éppen olyan erős az illata is.

Nyiltér.

(Az e rovat alatt közlötnek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

Ösv. dr. Schultz Henrikné szül. Mandel Margit a maga és leánykaja Lili, valamint a többi rokonok nevében fájdalomtól megtört szívvel jelenti a forrón szeretett férj, atya, gyermek, vő, testvér és sógor

dr. Schultz Henrik

orvos, székesszékesi központi rendelő orvosnak

folyó évi február hó 23-án este 1/2 12 órakor, életének 36-ik, boldog házassága negyedik évében szívizületében történt gyászosan kimúlt.

A megboldogultnak hűlt tetemei a gyászszobából Andrássy-ut 4. sz. f. évi február hó 26-án d. e. 10 órakor fognak a Kerepesi-úti izr. temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Budapest, 1899. február havában.

Békei poraira!

Schultz Jakab és neje szül. Schmédeg Ilona szülők.

Dr. Mandel Pál após. Dr. Mandel Pálné anyós.

Schultz Regina férj. Kohn Ármíné

Schultz Mari férj. Stern Béláné

Schultz Franciska férj. Gróf Vilmosé

Schultz Vilma testvérei.

Kántorjánosi Mándy Samuné szül. Mandel Paula sógoróné.

Kohn Ármín Kántorjánosi Mándy Samu
Stern Béla Mándy Béla
Gróf Vilmos Mandel Sándor
Mandel György sógorok.

A Standard életbiztosító társaság magyarországi főkeje mély megilletődéssel jelenti

dr. Schultz Henrik urnak

orvos, székesszékesi központi rendelő orvosnak, a társulat főorvosának folyó hó 23-án este 1/2 12 órakor történt gyászosan kimúlt.

A megboldogult hűlt tetemei a gyászszobából Andrássy-ut 4. szám f. évi február hó 26-án d. e. 10 órakor fognak a Kerepesi-úti izr. temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Utazó- és helyképviselő,

ki már hasonló minőségben elsőrangú vászon- és fehérnemű cégnél a fővárosban és környékén sikerrel működött, igen előnyös feltételek mellett felvétetik. Csak szakmabeli egyének ajánlatát továbbítja a kiadóhivatal „Fix állás” jellege alatt.

Mi a Schapirograph?

Schapirograph a legeslegjobb sokszorosító készülék fekete-nyomásra. Rövid idő alatt több mint 5000 drb kelt el. Ára 15 ft. Kiváratra küldök bérmentve egy Schapirographot kipróbálatra 4 napi használatra és nem tetszés esetén csak a bérmentesített visszaküldést igénylem. Prospektusok ingyen. Vezérképviselő Pohl Fritz, Bécs, I., Rudolphsplatz 13.

Részvényeinknek 1899. május 1-én esedékes 18. számú osztalék-szelvénye folyó évi február 20-tól kezdve

darabonként 13 forintjával

váltatik be a Magyar Országos Központi Takarékpénztárnál (Budapest, IV., Deák Ferenc-utca 7. sz. a.)

Schlick-féle vasöntő és géppár részvénytársaság.

Molnár Ferenc:

A csókok éjszakája

megjelent

és a „BUDAPESTI NAPLO” kiadóhivatalában kapható. A színes címképpel, díszesen kiállított kötet ára

— egy forint. —

Hogy ne legyünk tizenhárman!

(9) — ELBESZÉLÉS. —

Írta: ALPHONSE KARR.

— Fanny kisasszonynak? Hm! Sok mindenféle baja történt... azaz, hogy azt mondják, mert én nem tudok semmit! Legutóbbára a tóba esett, esti mise után; valami vándor ember hozta ki belőle, inkább holtan, mint élve. Sokan azt mondják, hogy készakarva ugrott a vízbe, de hiszen annyi mindent feesegek az emberek. De különben, ha uraságod kívánsai az egész történetre, csak menjen el Genf-be, ott egy bizonyos Philippaux urnál szolgál jelenleg egy Erzi nevű szobalány, aki azelőtt a Gautheroték eselédje volt. Az elmondhat mindent, ha rá tudja bírni.

— Egyelőre érd be ezekkel a sorokkal, Jenő; még ma felkeresem Erzit és azonnal értesíteni foglak mindenről, amit megtudok tőle.

Dupont Felix Milbert Jenőnek.

Megtaláltam Erzi kisasszonyt és a következőket tudtam belőle kicsikarni:

— Én, uram, mindjárt észrevettem, hogy Milbert ur, a vőlegény unokaöccse, éjszakánként belátogat a kisasszonyhoz. A szegény leány, dacára ennek, elhíheti nekem, nagyon ártatlan jószág volt, akit nekem kellett figyelmeztetnem a fenyegető veszélyre. Szegény, irt a szerelmesnek, de az elutazott; ezt csak később tudtam meg, mert nekem azt mondta, hogy meg fognak házasodni és minden rendben lesz. Szegényke, estebéd után elment a templomba, szomorúan, sápadtan; és rég beesteledett már, csak nem jött vissza. De azért eszem ágába sem volt nyugtalanodni, azt gondoltam magamban:

— De soká tart ma a mise!

Végre Gautherot, mielőtt aludni tért, kiszólt nekem a konyhába:

— Vegye a kis kerti lámpást és menjen Fanny elé.

Elmentem egész a templomig, de zárva találtam az ajtaját.

Nyugtalanodni kezdtem, mikor valaki a vállamra ütött és nevemen szólított.

— Erzi, maga az?

— Én, én, Eloi ur, — mert lámpásom fényénél azonnal ráismertem kisasszonyom vőlegényére.

— Jól van, várjon meg itt, de maradjon esendben; a kisasszony rosszul lett, épp haza készültem vinni, egy emberrel, akivel utközben találkoztam. De úgy szeretnék bejutni magukhoz, hogy senki észre ne vegye.

— Mi sem könnyebb, hiszen alszik már az egész ház.

— Hát várjon!

Néhány perc múlva visszatért egy emberrel, aki karjain vitte Fanny kisasszonyt, begöngyölve az Eloi ur kabátjába.

— Itt van barátom, szólt az emberhez, ez a magáé a farsádgáért; menjen vissza a lovamért és vezesse a kocsmába. De ne beszéljen senkinek arról, amit látott!

Mi ketten azután haza vittük Fanny kisasszonyt, aki egész testben reszketett.

— Gyorsan vesse meg az ágyat és fektesse le; parancsolta Milbert ur.

Engedelmeskedtem neki, és csak akkor vettem észre, hogy a kisasszony ruhái csurron vizesek.

— Valószínűleg rosszul lett sétaközben a tó partján és beleesett vízbe, különben is olyan sóttét az éjjel.

Miközben ezeket mondta, egyszerre csak éreztem, hogy három aranyat csusztat a markomba. Rögton megértettem, hogy maga sem hiszi, amit mondott, de azt kívánja, hogy én elhiggyem. Csak annyit választoltam hát, hogy:

— Igaz, nagyon sóttét az éjszaka!

Az ágyban csakhamar visszanyerte a kisasszony eszméletét, és Eloi ur megparancsolta,

hogy hagyjuk őket magukra. Begyújtottam a kandallóba, és engedelmesekedtem Eloi urnak, és képzeltel, hogy kívülről neki támasztottam fület az ajtónak. Hiába hallgatóztam azonban, csak Fanny kisasszony zokogását hallottam egészen reggelig.

Hajnaltól végre bucsut vett Eloi ur és így szólt:

— Nyugodjék meg édesem, magamra vállalom mindent.

A kisasszony zokogva csókolta meg a kezét. Kénn a folyosón így szólt hozzám Milbert ur:

— Maga nem látott engem, érti?

— És a délelőtt folyamán beköszöntött, mintha Lansanneból érkeznek.

Alig üdvözölte Gautherotékat, rögton így szólt hozzánk:

— Tudják-e, hogy ma éjszaka majdnem belefutott egy szerencsétlen leány a tóba?

— Hallottam róla, felelt Gautherot ur, csodálatos igazán némely szülő rövidlátása!

— Igen csodálatos, szólt gúnyosan Milbert ur. Tudják-e, ki volt az a szerencsétlen leány?

— Nem, nem is sejtem, felelt Gautherot ur.

— Az önk leánya, Fanny kisasszony.

Gautherotné felsikoltott, Gautherot ur pedig rémülten rogyott egy karosszékre.

— Ennyit láttam saját szememmel a történetből — fejezte be elbeszélését Erzi — mert a rákövetkező napon elbocsájtották az egész eselédséget és valamennyien elutaztak Olaszországba.

— És azóta nem hallott rólok semmi hírt?

— De igen. Azt hallom, tizenegyet napja körülbelül hazérkeztek Lausanneba, a nagybácsi házához és Eloi ur Milbertnének szólítja Fanny kisasszonyt. Valószínűleg ugy esett, amint előre láttam; a kisasszony elszánta magát a nagy lépésre, feleségül ment a nagybácsihoz, aki vakon, mint minden szerelmes öreg ur, nem törődött semmivel sem, és elfogadta a házhoz hozott örökös.

Vannak akik azt mondják, hogy a kisass-

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára Buda-
pesten 17.35 forint pénzben, 17.50 forint áruban. —
Bécsben az irányzat változatlan. A nyersszesz ára
18.20 forint pénzben, 18.30 forint áruban.

Takarmányvásár. (A székesfővárosi vásár-
igazgatóság jelentése.) Felhozott a szokott közsé-
gekből 165 székér réti széna, 27 székér muhar,
36 székér zsupszalma, 10 székér almazsalmá, — sze-
kér takarmányzsalmá, 1 székér tengeriszár, 12 székér
egyéb takarmány, (löhere, lucerna, zabos búkköny és
saru) 1100 zsák zsecska. A forgalom élénk. —
Arak q.-ként a következők: réti széna 240—310,
muhar 280—320, zsupszalma 140—150, almazsalmá
130—140, takarmányzsalmá —, 100 kéve ten-
geri szár 900—1000, egyéb takarmány —, za-
bos búkköny 250—300, löhere —, lucerna 240—260,
köles —, sarju —, szalmazsecska 180—200.
Összes kocsiszám 262. Összes súly 235.800 kilogramm.

Hideghusvásár. (A székesfővárosi vásár-
igazgatóság jelentése.) A Garay-téri élelmi piacon:
Felhozott Budapestről 43 árus 30 darab sertést,
1 árus 15 drb süldőt, 6000 kilogramm friss húst,
1500 kg. füstölt húst, 500 kg. szalonlajt, 300 kg. hájat.
Videkről összesen 24 árus 252 drb sertést, 121 drb süldőt.
Forgalom élénk. Arak a következők: Friss sertés-
hús 1 kilogramm 54—68, 1 q. 4500—4750.
Süldőhús 1 kg. 60—72, 1 q. 5000—5700 Füstölt sertés-
hús 1 kg. 64—72, 1 q. 5000—5600. Szalonla
zsirnak 1 kg. 50—54, 1 q. 4800—4900. Füstölt sza-
lonla 1 kg. 64—72, 1 q. 6100—6500. Haj 1 kg. 56—58,
1 q. 5200—5600. Disznózsír 1 kg. 64—64, 1 q. —
Kocsonyahús 1 kg. 32—40, 1 q. 2200—2800. Füstölt
sonka 1 kg. 76—80, 1 q. — krig.

Az Orczy-uti élelmi piacon: Felhozott Budapest-
ről 46 árus 30 drb. sertést, — árus — drb. süldőt,
2100 kg. friss húst, 550 kg. füstölt húst, 800 kg.
szalonlajt, 400 kg. hájat. Szabadszállásról 2 árus 14 drb.
sertést, kilonként 46—48 — krajcárig. Fforgalom élénk.
Arak a következők: Friss sertés hús 1 kg. 52—68,
1 q. 4800—4900. Süldőhús 1 kg. —, 1 q. —
Füstölt sertés hús 1 kg. 48—72, 1 q. — Szalonla
zsirnak 1 kg. 54—56, 1 q. 5200 —, Füstölt szalonla
1 kg. 56—70, 1 q. — Haj 1 kg. 56—60, 1 q. 5600 —.
Disznózsír 1 kg. —60, 1 q. —, Kocsonyahús 1 kg.
30—36, 1 q. 2800 —, Füstölt sonka 1 kg. 80—90,
1 q. — krig.

Heti lóvásár. (A székes fővárosi vásár-
igazgatóság jelentése.) A felhajtás közepes, a vásár for-
galma élénk volt. Jegyeztetett: I. *Jobb minőségű lovakból:*
háts felhajtás 18 darab, eladatott 7 darab,
180—290 forintig, könnyebb kocsi (jukker stb.)
felhajtás 10 darab, eladatott 4 darab, 225—240
forintig, nehezebb kocsi (hintó) felhajtás 40 darab,
eladatott 11 darab, 125—160 forintig, igas kocsi (ne-
hez nyugoti faj) felhajtás 65 darab, eladatott 25
darab, 84—130 forintig, ponya felhajtás 4 darab,
— II. *Közép minőségű lovakból:* nehezebb felék (fuva-
ros ló stb.) felhajtás 70 darab, eladatott 42 darab,
60—85 forintig, könnyebb felék (parasztló stb.) fel-
hajtás 140 darab, eladatott 80 darab, 25—47 forintig.
— III. *Alarendelt minőségű lovakból:* felhajtás 263 darab,
eladatott 178 darab, 8—35 forintig. Összesen felhaj-

szony megváltott neki mindent, és ő még is el-
vette, de ezt még sem tartom valószínűnek.

Ime, kedves Jenő barátom, regényed utolsó
fejezete. Nem olyan poétikus, de hála Istennek,
nem is olyan szomorú, mint te vártad. Ne szo-
morkodj Fanny hütlenségén; szegény leány nem
tehetett máskepp. És különben, ha ő tovább vá-
rakozott volna rád, szomorúságban, szegényben,
gyalázatban, te a meghaligottot férfiak örök áll-
hatatlanságával valószínűleg elvetted volna egy
másik leányt. Az e fajta regények csak nagyon
ritkán végződnek az életben úgy, mint a köny-
vekben szoktak. A kezdete kellemes, mámo-
ritó, a vége pedig rendesen már nem szoktuk
bevárni.

Mihez akarsz fogni autután? Reményem,
hogy sebed már begyógyult. Nem hiszem, hogy
nagybátyád végleg levonná rólad kezét, sőt azt
hiszem, hogy a legelső alkalomkor igyekezni fog
jővő tenni azt, amit eleneld vétett.

Isten veled! Irj mielőbb szerető barátodnak
Felixnek.

Alig adta Duport postára ezt a levelet, mi-
kor izgatott arccal kopogtatott be lakására Jenő
nagybátyja.

— Uram, szölt már az ajtóból, igaz, hogy
öcsém megérkezett?

— Nem uram, unokaöccsese Lyonban van,
és egy kardvágás következtében az ágyat kény-
telen őrizni.

— Akkor menjünk Lyonba; nagyon hálás
völnék, ha elkísérné.

(Folytatása következik.)

tatott: 610 darab, eladatott 347 darab. Bécsi vágóra
vásároltatott 27 darab. Az állatkert és kuttyák részére
vásároltatott 12 darab.

Borjuvásár. (A budapesti marhavásártéri vá-
sári pénztár részvény-társaság tudósítása.) Felhajtás:
Belföldi élő borju 568 darab, leült borju 33 darab,
növendékmarha — darab, bárány 65 20 darab, leült
bárány 238 darab. Árjegyzés azonos tételkelelő: Ár-
jegyzések: *Belföldi élő borju* 34—40, I. rendű 41—44
— kr.-ig, leült borju 44—48 krajcárig kilonként. Élő
bárány 6.— forinttól 7.50 forintig, leült bárány 6
forinttól 7.50 forintig, páronként. A vásár meglehe-
tősen élénk volt, az arak változatlanok maradtak.

Budapesti sertés-konsumvásár. A fenevárosi
petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertéskon-
sumvásár árjegyzése 1899. február 23-án. Készlet 128
darab. Érkezett 562 darab. Összesen: 690 darab.
Eladatott 602 darab. Maradt 88 darab. — *Napi
árak:* 120—150 kpr. sulyban 48—51 — krajcárig,
220—250 kgr. sulyban 49½—51 krajcárig, 320—380
kgr. sulyban 50—51½ krig. Öreg nehéz páronként
400—500 kilos 46½—48 — krajcárig. Malacok 42—43
krajcárig kilonként. A vásár hangulata élénk volt.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, február 24.
Buzában ma gyenge volt a kínálat és a vétel-
kedv is tartott volt. Nyugodt irányzat mellett 8000
métermázsá került forgalomba, amelynek az arak
változatlanok maradtak. Egyéb gabonamételekben a
forgalom gyenge volt és az arak változatlanok ma-
radtak.

Eladatott:
Buza. Tiszavidéki: 200 mm. 80 k. 10
frt 70 kr, 100 mm. 79½ k. 10 frt 60 kr, 100 mm.
79 k. 10 frt 45 kr, 100 mm. 78 k. 10 frt 35 kr,
100 mm. 76½ k. 10 frt 35 kr, 300 mm. 78½ k. 10
frt 55 kr, 100 mm. 78 k. 10 frt 40 kr, 100 mm. 77
k. 10 frt 40 kr, 100 mm. 77 k. 10 frt 35 kr.
Pestvidéki: 100 mm. 80½ k. 10 frt 70 kr,
100 mm. 79 k. 10 frt 57½ k, 100 mm. 78½ k.
10 frt 52½ k, 200 mm. 79 k. 10 frt 50 kr, 200
mm. 78½ k. 10 frt 50 kr, 100 mm. 79 k. 10 frt
70 kr, 100 mm. 77½ k. 10 frt 35 kr.

Fehérmegyei: 200 mm. 78 k. 10 frt 55
kr, 200 mm. 79½ k. 10 frt 55 kr, 100 mm. 77½ k.
10 frt 55 kr, 200 mm. 77 k. 10 frt 50 kr, 500 mm.
76 k. 10 frt 45 kr.

Bihari: 100 mm. 78 k. 10 frt 40 kr.
Felsőmagyarországi: 200 mm. 76 k.
10 frt 07½ kr, 100 mm. 81 k. 10 frt 65 kr.
Raktárár: 2200 mm. 76 k. 10 frt 45 kr
Mind 3 hónapra.

Rozs: 750 mm. 8 forint.
Készpénzfizetés mellett.

A Készruha hivatalos jegyzése a budapesti áru-
és értéktözsde szokásai szerint, készpénzben 100
kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként és
kilogrammonként.

Buza (n)	75 k.	9,75	9,90	76 k.	9,85	10,05	77 k.	10,10	10,15
bánsági	78 k.	10,20	10,25	79 k.	10,35	10,40	80 k.	10,45	10,50
tiszavidéki	76 k.	9,55	10,10	76 k.	10,15	10,25	77 k.	10,25	10,30
pestvidéki	78 k.	10,35	10,41	79 k.	10,40	10,50	80 k.	10,55	10,60
fehérmegyei	78 k.	9,40	10,05	79 k.	10,10	10,20	77 k.	10,30	10,35
bácskai	78 k.	10,35	10,35	79 k.	10,45	10,45	80 k.	10,45	10,55
román	78 k.	9,95	10,10	79 k.	10,15	10,20	77 k.	10,30	10,35
szerb	78 k.	10,30	10,35	79 k.	10,35	10,45	80 k.	10,45	10,55
bolgár	78 k.	9,95	10,10	79 k.	10,15	10,20	77 k.	10,30	10,35
Rozs	(n)	70—72 k.	7,85	7,95	77 k.	8,00	78 k.	7,75	7,85
Arpa	(n)	60—62 k.	6,25	6,35	63—64 k.	6,50	6,60	6,70	6,80
Zab	(n)	30—41 k.	5,30	5,15	(6)	4,65	4,70	(6)	4,15
Tengeri májusra 99.	(6)	4,65	4,70	(6)	4,65	4,70	(6)	4,15	4,20
Répe	(n)	11,25	12,00	mén.	—	—	—	—	—
Köles	(6)	4,65	4,70	(6)	4,65	4,70	(6)	4,15	4,20

Határirődzlet. A határirődzletben ma csöndes
hangulat uralkodott, a forgalom mérsékelt volt és az
árak kissé engedtek, zárlat felé azonban az irányzat
megszilárdult és az arak emelkedtek.

Forgalomba került:
Buza márc.-ra 9,81—9,76—9,84
Buza áprilisra 9,56—9,52—9,59
Buza októberre 8,60—8,57—8,59
Rozs márciusra 7,88—7,86—7,90
Tengeri májusra 99. 4,67—4,63—4,66
Zab márciusra 5,78—5,76
Káposztarépe —

Déli egy órák a következő záróárakat állapi-
tották meg hivatalosan a tözsden:

Buza márciusra	9,82	pénz	9,83	áru
Buza áprilisra	9,58		9,59	
Buza októberre	8,59		8,60	
Rozs márciusra	7,89		7,91	
Rozs októberre	0.—		0.—	
Tengeri októberre	0.—		0.—	
Tengeri májusra 99	4,64		4,65	
Zab márciusra	5,77		5,79	
Zab októberre	0.—		0.—	
Répe augusztusra	12,15		12,25	

Délután fél 5 órák zárlat:
Buza márciusra 99 9,84—9,85
Buza áprilisra 9,58—9,59

Buza októberre	8,59	—	8,60
Rozs októberre	0.—	—	0.—
Rozs márciusra 99	7,91	—	7,92
Tengeri októberre	0.—	—	0.—
Tengeri májusra 99	4,64	—	4,65
Zab októberre	0.—	—	0.—
Zab márciusra 99	5,78	—	5,79
Répe szeptemberre	—	—	—

A budapesti értéktözsde.

Az *előtözsde* magasabb külföldi jegyzésekre szil-
lárd irányzattal nyílt meg, az üzlet árfolyama alatt
azonban bécsi nehékes ellátásra és kényserelad-
sokra az összes nemzetközi értékek árfolyamai el-
gyengültek és gyenge hangulatú zárultak.

A forgalom mérsékelt maradt.
A helyértékek piaca csekély üzlet mellett szil-
lárd volt.

A *déltözsde* berlini jegyzésekre nyugodt irány-
zattal folyt le, az árfolyamok alig változtak, csakis
a rimamurányi vasmű-részvényekben volt élénk ke-
reslet és két forinttal emelkedtek, míg közúti vasut-
részvények 2 forint 50 krajcárral csökkentek. A
valuta és ércárak változatlanok.

Az *előtözsde* gyengébb.
Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 400,25—401,75.
Osztrák hitelrészvény 370,40—372,10. Osztrák-magyar
államvasuti részvény 362,20—362,60. Leszámitoló
bank 286,40—268,75. Rimamurányi vasmű részvény
325,70—327,75 forinton.

A *déli tözsde* nyugodt.
Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 399,75—400,50.
Osztrák hitelrészvény 370,20—370,90. Osztrák-magyar
államvasuti részvény 362.—362,60. Déli vasut 67,25.
Jelzálogbank részvény 237,25—258.—. Közúti vasut
401,50—404,25 forinton.

Az *utótözsde* irányzata csekély üzlet mellett
gyenge maradt.
Jegyzetek: Osztrák hitelrészvény 370,50—369,90.
Magyar hitelrészvény 400,30—399,75. Jelzálogbank
257,75—257,30. Osztrák-magyar államvasuti részvény
362,25—362.—. Rimamurányi vasmű 327,75—329.—.
Közúti vasuti részvény 401,75 forinton.

Délutáni zárlat:
Osztrák hitelrészvény 370,10 forinton.
Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvény holnapra
2,25—2,75; nyolc napra 6.—7.—; utolsó márciusra
12,50—13,50 forinton.

Leszámitoló árfolyamok:

Magyar általános hitelbank	398.—
Osztrák hitelintézet	368.—
Budapesti bankgyűlés	101.—
Hazai bank r. t.	114.—
Pesti m. kereskedelmi bank	1425.—
Belvárosi takarékpénztár r. t.	104.—
Pesti hazai első takarékp.	7965.—
Erzsébet gőzmalom	264.—
Lujza gőzmalom részv. t.	184.—
Pesti Viktória gőzmalom	147.—
Kassa-somodi kőszénbánya részv.	21.—
Kissesbányai gránitbányák	118.—
Kőszénbánya és téglagy. r. t.	354.—
Magyar aszfalt részvénytársaság	231.—
Salgótarjáni kőszénbánya r. társaság	645.—
Ganz-féle vasöntő részv. társ.	2200.—
Kosmos műintézet	90.—
Budapesti villamosági részvény-t	115.—
Magyar cukoripar A-sor	128.—
Magyar cukoripar r. t. B-sor	155.—
Magyar villamosági r. t.	151.—
Budapesti városi villamos vasut	236.—

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Allamadaság.	
a) Magyar Allamadaság.	
Aranyárak 4%	120.— 120,50
Koronárak 4%	57,90 58,40
Kéltel vasuti köl- csönök 4%	120,75 121,75
Államvasuti arany- kölcsön 4%	121.— 122.—
Államvasuti exist- enciás kölcsön 4%	81.— 102.—
Vasútpályák 8%	87.— 88.—
Magyar nyermény- kölcsön (100 frt)	161,50 162,50
Magyar nyermény- kölcsön (50 frt)	161,25 162,25
Magyar papírköl- csön 4%	100.— 102.—
Magyar papírköl- csön 4%	101.— 101,75
Magyar 60éves- ment 4%	67,25 68,25
Horv.-szlav. földte- herment 4%	96,75 97,75
Tiszai sorsjegy 4%	146.— 141.—
b) Osztrák Allamadaság.	
Egyes papírára- dók 2%	101,25 101,75
Egyes osztrák- dók 4%	101,10 101,60
Aranyárak 4%	120.— 120,50
Koronárak 4%	102.— 102,50
1894-es sorsjegy 4%	178.— 175.—
1894-es sorsjegy (100 frt) 5%	127.— 126.—
1894-es sorsjegy 4%	125.— 126.—
c) Idegen Allamadaság.	
Belgár vasuti köl- csön 6%	112.— 113.—
Ezsb 100 frankos sorsjegy 2%	82,50 83,50
Más kölcsönök.	
Budapest főváros kölcsön 4%	95.— 96.—
Budapest fővárosi kölcsön 4%	96,75 97,50
Temes-bégyavölgyi kölcsön 5%	97.— 92.—
Könyvnyomdák részvényel.	
Athenaeum	380.— 390.—
Franklin	270.— 280.—
Kosmos	90.— 95.—
Pallas	150.— 155.—
Pesti könyvnyomda	1500.— 1550.—
Vasművek és gépgyárak részvényel.	
Gazdasági gépgy.	158.— 160.—
Leányb.	88.— 90.—
Ganz	2190.— 2230.—
Nicholson	107.— 110.—
Schick	207.— 208.—
Weitzer wagg.	276.— 278.—

Külföldi értékek: A cs. kir. kereskedelmi miniszterium legfőbb állami díja 1883. Nagy aranyérem 1880. I. oszt. érdem-érem 1880., valamint több díszokmány.
Alapítás éve 1870. **Belehrádek Ferenc zongoragyáros Bécs, VII., Mechitaristengasse 4. szám.**
ajánlja gyártmányait zongorákban, koncert-, szalon-zongorákban és rövid zongorákban, különösen a legkisebb fajtájukat, 1/2 méter hosszú diminutív- és mignon-zongorákat, valamint amerikai
csendes zongorákat hat évi kezesség mellett. Fizetési módokat megegyezés szerint a legelőnyösebb gyári árákon.

Záloglevelek és kölcsönkötvények.

Budapesti intézetek kibocsátása.

Table listing various bonds and interest rates, including entries for Jelzálogbank nyar. kötvény, Orsz. közp. takarékp. zálog, and others.

Takarékpénztárak részvényei.

Table listing shares of savings banks, including entries for Belvárosi, III. kerületi, and Erzsébetvárosi.

Elsőbbségi kötvények.

Table listing priority bonds, including entries for Adria elsőbbségi kötvény, Kassa-odori, and others.

Bankok részvényei.

Table listing bank shares, including entries for Bankbeszéllet, Előm. m. iparbank, and others.

Biztosító társaságok részvényei.

Table listing insurance company shares, including entries for Bécsi biztosító társ., Bécsi élet- és járn.

Bányák és téglagyárak részvényei.

Table listing shares of mines and brickworks, including entries for Brassói bányák, Budapesti téglagyár, and others.

Gőzmalmok.

Table listing steam mills, including entries for Concordia, Elő budapesti, and others.

Külföldi vállalatok részvényei.

Table listing foreign company shares, including entries for Alt. wagg. kötelez., Bpesti villamos, and others.

Közközlési vállalatok részvényei.

Table listing public utility company shares, including entries for Adria tengerhaj., Bpesti közúti vas., and others.

Sorsjegyek.

Table listing lottery tickets, including entries for Bazilika, Bécsvárosi, and others.

Pénznemek.

Table listing banknotes, including entries for Vert arany, 20 frankos arany, and others.

Külföldi váltók (Áttra).

Table listing foreign exchange rates, including entries for Amsterdam, London, and others.

Határidőre kötött értékpapírok.

Table listing time-bound securities, including entries for Aranyjárdék, Kereskedelmi, and others.

A bécsi terményüzede.

Disznózsír és szalonna lanya, húzletlen. Jégyszék: Heremag; lucerna 42.—54.— forint, vörös tiszai, alföldi és felvidéki 42.—45.— forint.

A bécsi gabonátüzede.

Bécs, február 24. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) Jégyszék: Buza tázaszra 9.71—9.68—9.73., Rozs

tavasza 8.10—8.13. Zab tavaszra 6—7—8. Tengerei május—júniusra 4.93—4.92—4.93. Buza május—júniusra 9.36—9.38. Repece augusztus—szeptemberre 12.20—12.30 forint.

A bécsi értéktőzsde.

A papírok ellátása a megdrágult tétélek dacára sem volt túlságosan nehéz az előtőzsdén.

Árfolyamok eleinte élénkek, később párisi tüntetések visszamentek.

A déli tőzsdén az irányzat gyenge, később kevéssé élénkebb lett.

A zárlat szilárd volt.

Bécs, február 24. (Magyar értékek zárlata.) 4% aranyjárdék 119.95. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegye 140.30. Magyar vasúti kölcsön ezüstben 101.—. Magyar keleti vasúti állami kötvény 121.—.

Bécs, február 24. (Osztrák értékek zárlata.) 4 1/2% papírjárdék 101.40. 4% osztrák aranyjárdék 120.10. 1880-iki sorsjegye 140.50. Osztrák hitelsorsjegye 199.50.

Bécs, február 24. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 370.75.

Berlin, február 24. (Tőzsdéi tudósítás.) A londoni tőzsde tegnapi szilárdsága kapcsán az értékpiacon jó diszpozícióban nyílt meg. Bányáértékekben nagyobb volt a kereslet.

Külföldi értéktőzsdek.

Berlin, február 24. (Zárlat.) 4 1/2% osztrák papírjárdék 101.80. Osztrák aranyjárdék 101.80. Elbavölgyi vasút 126.—.

Berlin, február 24. (Zárlat.) 4 1/2% osztrák papírjárdék 101.80. Osztrák aranyjárdék 101.80. Elbavölgyi vasút 126.—.

Frankfurt, február 24. (Zárlat.) 4 1/2% papírjárdék 101.80. Osztrák aranyjárdék 101.80. Elbavölgyi vasút 126.—.

Hamburg, február 24. (Zárlat.) 4 1/2% esztíjárdék 100.70. 1880. sorsjegye 148.50. Déli vasút 30.—.

Páris, február 24. (Zárlat.) 3% francia járdék 103.85. Olasz járdék 96.15. Osztrák-magyar államvasút 771.—.

Budapest-köbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése. Február 24. A bizott sertésüzletirányzata változatlan. A) Bizott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli sulyban) 47—47 1/2—krajcárig.

grammig terjedő sulyban ——— krajcárig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli sulyban) 48—49 krajcárig. — Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő sulyban) 48—49 1/2 krajcárig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő sulyban) 47—47 1/2 krajcárig.

Sertéslelészám: 1899. február 22. napján volt készlet 28.673 darab, 1899. évi február 2. napján felhajtott 571 darab, 1899. évi február 23. napján elszállított 420 darab, 1899. február 24. napjára maradt készletben 28.823 darab.

Advertisement for 'Gözcseplők' (Flying Machines) featuring 'Elsőrangú hazai gyártmány' and 'Magyarország legnagyobb és egyedül gazdasági gépgyára'.

Napirend.

Napló. Szombat, február 25. — Római katolikus: Géza A. — Protestáns: Géza. — Görög-orosz: (február 13.) Fotina. — Zsidó: Adar 15. Hafsak Kach. — A nap két reggel 6 óra 33 perckor. — Nyugszik délután 5 óra 23 perckor. — A hold két délután 5 óra 37 perckor. — Nyugszik reggel 6 óra 2 perckor.

Böcher Dezső végzett joghallgató ideiglenes minőségű díjas joggyakornokká nevezte ki. — A temesvári ítélőtábla elnöke Juhász István budapesti lakos végzett joghallgató díjas joggyakornokká nevezte ki. — A kolozsvári ítélőtábla elnöke a vezetője alatti ítélőtáblához Jakab Márton kolozsvári kir. javítóintézeti hivatalosolt III- ad osztályu hivatalosoltgá nevezte ki.

Nevelőintézet. Stein Jakab Ber. (Bertalan) m. á. v. ellenőr budapesti lakos Szabadosra változtatta nevét ügyminiszteri engedéllyel.

Pályázatok. Postamesteri állásra Kondoroson (Békes vármegye), Ambrózfalván (Csanád vm.), Csanád-Palotán (Csanád vm.), Nagy-Surón (Pozsony vm.), Simán (Szatmár vm.), Ruttján (Turóc vm.) és Sályon (Borsod vm.) 2 hét alatt; vasutgondozói állásra a marosújvári sóbányabívatálnál 4 hét alatt; albirói állásra a sepi-szent-györgyi járásbírósnál 2 hét alatt; irnoki állásra a rimaszombati törvényszéknél 4 hét alatt; irnoki állásra a nagybitynyi járásbírósnál 4 hét alatt; irnoki állásra a letenyei járásbírósnál 4 hét alatt; székgyakornoki állásra az ungvári pénzügyigazgatóságnál 2 hét alatt.

Időjelzés.

— A m. kir. országos meteorologiai intézet jelentése. —

Budapest, február 24.

A léghőmérséklet maximuma északkeletről terjeszkedik Dánia felé. A maximum már egészen Kis-Kácsiáig fölé vonult.

Az idő Európában szórványosan havas, nagyobb havazások azonban nem voltak. A hőmérséklet tovább süllyedt.

Hazánkban leginkább a nyugoti—dél nyugoti vidékeken havazott, de szórványosan egyebütt is. Ma reggel is még többfelé havazik. A fagy többnyire jelentékenyen erősödött.

Küldés. A havazás színe, szárazabb és csendesebb idő várható mérsékelt (helyenkint erős) fagyokkal.

TÁJÉKOZTATÓ.

A ki tartós és **erős öltönyöket** jutányon áron akar vásárolni, az szabómeister által csak a **Stikarovszky János, Budapest** (V. Erzsébet-ter 16. szám) cizégnék mintakönyvét hagyja elomtatni. Ezen cizégnék szigorúan szolid üzletvezetése kezességül a kielégítő kiszolgáltatásért. Sem magas rabattok, sem másféle megvesztegetések által nem szerzettetnek vevők. — Szaklap szabóknak ingyen.

Viz állás.

febr. 24. 23. m t e r	febr. 24. 23. m t e r
Inn Dunán	Schärding 0,55 0,00
" "	Passau 1,58 1,75
" "	Böcs 0,83 0,73
" "	Linz 0,84 0,78
" "	Pozsony 1,48 1,62
" "	Komárom 2,01 2,04
" "	Budapest 1,73 1,58
" "	Paks 1,49 1,32
" "	Mohács 2,40 2,47
" "	Gombos 2,73 2,50
" "	Ujvidék 2,46 2,08
" "	Pannónia 1,25 1,70
" "	Orsova 2,27 2,32
" "	Magyarfalva 0, — 1,14
Morva Vág	Zsoltán 0,36 0,50
" "	Trenčőn 0,51 0,55
" "	Szered 0,60 0,58
Rába	Sz.-Gothárd 0,20 0,20
" "	Sárvár 0,27 0,27
" "	Győr 1,52 1,94
" "	Pécs 0,25 0,25
Dráva	Zalkány 0,32 0,20
" "	Bárcs 0,15 0,17
" "	Eszék 0,42 0,24
Mura	M.-Szerdahely 0,26 0,25
Száva	Záhony 0,23 0, —
" "	Szilvós 0,25 0, —
" "	Mitrovica 2,15 2,27
Szamos	Deés 0,18 0,13
" "	Órádi 0,24 0,20
Kraazna	N.-Ménfő 0,15 0, —
Latorca	Munkács 0,12 0,16
Laborca	Homonna 0,10 0,10
Ung	Ungvár 0, — 0, —

Tisza	M.-Sziget 0,35 0,35
" "	Tekoháza 0,28 0,30
" "	V.-Nemény 0,35 0,33
" "	Tokaj 1,43 1,36
" "	Tisza-Füred 2,06 2,06
" "	Szolnok 2,24 2,45
" "	Csongrád 2,05 2,18
" "	Szeged 2,30 2,30
" "	Török-Becse 1,44 1,47
" "	Titel 2,20 2,31
" "	Bárta 0,60 0,56
Ondova	Tódr 0,70 0,53
Topolya	Bodrog 2,70 2,30
Sajó	Zsolca 1,68 1,70
Hernád	H.-Némét 0,16 0,08
Berettyó	Margit 0,37 0,33
" "	B.-Ufalu 0,20 0,14
Körös	Csúcsa 0,64 0, —
" "	N.-Várad 0,10 0,09
" "	Belényes 0,37 0,33
" "	Tenke 0,01 0,02
" "	Guránó 0,26 0,26
" "	Borosjenő 0,08 0,06
" "	Mókós 0,48 0,48
" "	Cyoma 0,37 0,40
" "	Cy.-Fehérvár 0,13 0,08
" "	F.-Nyicska 0,29 0,30
" "	Soborsán 0, — 0, —
" "	Ávát 1,24 1,29
" "	Mikló 0,06 0,10
" "	K.-Köstöl 0,02 0,09
Temes	Kiszót 0,82 0,82
Béga	Temesvár 0,2 0,25
" "	Beeskerek 0,30 0,20

A nekünk bemutatott számtalan megbízható hítelek köszönet-nyilvánítását ezen orvostudor legmelegebben ajánlható.

Titkos betegségeket elgyengült férfierőt, elektromasszage

segélyével, mely a modern orvosi tudomány vívmányai közötti szerepét és értéket meg el nem érő sikereket mutat fel; betegségek gyógyítását és megelőzését, az életérzés utóhatásait, magánéletet, a bajoktól való megórást, a nőknél fehérlővályást, bármennyire idülték is, valamint mindazon női bajokat, melyeknek a magatlanság egyik főokozója, és börtbetegségeket gyógyít az új gyógymódot minden formájában szerinti, biztos eredményekkel, gyorsan és gyökeresen **negyedezárados** gyakorlati alapján.

Dr. GARAI ANTAL
orvos, sebész, szülés és szemész-tudor, volt csász. kir. osztr.-magyar orvos.

BUDAPEST, Belső-ker. Kizyó-utca 1. szám, II. emelet bejárati lépcsőnél.

Rendel: naponta 10 óráig d. e. egész 4 óra délutánig, este 7 óráig 8 óráig. Levelekre díjmentesen és kíméletesen válaszoltatik. Gyógyeszközök is gondoskodva lesz. **Állások külön vártatam.**

Úgyanott megjelölt és a szomszédok: Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető **NEPSZERŰ FÉNYTARTÓ** (már a 20-ik kiadásban megjelent) a neml betegségeket és azok észszerű gyógykezelésének című könyve, volt ára 2 ft 50 kr. **Most csak 90 kr.**

A könyv jól becsomagolt 1 ft beküldése mellett barmennyire káldatik meg.

A könyv tartalma: — I. Az ivarszervek leírása. — II. A neml életfűrésése. — III. Az öntörzítés és az éjjeli magömlés. — IV. A húgyvesztés (pipette) és húgyvesztésküldések. — V. A bajok okai. — VI. Fehérlővályás. — VII. Elgyengült férfierő. — VIII. Női magatlanság. — IX. Az ivarszer. — X. Betegségeknél főnyezője a prostitúció.

Millió embernek a Schneider-féle Páfrány-tokocskák (Galandóc elhajtó) adták vissza teljes egészségüket. Pántikagilisztá

fejéstől a páfrány-tokocskák által fájdalom nélkül a leg-**rovidebb idő (6perc)** alatt teljesen elhajtattik. E kitaláló gyógyszer mecsak a **galandóregben**, hanem gyomorban, szervenőket is biztosan meggyógyítja.

(Védjegy.) 5024

A pántikagilisztá tünetei a következők: az utó halvány-sárga, hányás, telmettség, kök szemek, kék, lesoványo-dás, elnyákosodás, emésztetlenség, étvágytalanság, gyakori rosszullet, ájulások, egy gomolyag felszállása egész a nyakig, nyákosgyöngyök, a test meg-pingálása, gyakori fejfájás, hányás, szűrő fájda-mok, szívbetegség, a vérkeringés rendeltetésű külön-nesen nőknél, gyakori fejfájás stb. stb.

A páfrány-tokocskák nem ártanak, ha a lórg nincs is jelen. A Törvényesen védve.

Számtalan elismerő élelmény-íratkozat az erdelti orvos használati tapasztalásai a be-**írásokból** és a kitaláló névvel kapcsolatban. — 2 ft a pénz előleges beküldésével. — 3.50 —

Egyedül valódi kapható:

SCHNEIDER JÓZSEF gyógyszerész, RENCÉ, Fő utca 6. (Bélmagyarország).

Polgár Sándor Magyar Könyvtár. Ejen és jégenát.

egyetem. gyakorlott orvosi mű- és költészés **BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 50. sz.** Ajánlja dason felsze-reit rak tártatásait gyárt-mányu orvos-szobézi és betegápolási tar-gyakban.

Sajtó találmány, m. k. szabadalmaz. Polgár Sándor **szérvkötő,** **haskötő, göröcsér elleni gomniharisny, orthopaediai készülékek, műlétsák** kezek stb.

Valódi francia külső-**legességök** F. Bergerand **fiis párisi gyárából.**

Utasítás ellen védve 1902. sz. a. **Össz. Bőrszövet képes ábrázol-
gás ingez és barmterv-**

Magyar Könyvtár. Ejen és jégenát. Irta: **Nansen Fridtjof.** Rövidítve fordította: **dr. Erőzik Károly.** I. rész. **A „F r a m” útja.** 77. füzet.

Matico-injectio GRIMAULT & Co. PARIS.

Matico-levelekből készült ártalmatlan szer, leg-**rovidebb idő** alatt gyógyítja a titkos betegségeket, mint hólyaghurut, kankó stb. még akkor is, ha az régi s elhanyagolt volna is.

Egy üveg ára 2 ft.

Matico-tokocskák (Capsules Matico).

a gyógyuláshoz nagy mérvben hozzájárulnak, a javulást gyorsítják. — Feeskenődi minőség és célszerűség szerint 1 ft, 60 kr., 35 kr. és 25 kr. ugyszintén suspensoriumok mindig készletben.

Egy üveg ára 2 ft 50 kr.

Magyarországi főraktár **TÖRÖK JÓZSEF** gyógy-szertára Budapest, Király-utca 12.

Diskrét betegségek ellen. Ideg- és nemi betegségek

elnevezése alatt rejő különféle legelhanyagol-tabb bántalmak, a vér infekcionális betegségei, valamint bármily nagyfokú gyengeségi állapotok (impotentia) ellen pártalan sikerű gyógyhatásai folytán legmelegebben ajánljuk

Dr. MITZGER TIVADAR
HIRNEVES
HYDRO-ELEKTROTHERAPIAI RENDELO-INTÉZETÉT
Budapest, VI., Toröz-körút 44. I. em.

Az intézet, mely a maga nemében példala-nul áll, a modern kgyia s orvosi technika elsőrendű vívmányai szerint a korszakalkotó „Kataphoresis” gyógy mód alapján nagyszabású gyógytermékekkel van berendezve és a leg-**rovidebb idő** alatt gyökeres, állandó és teljes gyógyu-lást biztosít.

Tapasztalati gyors és biztos eredmények folytán honorárium teljes fizetés után fizethető.

Az intézet nyitva d. e. 8—11-g. d. u. 2—8-g. Levelekre díjmentesen válaszoltatik. Külön váro- és gyógytermék, külön be- és kiment.

Univ. Med. Dr. Czinczár J.

Bőrgyógyász, bőrvédelem, nemi- és húgy-szervi bántalmak kipestített szakorosa.

gyógyít gyors és biztos sikerrel, kényelmes módon ugy-naként, mint férfiaknál mindennemű a **nemi betegségek és gyengeségi állapotok** **előzve** alatt összefoglaló, bármily régi kelótó bántalmak, továbbá bármily bőrbetegségeket és szépségüket a külföld által elismert legjobb ki-tűnő módszereivel.

Lakik: Budapest, VII., Kereposi-ut 14. I. em. Rendel: delelőtt 10—12-g, délután 3—7-gig. Külön várotermék hólygek és urak részére. Levelekre azonnali válasz.

Magyar Könyvtár. Ejen és jégenát. Irta: **Nansen Fridtjof.** Rövidítve fordította: **dr. Erőzik Károly.** I. rész. **A „F r a m” útja.** 77. füzet. II. rész. **A szánu út.** 78. füzet. **Egy-egy füzet ára 15 kr.** Megrendelhetők: a **„Budapesti Napló”** kiadóhivatalában, Budapest, József-körút 18. szám. 2 ftrig terjedő megrende-lések csakis az összeg előleges beküldése ellenében teljesítetnek.

Orvosi rendelő-intézet

idült (chronikus) betegségekben szenvedők számára **Budapest, V., Váci-körút 18. sz. alatt.**

Évek során ki lett próbálva és pártalan gyógy-hatásának bizonyult

Dr. Kovács I.
egy. orvostudor

hämopatiai gyógymódja amelylyel kizárólagosan a vér utján gyökeresen gyógyítja: **asth-mát, nőbajokat, sápkóróságot, szíri-és gyomor-bántalmakat, közszynt** — még a legsúlyosabb formát is — súlyos **ideg-bajok** (migraine, álmatlanság, szédülés, hystoria és neurasthénia, kezdődő agylygályús és elmezavar, agygerincbántalom)

makacs vér- és bőrbetegségeket

Eg, etten és legbiztosabb védelem **szénuadás, kezdődő vakság és elmezavar ellen.**

A utazás mérsékelt.

Rendelés naponta 9—11-g es fei 3—6-gig. Meghívásra betegét látogat.

Kiss József
össztes **költeményei.**

Első teljes kiadás, mely a **Jehova és mese** a varróép-ről című hosszabb költeményeket is tartalmazza. **Ára a költő arcképevel díszes vászonkötésben 1 ft 50 krajcár.**

**Ez a legszebb, leg-olcsóbb s legkedvel-
tebb ALKALMI
csomagjándék.**

Vidékre postai barmentes küldéssel 1 ft 60 kr., ha ez összeg előre küldetik be. Kapható a „**BUDAPESTI NAPLÓ**” kiadóhivatalában. **2 ftrig terjedő megrende-lések csakis az összeg elő-
leges beküldése ellenében** teljesítetnek.

PAULLA VIZ!!!

Székrekedés, emésztési akadály **gyomor- és alhasi bántalmak**nál (hólyag, vese- és aranyér) hatásában pártalan! Kellemes ízű, könnyű kenzaggal bír.

Főraktár: **UTASI FERENC, Andrássy-ut 30. sz.** Nagyban és kicsinyben eladás.

FROMMER ELEMÉR, Váci-körút 28. szám. Magyarádi „Paula”-gyógyforrás részv.-társ. Erzsébet-körút 58. sz.

A legszenzációsabb gyógyviz.

Színházak, szórakozó helyek.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Szombat, 1899. évi február hó 25-én.

Őszi napsugár.

Vigjáték 1 felvonásban. Irta Meilhácz és Halévy. Fordította Kuliffay Ede.

Utána:

Az attaché.

Vigjáték 4 felvonásban. Irta Meilhácz, Fordította: Knyaskó L.

Személyek:

Scharpf báró	Ujházi	De Meré	Pálf
A felesége	Gerő	Frondeville	Gyenes
Prachs gróf	Náday	Ramsay	Latabár
Madeleine	Csillag	Maceray	Zilahi
Estillac	Egressy	Feigel	Vizvári

Kezdt 7 órakor.

Vasárnap d. u. Királyi házasság. Este: Thurán Anna.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Szombat, 1899. évi február hó 25-én.

Don Juan.

Opera 2 felvonásban. Zenéjét szerette Mozart Amadé. Szövegét írta. da Ponte.

Személyek:

Don Gonzalo	Donna Elvira	M. Rottler
de Ulloa	Noy D.	Leporello
Donna Anna	Vasquez	Masotto
Don Ottavio	Arányi	Zerlina
Don Juan	Takáts	Ábrányiné

Kezdt 7 órakor.

Vasárnap Roland mester.

VÁR-SZÍNHÁZ.

Szombat, 1899. évi február hó 25-én.

Folt, amely tisztít.

Dráma 4 felvonásban. Irta Echegaray J. Fordította Pathy Károly.

Személyek:

Matilde	Márkus	Fernando	Mihályfi
Enriqueta	Maróthy	Don Justo	Beresényi
Concepcion	Helvey	Don Lorenzo	Hetényi
Dolores	Meszlányi	Julio	Ivánfi

Kezdt 7 órakor.

VIGSZÍNHÁZ.

Szombat, 1899. évi február hó 25-én.

Tanqueray második felesége.

Színmű 4 felvonásban. Irta Arthur W. Pinero Fordította Fái J. Béla.

Kezdt 7 1/2 órakor.

Vasárnap d. u. Mozgó fényképek. Este A teknősbéka.

NÉPSZÍNHÁZ.

Szombat, 1899. évi február hó 25-én.

A gyimesi vadvirág.

Az 1000 ftos díjjal jutalmazott népszínű 3 felvonásban. Irta Géczy István.

Személyek:

Balánka János	Horváth	Magdolna	Blaha L.
A felesége	Izsnó	Plébános	Ternyei
Imre	Szirmai	Törpe Csura	Szabó A.
Mária	Gazsi	Osurané	M. Csatai
Fabiánó	Siposné	Marci	Ujvári
Gyurka	Vidor	Bigyó	Tollagi
Rab-Prezmer	Lubinszki	Bigyóné	Boránd H

Kezdt 7 órakor.

Vasárnap d. u. Bibliás asszony. Este: Az édes gyöngye.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Szombat, 1899. évi február hó 25-én.

A Gyurkovics lányok.

Életkép 4 szakaszban. Irta: Herezeg Ferenc.

Személyek:

Gyurkovicsné	Szilassy	Liza	Haller
Katinka	Rózsa	Klári	Váradí
Sári	Aranyossy	Radványi	Molnár
Ella	Bilkei	Gida	Rózsahegyí
Mici	Ráskay	Horkay	Ráthonyi
Terka	Gálambos	Sándorffy	Füredi

Kezdt 7 1/2 órakor.

Vasárnap d. u. Aranylakodalmom. Este: Egyiptom gyöngye.

Somossy Mulató

Albrecht Ferenc, bérlo.

Kezdt 8 órakor, vége 12 órakor.

Ma

RECLAM ASSZONY. AGOST CSALÁD.

Valamint az összes műsorok.

Kedd február 28-án:

Holzer Jakab jutalomjátéka.

Március hó 1-én. Először:

A zene-kovácsműhely

vagy

Szalón és műhely

osodás metamorfózis jelenet.

Minden ünnepe és vasárnap két előadás.

Kézimunkák

hímző anyagok és hímzőszövetek rendkívüli nagy választékban szabott gyáriárakon kapható

Bérczi D. Sándor

női kézimunka nagyiparosnál, Budapest, Király-utca 4.

Legjobb képes árjegyzékemet 1725 eredeti kézimunkarajzzal

kívánatra bérmentve küldöm. Gyári raktár legjobbnak elismert „Victoria” kézi hímzőgépekből. Darabja 4 forint. Viszont-eladók engedélyt kapnak. Hozzávaló hímzőanyagok nagy választékban.

VICTORIA kézi hímzőgép.

Dr. GÖLLIS-féle EMÉSZTŐ-POR.

(1857. óta kereskedelmi cikk.)

Étrendi szer, kitűnő hatása van a különösen nehezen emészthető ételek feloldására, valamint az általános emésztésre és így a test táplálására és erősítésére is. Naponta kétszer használnia, evés után 1 kávéskanálnyi téve a nyelvre s a szokásos itallal leöblítve, kedvező befolyást gyakorol a hiányos emésztés következtében fellépő jelenségeknél, minők gyomorégés, nyálkakepződés, székrekedés, aranyeresbántalmak és altesti pangás stb.

Ásványvíz-gyógyomlónál mint elő- vagy utókorra vagy egyidejűleg a gyógyomlónál kitűnő hatást fejt ki.

Minden doboznak dr. Göllis pecsétjével és a bejegyzett védjegyvel kell lezárnia lenni s mindenkor határozatlan dr. Göllis-féle emésztő-por kérendő a vétel alkalmával.

A dr. Göllis-féle egyetemes étel-por központi szétküldése:

BÉCS, I., STEFANSPLATZ 2. (Zwettlhofer)

Főraktár: 6076

Budapest, Király-utca 12. TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerháza.

Egy nagy doboz ára 1 frt 26 kr., egy kis doboz ára 84 kr.

Egy millió kor. főnyeremény.

Évenként 14 húzás.

Ezen hirdetésre való hivatkozással és 2 frt 75 kr.-nak hozzájárulása ellen kiszolgáltatom az alatt felsorolt sorsjegyek 36 óra szóló részleteivel 2 havi nyugtával 5 frt 50 kr.-ról, vagyis 2 forint 75 krt ingyen adok

és a részletekben felsorolt sorsjegyek már a legközelebbi két húzáson március hó 1-én is résztvesznek.

A sorsjegyek a következők:

1 3% oszt. földhitel-nyereményjegy,

1 olasz vöröskereszt-sorsjegy,

1 magyar vöröskereszt-sorsjegy,

1 hazifika-sorsjegy,

5 Jászvid-sorsjegy.

BEIFELD JÓZSEF bankháza

Budapest, Károly-körút 1. sz.

Alapított 1874. Alapított 1874.

Az 1899. február 22-iki húzásnál 10.000

koronát nyert a főgyűjtésben eladott

50.797. számú osztály-sorsjegy.

Allami felügyelet alatt.

KI AKAR egyéves önkéntes LENNI?

Mindazon ifjak, kik a megkívánt iskolákat nem végezték, előkészültségükre és foglalkozásukra való tekintettel nélkül megszerezhetik az egyéves önkéntesi jogot. Születési év közzend. Aki már sor alatt állott, elköszeti!

Program legyen és bérmentve.

LICHTBLAU ALBERT

a katonaiskola igazgatója

Debrecenben.

A kurzus kezdtük március hó 12-én.

Felügyelő: **MAYER ADOLF**

es. és kir. őrnagy.

Általános elgyengülésnél, az aihasi szervek rendellenes működésénél, mell és gyomor

fájdalmaknál, nemkülönben az üdülők legjobb és legizletesebb erősítőszert képezi a

HOFF JANOS FELE MALATA KIVONAT HEGÉSZSÉGI-ITAL

Egy palack ára 75 kr., 5 palack bérmentve 3 frt 75 kr.

Kapható az összes gyógyszerárakban, drogua, csemege- és fűszerkereskedésekben.

Magyarországi kizárólagos főraktár:

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerháza, Király-utca 12. sz.

Minden házi-asszony

vegye meg Zilahi Agnesnek valódi magyar szakácskönyvét, mely teljes háziukészletet is tartalmaz. Az ára igen szépen beköve 1 frt 80 kr.

Megrendelhető: a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában

2 frtig terjedő megrendelések csakis az összeg előleges beküldése ellenében teljesíthetnek.

Éppen most jelent meg:

Jósolás a kézből.

Több külföldi író nyomán írta:

ifj. Lónyay Sándorné.

Ara 1 forint.

Megrendelhető a Budapesti Napló kiadóhivatalában,

József-körút 18.

2 frtig terjedő megrendelések csakis az összeg előleges beküldése ellenében teljesíthetnek.

VÉR-PIROS faj-narancs.

Helyben száza 2 1/2, 3 1/2, 4 és 5 frt. Vidékre vasúton ládája ca 150-160 drb vör-muscát narancs 5.25. Ugyanilyen láda sárga faj-narancs 3.50. Egy láda drás piros muscát narancs 80-110 darabig 4 ft 60 kr. Ugyanilyen sárga faj-narancs 3 frt. 800-300 drbos láda vörpiros narancs 7.75. Ugyanilyen láda sárga faj-narancs 5.25.

Vörpiros faj-narancs 1.75	Cognac francia 3 csillagos 4.00
Vörpiros muscát nar. 2.00	Óressz család tea 1.50
Mescalán sárga narancs 1.40	Császár kever. tea legf. 2.00
Jafa, drás narancs 1.50	Törlemék-tea 1.00
Mandarin narancs 50 db 2.00	Mandarin kever. tea 2.50
Citrom, szép tartós 1.80	5 doboz teaültemény legf. 1.00
Maroni szőlő 1.45	Kuba-kávé, elsőrendű, kftja 2.00
Kartof. olasz, 5-6 rózsa 1.45	Domingo kávé kftja 1.40
Groszhal, 1 horodó 70 db 1.48	Santos kávé kftja 1.25
Idel burgonya máltát 1.10	1 kftlő Huscát-doboz francia 1.40
Jamaika rum 5 kl. üveg 5.00	1 k. Cokor-üvegben francia 1.50
Jamaika rum legfinom. 7.25	1 kftlő Malaga-szőlő 1.40
Bécsi virsl. párja 8 és 12	1 kftlő doboz francia szilva 0.75
6 db Imperial sajt francia 1.20	Kaviár 1/2 doboz 2.50
Sardinia doboz 25 és 35 0.45	1 kftlő francia mandula 1.60
Camembert sajt francia 0.75	1/2 doboz francia krém 0.50
Szalámi legfinomabb kftja 1.05	1 kftlő Magyar, feltét 1.10
Liptói friss juhtúr kftja 0.90	Gárdineto vogyes fin. déli. gyümölcsök egy kl. doz. 1.40
Gorgonzola sajt valódi kftlő 1.00	1 kftlő francia mandula 1.60
Bajor drás sajt 100 db 1.20	Vanília likőr francia 1.25
Jamaika rum egy nagy üveg 1.00	Chartrouse likőr francia 2.30
Jamaika rum igen finom 1.60	Benediktini likőr üvegje 2.80
Felédmi rum legfinomabb 2.40	1 üveg mála, sherry vagy medra spanyol bor 1.20
Anaszt rum legfinomabb 2.40	Tokaji aszú bor valódi 2.75
Cognac Clairmont 3 csillag. 1.30	
Cognac magyar 3 csillagos 2.00	

Az árak vegyesen is rendelkez. — Vidékre mindent fagymentesen, ingyen csomagolva küld a pénz előleges beküldése vagy utánvéttel.

PINTÉR GYULA cs. és magy. kir. ud. szállító

Részletes fűszerárak árlistáján. — Ismét eladókknak és gyógy szereseknek árendjémet.

POLLÁK D. H. fémáru-csarnoka,

mely 1899. évi január hó elseje óta

Gránátos-u. és Kossuth Lajos-u. 2. sz. a.

van, meghívja a n. é. uraságokat, valamint a t. e. kö

zöniséget annak szives meglátogatására. Nagy raktáram

van különféle szalon- és étkezésszoba-lusz-

terekből, bronzárakból, íróasztal-kész-

letekből, dohányzó-készletekből, tea és

kávé-gépekből, melyeket olcsón, eredeti áron

adok el.

Szalón asztalok 75-150 ft	Fürdőágyak 15-25
Fürdőágyak 15-25	Ülőágyak 7-10
Fürdőágyak kályhával 60-90	Fürdőfotel 15-30
Fürdőfotel 15-30	Szobahűtőgépek 14-20
Szobahűtőgépek 14-20	Angol szoba-klozet 25-40
Angol szoba-klozet 25-40	Angol szentártó 1-30
Kályhaolaj 3-20	Kályhaolaj 3-20
Fakóvár-füves lak-	kovács 6-15
kovács 6-15	Konyhaberendezések 25-600
Jégcsapórények magán-	házakba, zomán-
házakba, zomán-	tvízvezetők 45-60
tvízvezetők 45-60	Fegyvertárolók 6-20
Fegyvertárolók 6-20	

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentesen.

Megrendelési cím: „Fémárucsarnok, Gránátos-

utca és Kossuth Lajos-utca 2. szám.

Gyár: IX., Tüzoltó-utca 32. sz.

Szöklődés minden vasuti állomásra.

FÜGÖGAK Ftról a nélkül, hogy a győ-

keret el kellene távolítani,

szájpaddalással a nélkül is (hidmunka.) Fog-

húzás fájdalom nélkül. (Cocain injectio.)

Igen tartós fogtömés — Fogkoronák

gyökerekre illesztetnek, melyek a szájpad-

last fölöslegessé teszik.

Fogorvos **Dr. NEUFELD,**

Budapest, Kossuth Lajos-utca 4., Dréher-palota.

Vasár- és ünnepeken d. u. 4-g.

Sneidig

Egyenruhákát

készít

BLUM SÁNDOR

Budapest, IV., Váci-utca 12.

50 év óta

közkezeltségnek árendenek

köhöges, rekedtség, torok- és lé-

gész szervek működésé zavaránál

a kitűnőnek bizonyult

Egger-féle mellpasztillák

(1 doboz 50 kr. és 1 frt. Próbadoz 25 kr.)

Bérmentesítő 20 kr. — A gyomor rendellen

működésénél radikális hatásnak bizonyultak

EGGER SZÓDAPASZTILLÁI

(1 doboz 30 kr.) Bérment

Minden szó egyszeri beiktatása két betűkből 2 kr. Címmelett ellátott hirdetésekért külön 30 kr. kincstári bélyegdíj jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

Levélbeli tudakozásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyegyet kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivattal mindig közölni kell.

APRÓ HIRDETÉSEK és előfizetések felvételnek a BUDAPESTI NAPLÓ részére a kiadóhivatalban

József-körút 18. valamint a következő csehszlovákiai helyeken:
Breuer nővérek, Toré-körút és Podmaniczky-utca sarak.
Adler Leona, Lipót-körút.
Nemesek-féle tőzsde Pesti-tér.
Öz. Wéber Vilmosné, Váci-körút 15.
Feldmann Mórné, Marokkó-utca 1.
Kürthy Kálmáné, Harmad-utca 1.
Weltzenfeld Jakab, Király-utca 1.
Redlich Szidónia, Király-utca 59.
Benda Józsefné, Andrássy-utca 59.
Deutsch Miksáné, Andrássy-utca 38.
Schneller Mórné, Dob-utca és Károly-körút sarak.
Sopronyi V., dohány-nagy-tőzsde, Kerepesi-utca 1.
Öz. Hallada Anna, Múzeum-körút 10.
Szántó Mór, Kecskeméti-utca és Kálmán-tér sarak.
Deutsch Julia, József-körút 50. Baross-utca sarak.

„Nem bánja meg”
Levelei vannak Nibetől kiadóhivatalban. 3787

„Gyerekkasszony”
Nem értem hallgatását, hiszen most van legnagyobb szükségem válaszára. Ha vasárnap délig nem kapok levelet, azt kell hinnem, hogy utja elmaradt. Esdvé kérem a válaszáért.

Férj jelölték!
Férjhez óhajt menni nagyony özevgy földbirto-
kosnó, lehetőleg gazdál-
kodóhoz, de esetleg orsz.
üggyédhez is. Levelet
„Komoly szándék” jelleg-
vel kérék a kiadóhivatal-
ba küldeni. 2162

Nősülni
óhajt előkelő állásban lé-
vő évi 2200 frt fizetéssel
bíró hivatalnok, kinek fi-
zetésén kívül néhány ezer
frt magánvagyonra is van,
előjárni olyan feddhetlen
erkölcsű izr. leányok ajánla-
tát, kik 15—20.000 frt
Lozományuk mellett sze-
rény igénytiek, szeretete-
méltek és háziasak s ezen
jótulajdonáguk által előre
biztosítva lenne egy szol-
id és rendes férj me letti
boldog házasságot. Ajánla-
tokat fényképpel vagy a
nékül e lap kiadóhivata-
lába kér „Boldog pár”
jellegvel. 3790

Magyar lányok
és fiatal gyermektelen öze-
vegyek! Mint 15 éves
szuhanc vándoroltam ki
Észak-ameriká New-Jer-
sey neví városába. Most
28 éves vagyok, termetem
magas, hajam és hajszom
fekete, szemem kék. Bir-
tokomat képezi egy nagy
közönbánya, s öszvagyony-
mon magyar pénzértékben
körülbelül 180—200.000
forint. Mint előfizető e
lapnak, ennek után óhaj-
tok ismeretséget kétni
házasság céljából egy mű-
velt magyarországi hölgy-
gyel. Hozományom legyen:
csinos arca, szép termet,
házias nevelés és hüzsita.
A második levél választá-
s után személyesen toszom
tiszteltemet. Leveleket,
melyeket a kiadó további
címeire, „New-Jersey”
címen kérem e laphoz. 2124

Házasszoba,
ebédlő, előszoba és köny-
haberendezések, valamint
egykes kredencek, könyv-
szekrények stb. jutányos
árban kaphatók és rajz
szerint készíttetnek.
Sühermann Béla műbutor-
szermester, V., Kálmán-utca
15 b Vadász-utca sarak.
6000

Fiatall szép ur-
iaszonymal csendes, nyu-
galmias, tiszta szobát ke-
res fiatal, jökevényű állam-
hivatalnok. Esetleg elő-
társal. A lakás lehet Bu-
dán vagy a városliget tá-
jékán is. Levél „Állandó
otthon” címen a kiadóhi-
vatalba kérétek. 2151

Szép leánykával
óhajtok a végbéli ismer-
etséget, hogy esetleg az
illető feleségül vegyem.
Levelet „Fűszeres” címen
kérék a kiadóba. 2161

Károly!
Ugytalán Ön csak szí-
vetem megbeszezni kí-
vánta, de gyógyulást ad
nem kíván. Tettei ezt
mutatják. Nincs Önben
egy parányi érzés sem.
2161 Piroske

Béla!
Holnap délután 4 órakor
várjon a Lánchíd budai
oldalán 2160 Molly.

Kikapós
asszonyka barátot keres.
Levelet „Kikapós” címen
kér a kiadóhivatalba. 2163

Nősülni óhajt
28 éves vidéki rőfös ke-
rekesdők, kinek jó üzlete
és első rendű öszekötte-
téseik vannak. Nőül venni
óhajt 20—24 éves meg-
nyerő külsejű jó házias
nevelésű, szolid alkalmaz-
kodni tudó zsidó leányt
6—10 ezer frt hozomány-
nyal. Non anonin levelek
lehetőleg fényképpel
ellátva (mely meg nem
felelés esetén azonnal
visszaküldeték) e lap ki-
adóhivatalába „Nem kell
közvetítő” jelleg alatt ké-
retnek. 3786

Házasság.
40 éves r. k. özevgy ház-
tulajdonos évi 4000 koro-
na jövedelemmel nősülni
óhajt. 30—40 év közti lá-
nyok, vagy özevgyek, kik-
nek szándékuk komoly,
irjannak e laphoz „Gép-
mester” jelleg alatt. 3788

Elefántesont . . .
Megkaptam. Mit tartalmaz
neve: senkisen
tudja. Maga sem; vagy
legálább nem hiszi. De
igy is köszönöm. Nem
volt ugy sem: most lesz
eréklyem, amit addig is,
szeretettel tartogatnók.
3790

Mely nemes-
szivű hölgy volna hajlan-
dó szép szolid egyetemi
hallgatót 30 forinttal meg-
segíteni. „Hálás” jelleg
alatt a kiadóba kérétek. 3789

Fiatall fiu
ki döntőenként zeneis-
kolás iránt, keresne dele-
lőtre írásbeli foglalkozást,
esetleg hegödődíjazást,
is adna szerény díjazásért.
Címe a kiadóhivatalban
megtudható. 2152

Egy fiatal
jó családból való nagyony
özevgy csaláki előkelő
családnál keres szorakoz-
tató alkalmazást mint ház-
vezetőt. Bővebb értesít-
ést e lap kiadóhivatalá-
ba. 3775

1 frt 20 krajcár
akkor kamatozt éven-
te 3000 forintot,
ha egy
„Kereskedelmi Vegyészeti”-
rendel érte. 2124

Balaton-Bogláron
élénk kereskedelmi és
fürdőhelyen, a főtéren,
egy kitűnő forgalmú sü-
szer- és rövidruázlet
nyílt pélinkamérés jog-
sítványnyal sziv- és bor-
elárulással, dohánytőz-
de engedélyvel más vá-
ladó miatt azonnal át-
adandó. Cím a kiadóhi-
vatalban. 2148

Szülött angol
hölgy egy franciá, mint
az angol nyelvben alapos
oktatást ad mérsékelt dí-
jazás mellett. Sziv- meg-
keresések „Perfect” jel-
légvel kéretnek e laphoz.

Egy tisztességes
nőden ember 2—3000 frt
övadékkal pénzbeszedő
vagy hasonló megbízható
állást keres. Cím a kiadó-
ban. 2135

Akinek megvan a
„Kereskedelmi Vegyészeti”
éven- 2—3000 frt
mellékjövdelemre tehet
szert.

Alföldi nagy
városban egy gyári vállal-
tat, családi körülmények
miatt előnyös feltételek
mellett eladó. Cím a ki-
adóhivatalban. 3729

Egy teljesen
felszerelt asztalos mű-
hely olcsón eladó. Cím a
kiadóban. 2143

Szép írásu
hivatalnok bármilyen írás-
beli munkát elvéllal, más-
salsókat nemétől és ma-
gyarul szerény díjazás
mellett. Cím a kiadóban. 5005

Egy csinos
szolid leány üzletbe vagy
mészárszékbe felirón-
vagy pénztárosnóké
ajánlkózik. Címe a ki-
adóban. 2092

Franciá
játéztársak, fiúk és
leányok, 13—15 éves-
ek, 60 frt évi fizetés
és utiköltségek Fran-
ciaországba, 2 évi szer-
ződéssel állást keres-
nek Gréssy Agoston
úgynevezett által, Bu-
dapest, Erzsébet-körút
21. II. em. 3788

Fiatall leány
bármínó írodai foglalko-
zást keres, ki a Vost-főle
gépíráshoz is ért. Cím a
kiadóhivatalban. 3470

A
„Kereskedelmi Vegyészeti”
a hanyatló század
Aranykönyve
(Tessék meggyőződni.)

Kiadó nyárára
idősebb magányos hölgy
részeire egy csinosan bu-
torozott szoba egy Herma-
ni nyaralóban. Jó gond-
ozás, esetleg teljes ellátás
is ad jutányos árért. Cím
a kiadóban. 2133

Angolt
alaposan lehet megtanul-
ni egy több évi gyakor-
lattal bíró nyelvmester-
nél, ki az itteni jobb kör-
körben már fényes érd-
ményt ért el hallgatóival.
Ajánlatok „English”
jellegre a kiadóba kéret-
nek, ah ol a cím is meg-
tudható.

Égyes szabónő
mérsékelt díjazásért ajánl-
kózik háználhoz és házon
kívül is a legjobb divatu
ruhák elkészítésére. Cím
a kiadóban. 2087

Irodai alkalmaz-
ást keres egy jó írásu
szolid fiatalember. Cím e
lap kiadóhivatalban meg-
tudható. 2145

Házasságközvetítő
Keres házassaladó keres-
kedőket, alkalmazottakat,
hivatalnokokat, iparos-
okat stb. Cím a kiadóhi-
vatalban. Található 12-13-ig
és este 7-től. 2107

Író
csak 30 sornyi terjedel-
mü, feltűnést keltő, szolid,
közgazdasági reklámleikk
kitűnő szerkesztő-ért 10
forintot szeretbet. Ajánla-
tok „Pálmái 50721” jel-
leg alatt továbbit a kiadó-
hivatal. 3774

Egy tisztességes
fiatal gyermektelen ház-
asszár, jelenleg is ház-
felügyelő, egy nagyobb
háza ajánlkózik ház-
felügyelőnek. A férj 56
városi adóbitos. Beszél-
nek: magyarul, németül
és tótul. Cím a kiadóban. 2105

Életbiztosítás
felesleges, ahol megvan a
„Kereskedelmi Vegyészeti”
cími könyv.
(Mert ott vagyon marad.)

Angol
vagy francia
családnál keresek lakást
ellátással, hol alkalmam
lenne e két nyelvben ga-
korolni magamat. Ajánla-
tot „Praxis” jellegvel
kérék e laphoz.

Női- és gyermek-
ruha varrást üzletbe,
valamint privát a legu-
tányosabb áron készíték.
Cím a kiadóhivat. 2142

Két igen csinos
s szépen burtozott szoba,
mindkettő külön-külön be-
járattal, egy vagy több
urnak vagy hölgynek ki-
adó. Cím a kiadóhivatal-
ban. 2140

Egy fiatal
csinos leány, ki négy évig
egy előkelő üzletben mint
pénztárosnó volt alkalm-
mazva, ugyanilyen állást
keres. Szives megkeres-
ések „Szorgalmas” jel-
leg alatt a kiadóba ké-
retnek. 2141

Szép praxissal
bíró tanárjelölt nevelői
vagy korrepetitóri állást
keres. Cím a kiadóban. 2109

Jó és szépírásu
fiatal ember bármínó meg-
felelő állást keres, vagy
írásbeli munkát. Címe a
kiadóhivatalban. 2048

Egy bethelyiség
a Német-utcaiban
azonnal kiadó.
Cím a kiadóhiva-
talban.

Butorok
lehetősebb áron és szolid
kivitelben jótállás mel-
lett kaphatók óriási vá-
lasztékban. Budapest, 6.
város Kecskeméti-utca 6.
F. em. Nemes és Lengyel,
képítois, díszítő és aszta-
los butortelepe. 6825

The Berlitz School
of Languages School
bet-körút 15., II. em.
foglár. Francia, ang-
gol, olasz, orosz, né-
met, spanyol, magyar,
cseh és horvát nyelvek
tanítása felhívóknak és
illető nemzetiségű tanárok
által Berlitz módszer
szerint. Az első leckeór-
tól fogva a tanulási csu-
pán a megtanulandó nyel-
ven beszélnek és csupán
csak azt hallja. Prospek-
tusok ingyen és bérmentve,
beírások minden időben.

Főnyeremény-
nél többet ér a
„Kereskedelmi Vegyészeti”
cími könyv, pedig az ára csak
1 frt 20 kr. (De már csak
pár napig.)

Övadékképes
pénztárosnó, ki mint ilyen
már alkalmazva volt,
ajánlkózik. Cím a kiadó-
hivatalban. 2145

Fiatall szolid
leány felirónak vagy
pénztárosnak ajánlkózik
szerény feltételek mellett.
Ajánlatokat „Szorgalmas”
cími alatt kér e lap kiadó-
hivatalába. 2109

Cigareták
„The Dido.”
Uj! Koncert-
trombita
örvényesen védve 49.987
sz. a.

Künnő hang-
szer nem-
nézesnek,
minden el-
képzelt-
dallamok,
dalkok, jel-
nások, in-
dulók, tán-
cok fuvás-
ra alkalmas
és a legjobb
sürgőzőből
készült.
Hangjegy-
ismé-
ret nem
szükséges és
mindenké-
nt ok-
tatás nélkül azonnal tud rajta
fújni. Teljes hang már egészen
gyógy fuvásnál is.

Égyfőnemű mulattató ugy fel-
létőknök, mint gyermekeknek.
Ára 4 szeleppel. . . . 2.70 frt
8 2.80 .
15 3.40 .
(Általában megkülöztetve 25 kral-
tób) a daloskönyvet beleértve.
Az árak olyan alacsonyok, hogy
mindenké megtehető egy kis-
tétel vele, a mely költségköl-
tő hangszerteljesítésre és utána-
rendelésre fog vezetni.
Számlát utánvétel

Schürmann Károly
hangszergyár,
Haspe (Westfalen).
Szegényember
az, akinek nincs meg a
„Kereskedelmi Vegyészeti”
cími könyv.

ÉRDEKES
KÖNYVEK
olcsó áron!!

Pierre Louys: Az asszony
belöndje. Fordította:
Dr. Rózsa Géza 1 frt.
— „Aphrodite” Ford.
Dr. Rózsa Géza 1.50
Provez Marcel: Fél-
szüzek. Fordít.
Dr. Rózsa Géza —.60
— Juliette házassága
F. Dr. Rózsa G. —.50
— A nazarethi szüz
F. Dr. Rózsa G. —.50
Arjegyék ingyen és
bérmentve.

Megrendelhető a
„Budapesti Napló”
kiadóhivatalában
József-körút 18.
2 frtig terjedő megren-
delések csakis az összeg
előleges beklüldése el-
nöben teljesíttetnek.

Minden házias-
szony vegye meg a leg-
újabb „Kugler-féle
„Házcukraszát” cími
könyvet, 2000-nél több
receptvel és 200 kép-
pel. Ára díszkötésben
3 frt és 25 kr. portó-
ért. Megrendelhető a
Budapesti Napló ki-
adóhivatalában.

Nagy vagyont
szerezhet a
„Kereskedelmi Vegyészeti”
cími mű birtokában. E
könyv, melynek anyagát
korunk legkiválóbb szak-
feriai állították össze, 3
frt börti ár helyett még
néhány napig (ajánlott
postai küldéssel)
1 frt 20 krajcár
leszállított áron kapható.
Utmutatásai alapján az
ország bármely helyén
lakó, bármily foglalkozásu
férfi vagy nő
éven-
te 2—3000 forint
biztos jövedelemre tehet
szert, tőkebefektetés még
lék, csekély fáradsággal,
otthon végezhető munká-
val.

Mindenemü
kereskedők és iparosok
üzletek jövedelmét meg-
kérszerezhetik,
tisztviselő és tanító urak
szabad óráikban börtmü és be-
csületes munka árán családjuk
részére
VAGYONT
szerezhetnek a könyv tanítási
nyomán.
Már csak néhány száz példány
van raktáron, azért mindenki
saját érdekében esetlegessek, ha
haladéktalanul megrendeli, jog-
cserésrűben postautalványon.

Megrendelhető a
„Kereskedelmi Vegyészeti”
könyvkiadó vállalatnál
UJPEST,
Kisványca 2. szám

Künnök
a Haldek-féle
magvak.

Gyógyszertárain készítményei a pá-
risi, bordeauxi és brüsseli kiállításo-
kon nagy arany érmeikkel és díszek-
levéllel lettek kiüntetve.

Fontos tudóbetegeknök
Az egyedüli bevált szor a Hild és Hölzger-
szertvet
megbetegezőse ellen a Kanten pater fény-ókvonata. Biztos
siker. Számos orvosiemlékező első rangú orvostól és előkelő
egyénektől. Ára 1 liter 25 frt. — 1/2 liter 12 frt 50 kral. 1/4 liter
6 frt 25 kral.

Aszapl feltöltésű szappan, eltávolít minden fohót
(szir, szurok, koszlekkönnök, fénál) bármely ruhából. Ára darabon-
ként vilákos ruha részre 2 korona, szíri ruha részre 2 korona.
Storia porcsa feltűrés, eltávolít minden rozsdafoltot a
szőrméről és szövet ruháiról is, 1 üveges 2 korona.
Tisztító szorim ártalmatlanságáért és hatásáért jótálok.
Utánítás ingyen. Vátoái egyedül a készítméni.
BECKER JÁNOS gyógyszerész.
BILLEPÉ (Torontómezeje)
Posta, vasút és távirádszállomás.

Főraktár: Török Józsefnél, Budapest, Király-utca 12. sz.

Elgyengült férfierő
(impotentia)
bármily öreg korban is csakis az orvosi
világ által legújabbban olyannyira felkarolt és
hatásában páratlan sikerű
Electro Massage
vagy
Psychrophor
által gyógyítható legrövidebb idő alatt biztos és
állandó sikerrel
D. KAJDACSY
v. cs. és kir. ezredorvos
Elektrotherapiail rendelő intézetében.
Budapest, V., Váci-körút 4. sz. I. em.
Rendel: délelött 9 órától 4 óráig, este 7—8 óráig.
GARANCIA: 25 évi részben katona-, részben
magánorvosi praxis.
Külön váró- és gyógytermek.
Levelekre azonnal diskréten válaszoltatik.